

Sanoma Oyj

**Tilinpäätös ja hallituksen
toimintakertomus 31.12.2016**

Tilikausi 1.1.2016 – 31.12.2016

Sisällysluettelo

Avainluvut ja osakekohtaiset tunnusluvut	1
Tunnuslukujen laskentakaavat	2
Operatiivisen osakekohtaisen tuloksen ja korollisen nettovelan muodostuminen	3
Consumer Media, taloudellisen kehityksen avainlukuja	4
Learning, taloudellisen kehityksen avainlukuja	5
Liikevaihto liiketoimintayksiköittäin	6
Operatiivinen liikevoitto liiketoimintayksiköittäin	7
Liikevoitto liiketoimintayksiköittäin.....	8
Tuloslaskelma vuosineljänneksittäin	9
Hallituksen toimintakertomus	10
Konsernin tuloslaskelma	24
Konsernitase	25
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	26
Konsernin rahavirtalaskelma	27
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	28
Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	28
Toimintasegmentit	40
Operatiivisen liikevoiton muodostuminen.....	42
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	43
Hankitut ja myydyt liiketoiminnot	44
Liikevaihto.....	47
Liiketoiminnan muut tuotot.....	47
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	48
Liiketoiminnan muut kulut	52

Rahoituserät.....	53
Tuloverot ja laskennalliset verot	54
Osakekohtainen tulos	55
Aineelliset hyödykkeet	56
Sijoituskiinteistöt	57
Aineettomat hyödykkeet	58
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	61
Myytavissä olevat sijoitukset	63
Myyntisaamiset ja muut saamiset, pitkäaikaiset	64
Vaihto-omaisuus	64
Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset	65
Rahavarat	65
Oma pääoma	66
Osakeperusteiset maksut	67
Varaukset	69
Rahoitusvelat	70
Ostovelat ja muut velat	71
Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat	72
Muut vuokrasopimukset	72
Rahoitusriskien hallinta	73
Merkittävimmät tytäryhtiöt	76
Taloudellisen informaation yhteenveto tytäryhtiöistä, joissa on olennainen määräysval- lattomien omistajien osuus	79
Lähipiiritapahtumat	80
Johdon kompensatiot, etuudet ja omistukset	81
Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat	82
Osakkeet ja osakkeenomistajat	83
Emon tilinpäätös, FAS	88
Tuloslaskelma	88
Tase	89
Rahavirtalaskelma	90
Laadintaperiaatteet	91
Liitetiedot	92
Hallituksen voitonjakoehdotus ja allekirjoitukset	100
Tilinpäätösmerkintä	101
Käytetyt kirjanpitokirjat	102

AVAINLUVUT

Avainluvut, milj. euroa	2016	2015*	2014	2013**	2012***
Liikevaihto ****	1 639,1	1 716,7	1 901,6	2 083,5	2 376,3
Liikevoitto ilman poistoja ja arvonalentumisia ****	496,3	266,3	461,4	377,5	506,1
% liikevaihdosta	30,3	15,5	24,3	18,1	21,3
Operatiivinen liikevoitto ****	167,9	83,7	118,8	154,6	231,0
% liikevaihdosta	10,2	4,9	6,2	7,4	9,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ****	28,7	-206,8	15,0	-412,4	-50,0
Liikevoitto ***	196,6	-123,1	133,8	-257,7	181,0
% liikevaihdosta	12,0	-7,2	7,0	-12,4	7,6
Tulos ennen veroja ****	157,2	-151,4	90,7	-309,5	105,9
% liikevaihdosta	9,6	-8,8	4,8	-14,9	4,5
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista ****	116,0	-157,7	61,6	-320,3	69,9
% liikevaihdosta	7,1	-9,2	3,2	-15,4	2,9
Tilikauden tulos	116,0	-157,7	61,6	-320,3	149,0
% liikevaihdosta	7,1	-9,2	3,2	-15,4	6,0
Taseen loppusumma	2 605,6	2 765,1	3 016,5	3 349,1	4 019,8
Liiketoiminnan rahavirta	153,5	25,5	73,7	119,1	192,0
Käyttöomaisuusinvestoinnit ****	34,8	54,7	50,7	65,6	59,5
% liikevaihdosta	2,1	3,2	2,7	3,1	2,5
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,9	-13,6	4,9	-24,2	9,7
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	9,9	-5,3	6,5	-9,2	8,3
Omavaraisuusaste, %	41,0	39,5	42,2	37,2	41,3
Nettovelkaantumisaste, %	78,4	77,8	66,7	95,7	78,7
Korolliset velat	829,6	899,6	918,1	1 280,2	1 408,7
Korottomat velat	773,3	833,3	888,9	888,2	1 034,5
Korollinen nettovelka	786,2	801,2	801,8	1 129,2	1 241,5
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna) ****	5 384	6 776	8 259	9 446	10 804
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna) ****	5 227	6 116	7 583	9 035	10 381
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Tulos/osake, euroa, jatkuvat toiminnot ****	0,65	-0,91	0,32	-1,89	0,39
Tulos/osake, laimennettu, euroa, jatkuvat toiminnot ****	0,65	-0,91	0,32	-1,89	0,39
Tulos/osake, euroa	0,65	-0,91	0,32	-1,89	0,88
Tulos/osake, laimennettu, euroa	0,65	-0,91	0,32	-1,89	0,88
Operatiivinen tulos/osake, euroa	0,51	0,13	0,33	0,44	0,77
Liiketoiminnan rahavirta/osake, euroa	0,95	0,16	0,45	0,73	1,18
Oma pääoma/osake, euroa	4,39	4,59	5,54	5,42	7,82
Osinko/osake, euroa *****	0,20	0,10	0,20	0,10	0,60
Osinko tuloksesta, % *****	30,8	neg.	62,0	neg.	68,4
Operatiivinen osinko tuloksesta, % *****	39,2	78,3	61,5	22,6	77,5
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa *****	1 338,4	633,7	748,9	1 039,56	1 211,32
Efektiivinen osinkotuotto, % *****	2,4	2,6	4,3	1,6	8,1
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	12,7	neg.	14,3	neg.	8,5
Osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä 31.12. *****	162 333 596	162 082 093	162 812 093	162 812 093	162 812 093
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin *****	162 291 679	162 721 764	162 812 093	162 812 093	162 812 093
Vuoden alin kurssi, euroa	3,51	3,13	4,19	5,28	5,79
Vuoden ylin kurssi, euroa	9,39	5,95	6,85	8,95	11,70
Tilikauden keskimurssi, euroa	6,14	4,28	5,17	6,79	8,15
Tilikauden päätöskurssi, euroa	8,25	3,91	4,60	6,39	7,44
Osakkeiden vaihto, kpl	48 152 687	81 355 104	59 025 525	54 326 354	106 129 204
% osakekannasta	29,7	50,0	36,3	33,4	65,2

Sanoma esittää tietyt taloudellisia tunnuslukuja (vaihtoehtoiset tunnusluvut), jotka eivät perustu IFRS:ään. Sanoma julkaisee vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintojensa taloudellista kehitystä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Lisätietoja on osoitteessa Sanoma.com.

* Uuden laskentajärjestelmän käyttöönoton yhteydessä Sanoma on muuttanut valuuttakurssien kirjaamiskäytäntöään kumulatiivisesta periodikohtaiseen valuuttamuunnokseen. Uuden käytännön johdosta osa aiemmin julkistetuista luvuista on muuttunut hieman. Kaikki tässä tilinpäätöksessä esitetyt luvut ovat uuden käytännön mukaisia.

** Vuoden 2013 avainluvut on oikaistu johtuen siirtymisestä IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardiin. Standardi edellyttää yhteisyritysten raportoinnissa pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn menetelmä ole enää sallittu. Vuoden 2012 lukuja ei ole oikaistu.

*** Vuoden 2012 avainluvut on oikaistu johtuen muutoksesta IFRS-standardissa IAS19 Työsuhde-etuudet. Uudistettu standardi poisti mahdollisuuden käyttää ns. putkimenetelmää etuuspoijaisten eläkejärjestelyiden vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamisessa. Muutetun standardin mukaan vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muihin laajan tuloslaskelman eriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

**** Vuoden 2012 avainluvut sisältävät ainoastaan jatkuvat toiminnot.

***** Vuodelta 2016 hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

***** Osakemäärät eivät sisällä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Sanoma

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tiikauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä (kuukausitaseiden keskiarvo)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut vieraan pääoman rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (kuukausitaseiden keskiarvo)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tiikauden tulos - verovaiikutuksella oikaistu hybridilainan korko}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Liiketoiminnan rahavirta/osake	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}} \times 100$
Osakekannan markkina-arvo	=	Ulkona oleva osakemäärä tilinpäätöspäivänä x viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä}} \times 100$
Hinta/voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Tulos/osake}}$
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat - rahavarat
Käyttökate (EBITDA)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Myyntivoitot/-tappiot, rakennejärjestelykulut ja arvonalentumiset, jotka ylittävät 1 milj. euroa
Operatiivinen osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tiikauden tulos - verovaiikutuksella oikaistu hybridilainan korko - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$

Sanoma

OPERATIIVISEN OSAKEKOHTAISEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

milj. euroa	1–12/ 2016	1–12/ 2015
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	110,8	-142,6
Verovaiikutuksella oikaistu hybridilainan korko	-5,5	-5,8
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät *	-22,5	169,2
Operatiivinen emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	82,8	20,8
Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin	162 291 679	162 721 764
Operatiivinen osakekohtainen tulos	0,51	0,13

* Operatiivista osakekohtaista tulosta laskettaessa on vähennetty verovaiikutus sekä vähemmistön osuus vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä.

Sanoma

KOROLLISEN NETTOVELAN MUODOSTUMINEN

milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	239,1	507,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	590,5	392,3
Rahavarat	-43,4	-98,5
Korollinen nettovelka	786,2	801,2

Consumer Media

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN AVAINLUKUJA

milj. euroa	1–12/ 2016	1–12/ 2015
Liikevaihto	1 356,7	1 402,2
Operatiivinen liikevoitto	135,1	76,9
% liikevaihdosta	10,0	5,5
Liikevoitto	141,8	-30,9
Käyttöomaisuusinvestoinnit	11,0	19,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	12,2	-2,3
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	3 486	3 883
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	3 597	4 227

Learning

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN AVAINLUKUJA

milj. euroa	1–12/ 2016	1–12/ 2015
Liikevaihto	282,6	280,3
Operatiivinen liikevoitto	56,8	44,6
% liikevaihdosta	20,1	15,9
Liikevoitto	67,4	33,1
Käyttöomaisuusinvestoinnit	17,7	25,5
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	14,6	6,6
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 439	1 507
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 413	1 519

Sanoma

LIKEVAIHTO LIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN

milj. euroa	1-3/ 2016	4-6/ 2016	7-9/ 2016	10-12/ 2016	1-12/ 2016	1-3/ 2015	4-6/ 2015	7-9/ 2015	10-12/ 2015	1-12/ 2015
MEDIA BENE										
Digitaalinen	68,2	82,3	71,4	97,1	318,9	67,1	83,9	70,6	94,9	316,6
Painettu media	87,1	92,1	85,5	88,9	353,5	105,6	109,4	102,6	102,3	419,9
Muut	20,4	28,3	22,8	32,0	103,5	16,8	22,7	23,1	30,4	93,0
YHTEENSÄ	175,6	202,6	179,7	218,0	775,9	189,5	216,0	196,4	227,6	829,5
MEDIA FINLAND										
Digitaalinen	58,3	63,5	52,2	64,0	237,9	50,0	56,9	46,6	59,3	212,8
Painettu media	85,3	85,9	80,4	87,2	338,9	90,5	89,7	84,8	92,0	356,9
Muut	0,9	0,8	1,3	1,2	4,1	2,5	-0,9	0,5	0,9	3,0
YHTEENSÄ	144,5	150,1	133,8	152,4	580,9	143,0	145,7	131,9	152,2	572,8
LEARNING										
Hollanti	19,7	42,4	25,8	6,5	94,4	21,5	39,9	27,5	6,4	95,3
Puola	4,5	8,2	50,1	8,0	70,8	6,7	12,8	56,6	7,7	83,9
Suomi	3,2	24,9	14,5	5,5	48,1	3,8	25,5	11,0	3,4	43,6
Belgia	1,4	15,3	24,1	4,0	44,8	1,5	14,3	16,3	3,2	35,2
Ruotsi	4,1	6,5	10,2	4,3	25,1	4,1	5,7	10,2	3,4	23,3
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	-0,1	-0,3	0,0	-0,2	-0,6	-0,1	-0,2	-0,3	-0,4	-1,1
YHTEENSÄ	32,9	97,1	124,7	28,0	282,6	37,5	98,0	121,2	23,7	280,3
MUUT JA ELIMINOINNIT										
Venäjä & CEE	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	2,5	2,5	1,3	0,3	6,6
Muut toiminnot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,2	6,9	7,7	5,8	28,7
Eliminoinnit	-0,1	-0,1	-0,1	-0,3	-0,6	-0,6	-0,1	-0,1	-0,3	-1,1
YHTEENSÄ	0,1	-0,1	-0,1	-0,3	-0,3	10,2	9,3	8,8	5,8	34,2
YHTEENSÄ	353,1	449,7	438,1	398,1	1 639,1	380,2	469,0	458,3	409,3	1 716,7

Sanoma

OPERATIIVINEN LIIKEVOITTO LIIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN

milj. euroa	1-3/ 2016	4-6/ 2016	7-9/ 2016	10-12/ 2016	1-12/ 2016	1-3/ 2015	4-6/ 2015	7-9/ 2015	10-12/ 2015	1-12/ 2015
Media BeNe	7,4	29,6	21,8	26,8	85,6	5,8	27,1	20,1	10,9	63,9
Media Finland	11,0	19,0	10,2	9,3	49,5	-2,1	-2,5	2,0	15,6	13,0
Learning	-10,9	41,1	50,5	-23,8	56,8	-12,7	32,4	49,5	-24,6	44,6
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	-5,6	-2,8	-4,8	-10,8	-24,0	-10,8	-7,5	-9,1	-10,4	-37,8
Yhteensä	1,9	86,9	77,7	1,4	167,9	-19,8	49,5	62,4	-8,4	83,7

Sanoma

LIIKEVOITTO LIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN

milj. euroa	1-3/ 2016	4-6/ 2016	7-9/ 2016	10-12/ 2016	1-12/ 2016	1-3/ 2015	4-6/ 2015	7-9/ 2015	10-12/ 2015	1-12/ 2015
Media BeNe	11,4	53,9	24,0	11,2	100,6	2,7	29,6	17,2	-72,3	-22,8
Media Finland	10,1	17,5	9,6	4,0	41,3	13,1	-1,8	-11,7	-7,6	-8,1
Learning	-11,1	63,8	48,8	-34,0	67,4	-12,8	31,5	48,8	-34,3	33,1
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	-7,3	6,5	-7,3	-4,4	-12,6	-13,9	-49,9	-44,5	-17,1	-125,4
Yhteensä	3,1	141,7	75,1	-23,2	196,6	-10,9	9,4	9,8	-131,3	-123,1

Sanoma

TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. euroa	1-3/ 2016	4-6/ 2016	7-9/ 2016	10-12/ 2016	1-12/ 2016	1-3/ 2015	4-6/ 2015	7-9/ 2015	10-12/ 2015	1-12/ 2015
LIIKEVAIHTO	353,1	449,7	438,1	398,1	1 639,1	380,2	469,0	458,3	409,3	1 716,7
Liiketoiminnan muut tuotot	21,8	5,6	4,7	7,8	39,9	20,0	11,6	4,9	0,8	37,4
Materiaalit ja palvelut	-104,3	-137,0	-136,9	-123,0	-501,1	-117,2	-137,3	-141,0	-131,6	-527,1
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-107,4	-28,6	-87,4	-102,1	-325,5	-120,6	-126,9	-114,9	-109,9	-472,3
Liiketoiminnan muut kulut	-89,5	-74,9	-82,7	-109,0	-356,1	-100,8	-131,0	-97,5	-125,1	-454,4
Osuus yhteisyritysten tuloksista	1,0	0,9	0,9	-2,8	0,1	0,5	1,2	-24,0	-11,9	-34,1
Poistot ja arvonalentumiset	-71,6	-74,2	-61,7	-92,2	-299,7	-73,1	-77,2	-76,1	-163,0	-389,4
LIIKEVOITTO	3,1	141,7	75,1	-23,2	196,6	-10,9	9,4	9,8	-131,3	-123,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,1	-0,2	-0,4	-2,0	-2,4	0,0	1,4	0,0	-2,0	-0,7
Rahoitustuotot	9,2	0,4	1,0	0,0	10,5	18,6	-2,6	4,6	5,5	26,1
Rahoituskulut	-17,9	-9,4	-7,1	-13,2	-47,5	-20,9	-6,8	-11,8	-14,2	-53,7
TULOS ENNEN VEROJA	-5,5	132,5	68,6	-38,4	157,2	-13,2	1,3	2,5	-142,0	-151,4
Tuloverot	5,4	-35,6	-17,3	6,3	-41,2	5,0	-16,0	-5,9	10,7	-6,3
TILIKAUDEN TULOS	-0,1	96,9	51,3	-32,1	116,0	-8,2	-14,7	-3,4	-131,4	-157,7
Tilikauden tuloksen jakautuminen:										
Emoyhtiön omistajille	0,0	93,8	48,8	-31,8	110,8	-8,2	-17,7	-5,4	-111,4	-142,6
Määräysvallattomille omistajille	-0,1	3,1	2,5	-0,3	5,2	0,0	3,0	2,0	-20,0	-15,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:										
Osakekohtainen tulos, euroa	-0,01	0,57	0,29	-0,20	0,65	-0,06	-0,12	-0,04	-0,69	-0,91
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	-0,01	0,57	0,29	-0,20	0,65	-0,06	-0,12	-0,04	-0,69	-0,91

Hallituksen toimintakertomus 2016

Liikevaihto

Vuonna 2016 Sanoman liikevaihto laski yritysmyyntien seurauksena 4,5 % ja oli 1 639,1 milj. euroa (2015: 1 716,7; 2014: 1 901,6). Konsernirakenteen muutoksilla oikaistu liikevaihto oli edellisvuoden tasolla.

Muun kuin printtimedian myynti kasvoi 7,1 % ja oli 618,3 milj. euroa (2015: 577,1).

Mainosmyynti ilman konsernirakenteen muutoksia laski 2,2 % ja oli 584,5 milj. euroa (2015: 597,9). Levikkimyynti laski 6,4 % ja oli 546,3 milj. euroa (2015: 583,6). Oppimisen liikevaihto kasvoi 0,8 % ja oli 282,6 milj. euroa (2015: 280,3). Muu myynti laski yritysmyyntien seurauksena 11,4 % ja oli 225,8 milj. euroa (2015: 254,9).

Konsernin liikevaihto maittain, %

	1-12/2016	1-12/2015
Hollanti	46,5	44,5
Suomi	38,1	37,1
Belgia	9,3	11,5
Muu	6,1	6,9
Yhteensä	100,0	100,0

Konsernin liikevaihto myyntilajeittain, %

	1-12/2016	1-12/2015
Mainosmyynti	35,7	34,8
Tilausmyynti	23,1	22,6
Irtomeromyynti	10,2	11,4
Oppiminen	17,2	16,3
Muu	13,8	14,8
Yhteensä	100,0	100,0

Muu liikevaihto koostuu pääosin lehtijakelusta ja markkinointipalveluista, kieli- ja käännöspalveluista, yritysjulkaisuista, tapahtumamarkkinoinnista, kirjoista ja painopalveluista.

Tulos

Sanoman operatiivinen liikevoitto vuonna 2016 nousi 167,9 milj. euroon (2015: 83,7; 2014: 118,8) kustannusinnovaatioiden myötä.

Operatiivinen liikevoitto oli 10,2 % liikevaihdosta (2015: 4,9 %; 2014: 6,2 %).

Vuonna 2016 konsernin kokonaiskulut ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä laskivat 10,4 %. Vertailukelpoiset materiaali- ja palvelukulut laskivat 7,7 % ja kiinteät kulut laskivat 12,2 %. Paperikulut laskivat 24,0 %, ja työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut laskivat 13,0 %.

Sanoman liikevoitto vuonna 2016 oli 196,6 milj. euroa (2015: -123,1; 2014: 133,8) eli 12,0 % liikevaihdosta (2015: -7,2 %; 2014: 7,0 %).

Liikevoitto vuonna 2016 sisälsi 28,7 milj. euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (2015: -206,8). Ne koostuivat pääasiassa Hollannin etuusperusteisen eläkejärjestelyn muutoksesta maksupohjaiseksi, myyntivoitoista, rakennejärjestelykustannuksista ja arvonalentumisista. Vuonna 2015 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät pääasiassa liikearvon ja muiden aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin, myyntitappioihin ja rakennejärjestelykustannuksiin.

Sanoman koko vuoden tulokseen sisältyi -2,4 milj. euroa (2015: -0,7) osuuksia osakkuusyritysten tuloksista.

Sanoman nettorahoituserät olivat -37,0 milj. euroa (2015: -27,6). Rahoitustuotot olivat 10,5 milj. euroa (2015: 26,1), josta 10,0 milj. euroa oli valuuttakurssivoittoja (2015: 17,9). Rahoituskulut olivat -47,5 milj. euroa (2015: -53,7), josta -10,2 milj. euroa oli valuuttakurssitappioita (2015: -15,1). Korkokulut olivat -25,8 milj. euroa (2015: -27,7).

Tulos ennen veroja oli 157,2 milj. euroa (2015: -151,4). Osakekohtainen tulos oli 0,65 euroa (2015: -0,91). Tulosta paransi toiminnan tuloksen parantuminen ja Hollannin etuusperusteisen eläkejärjestelyn muutos maksupohjaiseksi sekä vertailukelpoisuuteen vaikuttavien negatiivisten erien pieneneminen vuoteen 2015 verrattuna. Operatiivinen osakekohtainen tulos oli 0,51 euroa (2015: 0,13).

Tase ja rahoitusasema

Vuoden 2016 lopussa Sanoman konsernitaseen loppusumma oli 2 605,6 milj. euroa (2015: 2 765,1). Taseen pieneneminen johtuu pääasiassa yritysmyyneistä, Hollannin etuusperusteisen eläkejärjestelyn muutoksesta maksupohjaiseksi ja korollisten velkojen vähenemisestä. Vuonna 2016 konsernin liiketoiminnan rahavirta kasvoi 153,5 milj. euroon (2015: 25,5). Tämä oli seurausta toiminnan tuloksen kasvamisesta, käyttö pääoman paranemisesta, television ohjelmaoikeuksiin tehtyjen investointien pienenemisestä ja alhaisemmista veroista. Liiketoiminnan osakekohtainen rahavirta oli 0,95 euroa (2015: 0,16).

Vuoden aikana Sanoma pystyi vahvistamaan tasettaan merkittävästi. Vuoden lopussa nettovelan suhde (oikaistuun) EDITDA:han oli 3,2 (2015: 5,1). Jos Sanoma ei olisi lunastanut takaisin hybridilainaansa, tuo suhde olisi ollut 2,8. Suhdeluvussa käytetty EBITDA on oikaistu EBITDA eli 12 kk rullaava EBITDA, johon on lisätty yritysostojen ja vähennetty yritysmyyntien vaikutukset, ja jossa ohjelmaoikeus- ja sisällöntuotantoinvestoinnit on siirretty EBITDA:n yläpuolelle rahavirtaperusteisesti.

Sanoman omavaraisuusaste oli 41,0 % vuoden 2016 lopussa (2015: 39,5 %; 2014: 42,2%). Oman pääoman tuotto (ROE) oli 10,9 % (2015: -13,6 %; 2014: 4,9%), ja sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli 9,9 % (2015: -5,3 %; 2014: 6,5%). Oma pääoma oli 1 002,5 milj. euroa (2015: 1 029,1). Osakekohtainen oma pääoma oli 4,39 euroa (2015: 4,59). Korolliset velat laskivat 829,6 milj. euroon (2015: 899,6). Korollinen nettovelka oli 786,2 milj. euroa (2015: 801,2).

Vuonna 2016 Sanoma uudelleenrahoitti onnistuneesti suurimman osan pitkäaikaisista lainoistaan. Helmikuussa Sanoma allekirjoitti nelivuotisen 500 milj. euron syndikoidun luottolimiittisopimuksen. Toukokuussa Sanoma teki 200 milj. euron takaisinostotarjouksen vuonna 2017 erääntyvistä joukkovelkakirjalainoista (alkuperäinen määrä 400 milj. euroa). Sanoma rahoitti tarjouksen laskemalla liikkeelle 200 milj. euron 3,5-vuotisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan. Joulukuussa Sanoma lunasti takaisin vuonna 2013 liikkeelle lasketun 100 miljoonan euron hybridilainan.

Investoinnit, yritysosot ja yritysmyyntit

Investoinnit aineelliseen ja aineettomaan käyttöomaisuuteen (mukaan lukien rahoitusleasingsopimukset) vuonna 2016 olivat 34,8 milj. euroa (2015: 54,7). Ne liittyivät pääasiassa digitaaliseen liiketoimintaan ja tietojärjestelmiin. Sanoman ostamien liiketoimintojen hankintameno oli yhteensä 27,2 milj. euroa (2015: 5,7). Yritysostojen vaikutus konsernin varoihin ja velkoihin oli vähäinen.

Huhtikuussa 2014 Sanoma ilmoitti myyvänsä Kaakkois-Suomessa julkaistavia sanomalehtiä kustantavan Sanoma Lehtimedian ja paikallisten painoyhtiöiden enemmistöosuuden. Yritysjärjestelyn ensimmäinen vaihe saatiin päätökseen tammikuussa 2015, ja yhtiö siirtyy kokonaisuudessaan Länsi-Savon omistukseen viiden vuoden kuluessa. Sanoma kirjasi kaupasta 3,5 milj. euron myyntivoiton vuonna 2015.

Helmikuussa 2015 Sanoma osti 51 % ja marraskuussa 20 % osuuden hollantilaisesta sosiaalisen median tuotantoyhtiöstä Social1nfluencers B.V.:stä.

Maaliskuussa 2015 Sanoma nosti omistusosuutensa suomalaisessa Mobiilimarkkinointi Routa -yhtiössä 25 prosentista 51 prosenttiin.

Huhtikuussa 2015 Sanoma myi 33,3 % osuutensa Delovoi Standardista. Delovoi Standard julkaisee Venäjän johtavaa päivittäistä taloussanomalehteä Vedomostia. Lisäksi Sanoma myi United Pressin omistamat lehdet ja 50 %:n osuutensa Viadeosta. Sanoma kirjasi kaupoista 6,6 milj. euron myyntitappion valuuttakurssimuutoksella tarkistettuna.

Toukokuussa 2015 Sanoma ilmoitti myyvänsä kolme aikakauslehteä Belgiassa. Kauppa saatiin päätökseen syyskuussa. Sanoma kirjasi kaupasta 12,2 milj. euron myyntitappion.

Lokakuussa 2015 Sanoma Media Finlandiin kuuluva Oikotie hankki Jokakoti.fi palvelun sekä Jokakoti Oy:n koko osakekannan.

Marraskuussa 2015 Sanoma myi enemmistöosuutensa suomalaisesta kirjapainoyhtiö Bookwellista. Sanoma kirjasi kaupasta 3,9 milj. euron myyntitappion.

Marras- ja joulukuussa 2015 Sanoma Media Belgium myi belgialaiset aikakauslehdet Moustiquen, Télé Pocketin ja Bloemschikkenin. Sanoma kirjasi kaupoista yhteensä 2,5 milj. euron myyntivoiton.

Joulukuussa 2015 Sanoma myi Hämeen Painon ja siihen kuuluvat kiinteistöt DA-Design Oy:lle. Sanoma kirjasi kaupasta 6,7 milj. euron myyntitappion.

Joulukuussa 2015 Sanoma myi 50 % osuutensa Fashion Pressistä sekä muut jäljellä olevat liiketoimintonsa Venäjällä (jäljellä olevat United Pressin liiketoiminnot sekä 50 % osuuden Mondadori Independent Mediasta). Kauppa saatiin päätökseen maaliskuussa 2016.

Tammikuussa 2016 Sanoma hankki 80 % osuuden suomalaisesta oppimispalveluita tuottavasta TutorHouse-yhtiöstä.

Tammikuussa 2016 Sanoma myi suomalaisen AAC Global -kielipalveluyhtiön.

Helmikuussa 2016 Sanoma myi hollantilaisen autojen luokiteltuihin ilmoituksiin erikoistuneen Autotrader.nl:n AutoScout24:lle. Sanoma kirjasi kaupasta 13,3 milj. euron suuruisen myyntivoiton.

Kesäkuussa 2016 Sanoma osti hollantilaiset ostohyvitys- eli cashback-markkinointiin erikoistuneet yritykset; Scoupy-yrityksen jäljellä olevat osakkeet ja Kortingsleuk.nl-yrityksen koko osakekannan.

Kesäkuussa 2016 Sanoma osti belgialaisen oppimateriaalikustantaja De Boeckin Ergon Capital Partnersilta.

Syyskuussa 2016 Sanoma myi suomalaisen Head Officen asiakaslehtiliiketoiminnan Fokus Medialle.

Konsernin näkymät

Vuonna 2017 Sanoma odottaa konsernin rakennemuutoksilla oikaistun liikevaihdon pysyvän vakaana ja operatiivisen liikevoittoprosentin olevan noin 10 %.

Näkymät perustuvat olettamukseen, että mainosmarkkinoiden kehitys Hollannissa ja Suomessa on vuoden 2016 kehityksen mukaista.

Consumer Media

Consumer Media -segmentti sisältää kaksi strategista liiketoimintayksikköä: Sanoma Media BeNe ja

Sanoma Media Finland.

Avainlukuja (raportoidut luvut, ei oikaistu konsernirakenteen muutoksilla)

milj. euroa	1–12/2016	1–12/2015	Muutos, %
Liikevaihto	1 356,7	1 402,2	-3,2
Operatiivinen liikevoitto *	135,1	76,9	75,7
% liikevaihdosta	10,0	5,5	
Liikevoitto	141,8	-30,9	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	11,0	19,8	-44,4
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	12,2	-2,3	
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	3 486	3 883	-10,2
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	3 597	4 227	-14,9

* Operatiivisen liikevoiton muodostuminen on esitetty liitetiedossa 3.

Consumer Media -segmentin liikevaihto myyntilajeittain, %

	1–12/2016	1–12/2015
Mainonta	43,1	42,4
Tilaus	28,0	27,7
Irtonumerot	12,3	13,9
Muut	16,6	16,1
Consumer Media -segmentti	100,0	100,0

Muu liikevaihto koostuu pääosin lehtijakelusta ja markkinointipalveluista, yritysjulkaisuista, tapahtumamarkkinoinnista, kirjoista ja painopalveluista.

Levikkimyyntin kasvu, % (raportoidut luvut, ei oikaistu konsernirakenteen muutoksilla)

1–12/2016 vs. 1–12/2015	Tilaus	Irtonumerot	Levikki
Media BeNe	-7	-16	-11
Media Finland	+2	-9	0
josta aikakauslehdet ml. verkko	+1	-7	1
josta sanomalehdet ml. verkko	+2	-9	-2
josta maksu-TV ja videopalvelu	+9	-20	8
Consumer Media -segmentti	-2	-14	-6

Mainosmyyntin kasvu, % (raportoidut luvut, ei oikaistu konsernirakenteen muutoksilla)

1–12/2016 vs. 1–12/2015	Printti	Digitaalinen	Mainosmyynti
Media BeNe	-32	0	-6
Media Finland	-7	+11	+4
Consumer Media -segmentti	-18	+4	-2

Media BeNe

Sanoma Media BeNe sisältää Hollannin ja Belgian kuluttajamediatoiminnot sekä hollantilaisen Aldipress-lehtijakeluyhtiön. Sanomalla on yksi Hollannin johtavista tuotetarjoomista: yli 50 vahvaa tuotebrändiä ja vahva markkina-asema kaikkialla mediassa: aikakauslehdissä, tapahtumissa, yritysjulkaisuissa, sähköisissä kauppapaikoissa, verkkosivustoissa ja sovelluksissa. Yhtiöllä on myös neljä maksutonta TV-kanavaa ja verkkovideopalvelu. Belgiassa olemme monikanavainen, johtava mediayhtiö, jonka korkealaatuiset aikakauslehdet ja digitaalinen media keskittyvät erityisesti naisiin ja kodinsisustamiseen. Kehitämme menestyksekkäitä markkinointiratkaisuja mainostajille yhdistämällä sisältöä ja asiakastietoa. Yhteensä Sanoma Media BeNe tavoittaa viikoittain yli 15 miljoonaa kuluttajaa.

- Media BeNen orgaaninen liikevaihto vuonna 2016 pysyi vakaana (+0,5 %). Hollannin printti- ja verkkomediatoiminnot kehittyivät hyvin ja myös TV-toimintojen myynti pysyi vakaana.
- SBS:n katsojaosuus laski hieman pääasiassa kesän merkittävien urheilutapahtumien vuoksi. Yleisesti television katseluun käytetty aika väheni edelleen.
- Media BeNen kannattavuus parani voimakkaasti vuoden aikana Hollannin printti- ja verkkomediatoimintojen, digitaalisen tiimin integroinnin sekä kustannusinnovaatioiden vauhdittamana. Kaikkien liiketoimintayksiköiden tulos parani.

Avainlukuja (raportoidut luvut, ei oikaistu konsernirakenteen muutoksilla)

milj. euroa	1–12/2016	1–12/2015	Muutos, %
Liikevaihto	775,9	829,5	-6,5
Digitaalinen	318,9	316,6	0,7
Painettu media	353,5	419,9	-15,8
Muut	103,5	93,0	11,3
Operatiivinen liikevoitto *	85,6	63,9	33,9
% liikevaihdosta	11,0	7,7	
Liikevoitto	100,6	-22,8	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	5,8	9,4	-37,8
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 768	2 020	-12,5
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 799	2 104	-14,5

* Operatiivisen liikevoiton muodostuminen on esitetty liitetiedossa 3.

Toiminnalliset tunnusluvut, %

Hollannin TV-toiminnot	1–12/2016	1–12/2015
TV-kanavien osuus televisiomainonnasta	24,5	24,4
TV-kanavien valtakunnallinen katseluosuus (20–54-vuotiaat)	20,3	21,2
TV-kanavien valtakunnallinen katseluosuus (6+-vuotiaat)	18,6	18,5

Tammi–joulukuussa Media BeNen liikevaihto laski 6,5 % ja oli 775,9 milj. euroa (2015: 829,5). Lasku johtui ydintoimintoihin kuulumattomien aikakauslehtien myynnistä vuonna 2015. Hollannin printti- ja verkkomediatoimintojen hyvä tulos korvasi osan myyntien vaikutuksesta. Konsernirakenteen muutoksilla oikaistu liikevaihto kasvoi 0,5 %.

Sanoma arvioi Hollannin mainosmarkkinan pienentyneen vuonna 2016 nettomääräisesti 7 % kuluttaja-aikakauslehdissä ja 2 % televisiossa mutta kasvaneen 10 % verkossa (ml. haut).

Media BeNen operatiivinen liikevoitto kasvoi 33,9 % ja oli 85,6 milj. euroa (2015: 63,9). Kasvua toivat kustannusinnovaatiot, kuten Hollannin ja Belgian tukitoimintojen yhdistäminen ja sisältöjen jakaminen. Liikevoitto kasvoi 100,6 milj. euroon (2015: -22,8).

Liikevoittoon sisältyi 15,0 milj. euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (2015: -86,7). Ne liittyivät etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen korvaamiseen maksuperusteisella eläkejärjestelyllä Hollannissa sekä myyntivoittoihin, rakennejärjestelykustannuksiin ja arvonalentumisiin. Vuonna 2015 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät koostuivat arvonalentumisista ja rakennejärjestelykustannuksista.

Media BeNen investoinnit aineelliseen ja aineettomaan käyttöomaisuuteen olivat 5,8 milj. euroa (2015: 9,4) ja liittyivät pääasiassa tietojärjestelmiin.

Media Finland

Sanoma Media Finland on Suomen johtava mediatalo, joka tarjoaa tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, verkossa ja mobiilissa. Sanoma Media Finlandin tarjoomassa on johtavia brändejä ja palveluja, kuten Aku Ankka, Me Naiset, Helsingin Sanomat, Oikotie, Iltä-Sanomat, Radio Suomipop ja Ruutu. Tavoitamme päivittäin lähes kaikki suomalaiset. Mainostajille olemme luotettava kumppani, joka tarjoaa näkemyksellisiä, vaikuttavia ja tavoitettavia ratkaisuja.

- Media Finlandin orgaaninen liikevaihto vuonna 2016 pysyi vakaana (+0,7 %). Mainosmyynti kasvoi etenkin televisiossa ja radiossa.
- Markkinaosuudet paranivat koko vuoden ajan. Vuoden lopussa Media Finlandin osuus mainonnan kokonaismarkkinasta Suomessa oli 28,0 % (2015: 27,1 %). Nelosen katsojaosuus kanavan kohderyhmästä kasvoi 5,4 prosenttiyksikköä ja oli 36,9 %. Markkinakehitys on kuitenkin edelleen haastava.
- Kannattavuus parani erittäin merkittävästi kustannusnovaatioiden ja menestyksekkään mainosmyynnin vauhdittamana. Media Finland jatkaa yli sadan Suunta-ohjelmaan kuuluvan kasvu-, kustannus- ja prosessihankkeen toteuttamista. Hankkeisiin liittyvät kehityskustannukset vaikuttavat todennäköisesti vuoden 2017 tulokseen.

Avainlukuja (raportoidut luvut, ei oikaistu konsernirakenteen muutoksilla)

milj. euroa	1–12/2016	1–12/2015	Muutos, %
Liikevaihto	580,9	572,8	1,4
Digitaalinen	237,9	212,8	11,8
Painettu media	338,9	356,9	-5,1
Muut	4,1	3,0	37,8
Operatiivinen liikevoitto *	49,5	13,0	
% liikevaihdosta	8,5	2,3	
Liikevoitto	41,3	-8,1	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	5,2	10,5	-50,2
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 718	1 863	-7,8
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 797	2 123	-15,3

* Operatiivisen liikevoiton muodostuminen on esitetty liitetiedossa 3.

Toiminnalliset tunnusluvut, %

Suomen TV-toiminnot	1–12/2016	1–12/2015
TV-kanavien osuus televisiomainonnasta	35,3	32,2
TV-kanavien kaupallinen katseluosuus (10–44 -vuotiaat)	36,9	31,5
TV-kanavien valtakunnallinen katseluosuus (10+-vuotiaat)	16,6	15,1

Tammi–joulukuussa Media Finlandin liikevaihto kasvoi 1,4 % ja oli 580,9 milj. euroa (2015: 572,8). Rakennemuutoksilla oikaistu liikevaihto kasvoi 0,7 %.

TNS Gallupin mukaan aikakauslehtimainonta väheni vuonna 2016 Suomessa nettomääräisesti 9 %, sanomalehtimainonta 4 % ja televisiomainonta 1 % mutta radiomainonta kasvoi 3 % ja verkkomainonta (ml. haut) 13 %.

Media Finlandin operatiivinen liikevoitto kasvoi erittäin merkittävästi ja oli 49,5 milj. euroa (2015: 13,0). Kustannusnovaatiot ja mainosmyynnin kasvu vahvistivat kannattavuutta. Liikevoitto kasvoi 41,3 milj. euroon (2015: -8,1).

Liikevoittoon sisältyi -8,2 milj. euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (2015: -21,0). Ne liittyivät vuoden 2015 tavoin pääasiassa rakennejärjestelykustannuksiin.

Media Finlandin investoinnit aineelliseen ja aineettomaan käyttöomaisuuteen olivat 5,2 milj. euroa (2015: 10,5) ja olivat pääasiassa korvausinvestointeja.

Learning

Sanoma Learning on Euroopan johtaviin lukeutuva oppimisen yhtiö, jonka ratkaisuja käyttää noin 10 miljoonaa oppilasta ja miljoona opettajaa. Monikanavaisten oppimiskäytäntöjemme avulla autamme oppilaita saavuttamaan hyviä oppimistuloksia ja tehostamme opettajien työtä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa. Paikallisten yhtiöiden kautta tuemme joitakin maailman parhaista kansallisista koulutusjärjestelmistä Suomessa, Hollannissa, Belgiassa, Puolassa ja Ruotsissa.

- Vuonna 2016 liikevaihto kasvoi Suomessa ja Ruotsissa sekä Belgiassa, jossa Sanoma osti oppimateriaalikustantaja De Boeckin ja aloitti sen yhdistämisen Van In -yhtiön toimintoihin. Liikevaihto Länsi-Euroopassa kasvoi yhteensä 8 %.
- Puolassa lakimuutosten aiheuttama markkinavolyymien lasku vaikutti tulokseen. Nowa Era kuitenkin kasvatti markkinaosuuttaan, ja sillä on nyt hyvät mahdollisuudet kehittää uusia opetusmetodeja, jotka tukevat vuoden 2017 alussa käynnistynyttä koulutus uudistusta.
- Learning toi digitaalisia ratkaisuja menestyksekkäästi markkinoille myös vuonna 2016. Muun kuin printtimedian myynnin osuus Learningin liikevaihdosta oli 54 % vuonna 2016 (2015: 50 %).
- Operatiivinen liikevoitto parani 27 % vuonna 2016 kustannusnoinaatioiden ja sisällöntuotantoon liittyvien poistoaikojen muutoksen myötä.

Avainlukuja (raportoidut luvut, ei oikaistu konsernirakenteen muutoksilla)

milj. euroa	1–12/2016	1–12/2015	Muutos, %
Liikevaihto	282,6	280,3	0,8
Hollanti	94,4	95,3	-0,9
Puola	70,8	83,9	-15,6
Suomi	48,1	43,6	10,2
Belgia	44,8	35,2	27,2
Ruotsi	25,1	23,3	7,6
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	-0,6	-1,1	
Operatiivinen liikevoitto *	56,8	44,6	27,3
% liikevaihdosta	20,1	15,9	
Liikevoitto	67,4	33,1	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	17,7	25,5	-30,3
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	14,6	6,6	
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 439	1 507	-4,5
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 413	1 519	-7,0

* Operatiivisen liikevoiton muodostuminen on esitetty liitetiedossa 3.

Tammijoulukuussa Learningin liikevaihto kasvoi 0,8 % ja oli 282,6 milj. euroa (2015: 280,3). Rakennemuutoksilla oikaistu liikevaihto laski 2,5 %, koska liikevaihto pieneni Puolassa lakimuutosten seurauksena.

Learningin operatiivinen liikevoitto kasvoi 27,3 % ja oli 56,8 milj. euroa (2015: 44,6). Kasvua vauhdittivat vuonna 2015 käynnistetyt kustannusnoinaatiot ja rakennejärjestelyt sekä sisällöntuotantoon liittyvien poistoaikojen muutos. Liikevoitto kasvoi 67,4 milj. euroon (2015: 33,1).

Liikevoittoon sisältyi 10,5 milj. euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (2015: -11,5). Ne liittyivät etuspohjaisten eläkejärjestelyjen korvaamiseen maksuperusteisella eläkejärjestelyllä

Hollannissa sekä rakennejärjestelykustannuksiin. Vuonna 2015 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät koostuivat rakennejärjestelykustannuksista.

Investoinnit aineelliseen ja aineettomaan käyttöomaisuuteen olivat 17,7 milj. euroa (2015: 25,5). Ne liittyivät lähinnä digitaalisiin alustoihin ja tietojärjestelmiin.

Konserni

Henkilöstö

Vuonna 2016 Sanoma-konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli keskimäärin 5 384 (2015: 6 776; 2014: 8 259). Vuoden 2016 lopussa konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli 5 227 (2015: 6 116; 2014: 7 582). Yritysmyyntit ja rakennejärjestelyt vähensivät henkilöstömäärää.

Kokoaikaisiksi muutettuna Media BeNen palveluksessa oli 1 768 työntekijää (2015: 2 020) ja Media Finlandin palveluksessa oli 1 718 työntekijää vuonna 2016 (2015: 1 863). Learningin palveluksessa oli 1 439 työntekijää (2015: 1 507) ja muissa toiminnoissa 302 työntekijää (2015: 726) kokoaikaisiksi muutettuna vuoden 2016 lopussa. Sanoman henkilöstölle maksettiin palkkoja ja palkkioita osakepohjaisten maksujen kulukirjaukset mukaan lukien yhteensä 323,7 milj. euroa (2015: 381,0; 2014: 439,4).

Osinko

Sanoma Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2016 olivat 333,8 milj. euroa, josta tilikauden tappio oli 57,6 milj. euroa. Vapaan pääoman rahasto (203,3 milj. euroa) mukaan lukien voitonjakokelpoiset varat olivat yhteensä 537,2 milj. euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että:

- osinkoa jaetaan 0,20 euroa osakkeelta eli yhteensä arviolta 32,5 milj. euroa
- lahjoitusvaraukseen hallituksen päätettäväksi siirretään 0,35 milj. euroa
- omaan pääomaan jätetään 504,3 milj. euroa.

Vuodelta 2015 Sanoma jakoi yhtiökokouksen huhtikuussa 2016 tekemän päätöksen mukaisesti osinkoa 0,10 euroa osakkeelta.

Vuodesta 2017 alkaen Sanoman tavoitteena on uuden osinkopolitiikan mukaisesti jakaa kasvavaa osinkoa, joka on 40–60 prosenttia vuosittaisesta liiketoiminnan rahavirrasta ilman käyttöomaisuusinvestointeja.

Hallituksen osingonjakoesitys yhtiökokoukselle perustuu yleiseen makrotaloudelliseen ympäristöön, Sanoman pääomarakenteeseen ja pääomarakennetta koskeviin tavoitteisiin, Sanoman liiketoimintasuunnitelmiin ja investointitarpeisiin sekä edellisvuoden rahavirtoihin ja arvioihin pääomarakenteeseen vaikuttavista tulevista rahavirroista.

Hallinnointi

Lisätietoja Sanoman hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, tilinpäätöksen s.86-92.

Osakkeet ja osakkeenomistus

Vuonna 2016 Nasdaq Helsingissä vaihdettiin 48 152 687 (2015: 81 355 104) Sanoman osaketta ja osakkeen vaihto oli noin 30 % (2015: 50 %) keskimääräisestä osakekannasta. Nasdaq Helsinki edusti noin 72 % (2015: 84 %) Sanoman osakkeen kokonaisvaihdosta kaikissa pörsseissä.

Osakevaihdolla painotettu keskipurssi Nasdaq Helsingissä vuonna 2016 oli 6,14 (2015: 4,28) euroa ja osakkeen hinta vaihteli 3,51 (2015: 3,13) euron ja 9,39 (2015: 5,95) euron välillä. Joulukuun lopussa Sanoman markkina-arvo oli 1 338 (2015: 634) milj. euroa ja osakkeen päätöskurssi 8,25 (2015: 3,91) euroa. Vuoden 2016 lopussa Sanoman rekisteröity osakepääoma oli 71 258 986,82 euroa ja osakkeiden lukumäärä oli 162 812 093.

Vuoden 2016 lopussa yhtiön hallussa oli 478 497 Sanoman osaketta eli 0,3 % yhtiön osakkeista ja äänistä.

Hallitus, tilintarkastajat ja johto

Varsinainen yhtiökokous vahvisti 12.4.2016 Sanoman hallituksen jäsenten lukumääräksi kymmenen. Hallitukseen valittiin uudelleen Antti Herlin, Anne Brunila ja Mika Ihamuotila. Hallituksen jäsenet ovat puheenjohtaja Pekka Ala-Pietilä, varapuheenjohtaja Antti Herlin, sekä Anne Brunila, Susan Duinhoven, Mika Ihamuotila, Nils Ittonen, Denise Koopmans, Robin Langenskiöld, Rafaela Seppälä ja Kai Öistämö.

Tilintarkastajaksi yhtiökokous valitsi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Virpi Halonen.

Sanoman johtoryhmän jäsenet olivat vuoden 2016 lopussa Susan Duinhoven (Sanoma-konsernin toimitusjohtaja), Kim Ignatius (talousjohtaja), Pia Kalsta (toimitusjohtaja, Sanoma Media Finland), John Martin (toimitusjohtaja, Sanoma Learning) ja Peter de Mönnink (toimitusjohtaja, Sanoma Media BeNe).

Markus Holm on nimitetty Sanoman talousjohtajaksi (CFO) ja operatiiviseksi johtajaksi (COO) sekä johtoryhmän jäseneksi 1.2.2017 alkaen.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous valtuutti 12.4.2016 Sanoman hallituksen päättämään enintään 50 000 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 5 000 000 yhtiön hallussa olevan oman osakkeen luovuttamisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2019 saakka. Suunnatussa osakeannissa voidaan osakkeita antaa tai luovuttaa enintään 41 000 000 kappaletta.

Yhtiökokous valtuutti 12.4.2016 Sanoman hallituksen päättämään enintään 16 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2017 saakka ja se päätti varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2015 antaman valtuutuksen.

Osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Osakkeet hankitaan yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, mahdollisten yrityskauppojen tai muiden liiketoimintajärjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmää tai muutoin edelleen luovutettaviksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäviksi.

Osakkeita voidaan hankkia joko kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella yhtäläisin ehdoin tai muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä.

Hallitus ei käyttänyt valtuutuksia vuoden 2016 aikana.

Liiketoiminnan kausiluonteisuus

Mainonnan kehitys vaikuttaa medialiiketoimintojen liikevaihtoon ja tulokseen. Mainosmyynnin kertymiseen vaikuttaa esimerkiksi lehtien ilmestymiskertojen määrä, joka vaihtelee neljännesten välillä vuosittain. Televisiomainonta on Suomessa ja Hollannissa yleensä vilkkainta toisella ja neljänneellä neljänneksellä. Oppimisen liikevaihto ja tulos kertyvät pääosin toisella ja kolmannella neljänneksellä. Liiketoimintojen kausivaihtelun vuoksi konsernin liikevaihto ja liikevoitto ovat yleensä selvästi pienimmät vuoden ensimmäisellä neljänneksellä sekä Consumer Media - että Learning-segmentissä.

Merkittävimmät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Riskienhallinnan pääperiaatteita sekä Sanoman kannalta merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä on kuvattu konsernin tilinpäätöksessä ja verkkosivuilla osoitteessa Sanoma.com. Monet tunnistetut riskit liittyvät asiakkaiden mieltymysten muutoksiin. Muutostekijöitä ovat digitalisaation jatkuminen ja maksuttomien televisiokanavien katsomiseen käytetyn ajan väheneminen. Sanoma vastaa haasteeseen toimenpiteillä kaikissa strategisissa liiketoimintayksiköissään.

Uudet tulokkaat saattavat kyetä hyödyntämään asiakkaiden muuttuvia mieltymyksiä ja median digitalisoitumista paremmin kuin markkinoilla jo olevat toimijat. Uudet toimijat voivat onnistua valtaamaan markkinaosuuksia Sanoman vakiintuneilta toimialoilta.

Sanoma altistuu poliittisille riskeille etenkin Puolassa, jossa lainsäädännön muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus oppimisliiketoimintaan.

Toimialan tavanomaiset liiketoimintariskit liittyvät mediamainonnan ja yksityisen kulutuksen kehitykseen. Mainonta reagoi herkästi talouden suhdanteisiin. Siksi yleinen taloudellinen tilanne ja toimialan taloudelliset suhdanteet vaikuttavat Sanoman liiketoimintaan ja tulokseen.

Sanoman rahoitusriskejä ovat korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja luottoriskit. Muita riskejä ovat pääomaan ja arvonalentumisiin liittyvät riskit.

Sanoman taseessa on noin 2,1 mrd. euroa liikearvoa (goodwill), immateriaalioikeuksia ja muita aineettomia oikeuksia, joista suurin osa liittyy aikakauslehti- ja televisiotoimintaan. Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti liikearvoa ei poisteta, vaan arvonalentuminen testataan vähintään vuosittain tai aina, kun siitä on viitteitä. Muutokset liiketoiminnan perusedellytyksissä voisivat johtaa uusiin arvonalentumisiin ja vaikuttaa Sanoman omavaraisuusasteisiin.

Sanoma

KONSERNIN TULOSLASKELMA

milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
LIIKEVAIHTO	2, 6	1 639,1	1 716,7
Liiketoiminnan muut tuotot	7	39,9	37,4
Materiaalit ja palvelut		-501,1	-527,1
Työsuhde-etuksista aiheutuvat kulut	8, 23, 33	-325,5	-472,3
Liiketoiminnan muut kulut	9	-356,1	-454,4
Osuus yhteisyritysten tuloksista	16	0,1	-34,1
Poistot ja arvonalentumiset	13–15	-299,7	-389,4
LIIKEVOITTO		196,6	-123,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	16	-2,4	-0,7
Rahoitustuotot	10	10,5	26,1
Rahoituskulut	10	-47,5	-53,7
TULOS ENNEN VEROJA		157,2	-151,4
Tuloverot	11	-41,2	-6,3
TILIKAUDEN TULOS		116,0	-157,7
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		110,8	-142,6
Määräysvallattomille omistajille	31	5,2	-15,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:			
Osakekohtainen tulos, euroa	12	0,65	-0,91
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa		0,65	-0,91

Uuden laskentajärjestelmän käyttöönoton yhteydessä Sanoma on muuttanut valuuttakurssien kirjaamiskäytäntöään kumulatiivisesta valuuttamuunnoksesta periodikohtaiseen valuuttamuunnokseen. Uuden käytännön johdosta osa aiemmin julkistetuista luvuista on muuttunut hieman. Kaikki tässä tilinpäätöksessä esitetyt luvut ovat uuden käytännön mukaisia.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Tilikauden tulos		116,0	-157,7
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerojen muutos		-4,5	-1,0
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien yritysten muista laajan tuloksen eristä		-0,3	1,1
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin siirretyn omaisuuserän muuntoerojen tuloutus			0,7
Myytyjen toimintojen muuntoerojen uudelleenluokittelu			12,8
Rahavirran suojaukset	29	0,6	-0,2
Rahavirran suojauksiin liittyvät verot		-0,1	0,0
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		-19,5	12,8
Etuuspohjaisista eläkkeistä kirjatut verot		5,0	-1,5
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-18,8	24,7
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		97,2	-133,0
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		92,0	-118,0
Määräysvallattomille omistajille	31	5,2	-15,0

Sanoma

KONSERNITASE

milj. euroa	Liite	31.12.2016	31.12.2015
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineelliset hyödykkeet	7, 9, 13	57,8	69,4
Sijoituskiinteistöt	7, 9, 14	24,5	31,6
Liikearvo	15	1 663,0	1 665,3
Muut aineettomat hyödykkeet	15	432,8	458,3
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	16	21,3	33,1
Myytavissä olevat sijoitukset	17	5,0	3,6
Laskennalliset verosaamiset	11	29,9	41,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	8, 18	21,8	37,6
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		2 256,0	2 340,3
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	19	41,4	39,5
Verosaamiset		2,2	5,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	255,8	271,0
Rahavarat	21	43,4	98,5
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		342,9	414,0
Myytäväenä olevat omaisuuserät	4	6,8	10,9
VARAT YHTEENSÄ		2 605,6	2 765,1
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	22, 23	71,3	71,3
Omat osakkeet		-2,1	-3,2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		203,3	203,3
Muut rahastot			-0,5
Muuntoerot		-21,3	-16,6
Kertyneet voittovarot		461,8	390,0
Hybridilaina			99,1
		713,0	743,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	31	289,5	285,7
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 002,5	1 029,1
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	11	60,1	62,0
Eläkevelvoitteet	8	13,7	89,1
Varaukset	24	7,6	1,7
Rahoitusvelat	25	239,1	507,4
Ostovelat ja muut velat	26	42,9	46,7
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		363,4	706,9
LYHYTAIKAISET VELAT			
Varaukset	24	18,1	26,5
Rahoitusvelat	25	590,5	392,3
Verovelat		8,8	6,3
Ostovelat ja muut velat	26	622,1	600,9
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		1 239,5	1 026,0
Myytäväenä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	4	0,3	3,1
VELAT YHTEENSÄ		1 603,1	1 736,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		2 605,6	2 765,1

31.12.2016 myytävänä oleviin omaisuuseriin sisältyivät Kiinteistö Oy Lehtikaari 1 ja Kiinteistö Oy Lepolankatu 15, jotka luokiteltiin myytävänä oleviksi joulukuussa 2016.

31.12.2015 myytävänä oleviin omaisuuseriin sisältyivät OOO United Press ja yhteisyritys OOO Mondadori Independent Media, jotka luokiteltiin myytävänä oleviksi joulukuussa 2015 sekä Hearst Independent Media Publishing B.V., joka luokiteltiin myytävänä oleviksi joulukuussa 2014.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄÖMAN MUUTOKSISTA

milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma									Määräysvallattomien omistajien osuus	Yhteensä
	Liite	Osakepääoma	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoerot	Kertyneet voittovarat	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2015	22	71,3		203,3	-0,4	-30,3	559,3	99,1	902,4	298,9	1 201,3
Tilikauden tulos							-142,6		-142,6	-15,0	-157,7
Muut laajan tuloksen erät					-0,2	13,7	11,2		24,7		24,7
Tilikauden laaja tulos yhteensä					-0,2	13,7	-131,5		-118,0	-15,0	-133,0
Omien osakkeiden hankinta			-3,2						-3,2		-3,2
Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien kulukirjaus	23						1,1		1,1		1,1
Osingonjako							-32,6		-32,6	-0,6	-33,2
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-3,2				-31,5		-34,6	-0,6	-35,2
Hankinnat ja muut muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa							-0,6		-0,6	2,4	1,8
Tytäryhtiöomistussuoksien muutokset							-0,6		-0,6	2,4	1,8
Verovaikutuksella oikaistu oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (hybridilaina) koron maksu							-5,8		-5,8		-5,8
Maksamattomien osinkojen palautus							0,1		0,1		0,1
Oma pääoma 31.12.2015		71,3	-3,2	203,3	-0,5	-16,6	390,0	99,1	743,4	285,7	1 029,1
Oma pääoma 1.1.2016	22	71,3	-3,2	203,3	-0,5	-16,6	390,0	99,1	743,4	285,7	1 029,1
Tilikauden tulos							110,8		110,8	5,2	116,0
Muut laajan tuloksen erät					0,5	-4,7	-14,6		-18,8		-18,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä					0,5	-4,7	96,2		92,0	5,2	97,2
Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien kulukirjaus	23						1,0		1,0		1,0
Osakkeiden luovutus	23		1,0				-1,0				
Osingonjako							-16,2		-16,2	-1,4	-17,6
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			1,0				-16,3		-15,2	-1,4	-16,6
Hankinnat ja muut muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa							-1,4		-1,4	0,0	-1,4
Tytäryhtiöomistussuoksien muutokset							-1,4		-1,4	0,0	-1,4
Oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (hybridilaina) takaisinlunastus							-0,9	-99,1	-100,0		-100,0
Verovaikutuksella oikaistu oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (hybridilaina) koron maksu							-5,8		-5,8		-5,8
Oma pääoma 31.12.2016		71,3	-2,1	203,3		-21,3	461,8		713,0	289,5	1 002,5

Sanoma

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
LIIKETOIMINTA			
Tilikauden tulos		116,0	-157,7
Oikaisut			
Tuloverot	11	41,2	6,3
Rahoituskulut	10	47,5	53,7
Rahoitustuotot	10	-10,5	-26,1
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien yritysten tuloksista	16	2,4	34,8
Poistot ja arvonalentumiset		299,7	389,4
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot		-19,5	20,3
Esitysoikeuksien ja sisällöntuotannon hankinnat		-207,2	-226,5
Muut oikaisut		1,1	0,9
Käyttöpääoman muutos			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		18,8	-6,3
Vaihto-omaisuuden muutos		1,6	3,7
Osto- ja muiden velkojen ja varausten muutos		-68,2	1,4
Maksetut korot		-41,5	-27,6
Muut rahoituserät		-4,3	-4,8
Maksetut verot		-23,4	-36,0
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		153,5	25,5
INVESTOINNIT			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinnat		-34,5	-55,1
Hankitut liiketoiminnot	5	-19,8	-4,7
Hankitut yhteis- ja osakkuusyritykset	16	-2,1	-4,8
Muiden sijoitusten hankinnat			-0,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit		3,0	3,1
Myydyt liiketoiminnot	5	34,1	37,6
Myydyt yhteis- ja osakkuusyritykset	5, 16	9,0	28,3
Muiden sijoitusten myynnit			0,5
Myönnetyt lainat		-1,7	-4,3
Lainasaamisten takaisinmaksut		3,5	6,3
Saadut korot		0,4	0,6
Saadut osingot		4,7	6,1
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-3,4	13,6
RAHAVIRTA ENNEN RAHOITUSTA		150,1	39,1
RAHOITUS			
Oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan takaisinlunastus		-100,0	
Määräysvallattomien omistajien pääomasijoitukset		0,0	0,1
Omien osakkeiden hankinta			-3,2
Lyhytkiertoisten lainojen muutokset		14,1	62,1
Muiden lainojen nostot		240,1	202,5
Muiden lainojen takaisinmaksut		-318,0	-224,4
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-0,2	-6,4
Hybridilainan koron maksu		-7,3	-7,3
Maksetut osingot		-17,6	-33,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-188,9	-9,7
Rahavirtalaskelman mukainen rahavarojen muutos		-38,8	29,4
Rahavarojen kurssierot		-0,7	1,1
Rahavarojen nettolisäys(+)/-vähennys(-)		-39,5	30,5
Rahavarat 1.1.		82,5	52,0
Rahavarat 31.12.	21	43,1	82,5

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat sisältävät käteisvarat ja muut rahavarat sekä luotolliset sekkitilit.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernin perustiedot

Sanoma-konsernilla oli vuonna 2016 kaksi raportoitavaa segmenttiä: Consumer Media ja Learning. Consumer Media vastaa aikakauslehdistä, TV-toiminnasta ja verkko- ja mobiilipalveluista Suomessa, Hollannissa ja Belgiassa. Lisäksi Suomessa Sanomalla on radio- ja sanomalehtiliiketoimintaa. Consumer Media on yhdistetty vuonna 2016 kahdesta strategisesta liiketoimintayksiköstä, Sanoma Media BeNe ja Sanoma Media Finland. Learning on monikanavaisten oppimISRatkaisujen johtava tarjoaja Euroopassa. Sen päämarkkinat ovat Belgia, Hollanti, Puola, Ruotsi ja Suomi.

Sanoma-konsernin emoyhtiö Sanoma Oyj:n osake on listattu Nasdaq Helsingissä. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite on Töölönlahdenkatu 2, 00100 Helsinki.

Sanoma Oyj:n hallitus on hyväksynyt 6.2.2017 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa osoitteessa Sanoma.com tai emoyhtiön pääkonttorista.

Tilinpäätöksen laatimisperusta

Sanoman konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) n.o 1606/2002 säädetyt menettelyt mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot täyttävät suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimukset.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua. Tilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Sovelletut uudet ja muutetut standardit

Konserni on soveltanut 1.1.2016 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs) muutoskokoelma 2012–2014, syyskuu 2014 (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat vuosina 2012–2014 neljää standardia. Parannuksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* muutos *Kirjanpitokäsittely hankittaessa osuuksia yhteisissä toiminnoissa* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardimuutos edellyttää liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitoperiaatteiden soveltamista yhteisten toimintojen hankintoihin, kun kyseessä on liiketoiminta.

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* muutos *Aloite liitetiedoista* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määritettäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Standardimuutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 38 *Aineettomat hyödykkeet* muutos *Selvennys hyväksyttäviiin poistomenetelmiin* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella kielletään aineellisten hyödykkeiden poistojen tekeminen myyntituottoihin perustuen. Aineettomien hyödykkeiden poistojen tekeminen myyntituottoihin perustuen on sallittu vain rajoitetuissa tilanteissa. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

IFRS-tilinpäätöstä laadittaessa yrityksen johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat laadintahetkellä taseen varojen ja velkojen, ehdollisten varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Arviointia on käytetty tilinpäätöstä laadittaessa mm. liikearvon arvonalentumistestauksen laskelmien laadinnassa, yrityskauppojen hankintamenon kohdistamisessa ja määritettäessä aineellisten hyödykkeiden, TV-ohjelmien esitysoikeuksien, aktivoitujen oppimistuotteiden sisällöntuotantoon liittyvien menojen ja muiden aineettomien hyödykkeiden vaikutusaikoja sekä poistomenetelmiä. Johdon harkintaa käytetään lisäksi mm. laskennallisten verojen sekä etuusperusteisiin eläkkeisiin liittyvien varojen ja velkojen arvostuskysymysten yhteydessä. Tilinpäätöksessä käytetyt arviot perustuvat johdon parhaaseen tämänhetkiseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöshetkellä käytetyistä arvioista.

Arvonalentumistestausta on kuvattu jäljempänä laadintaperiaatteissa sekä liitetiedoissa. Muista johdon harkintaan liittyvistä epävarmuustekijöistä esitetään tarvittaessa tietoja kyseisten liitetietojen kohdalla.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, laajojen tuloslaskelmien, taseiden, rahavirtalaskelmien ja liitetietojen yhdistelmänä. Konserniyhtiöiden erillistilinpäätökset on ennen konsernitilinpäätökseen yhdistelemistä tarvittaessa oikaistu konsernin yhtenäisten laskentaperiaatteiden mukaisiksi.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Sanoma Oyj:n lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmän mukaan. Mikäli konserni on sitoutunut kasvattamaan omistusosuutta tytäryhtiössä, on tytäryhtiön yhdistelyssä otettu huomioon veloitteen mukainen omistusosuus.

Tilikauden aikana hankitut yhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja mydyt tytäryhtykset määräysvallan lakkaamiseen saakka. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, sisäiset katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Sanoman yritysostot on käsitelty hankintamenetelmällä. 1.1.2004 jälkeen tehdyt yritysostot on arvostettu käypiin arvoihin hankintahetkellä, mutta vanhoja hankintoja ei ole oikaistu takautuvasti. Ennen 1.1.2010 toteutuneisiin hankintoihin sovelletaan hankintahetkellä voimassa ollutta IFRS 3 -standardia.

Hankintameno kohdistetaan hankinta-ajankohtana hankinnan kohteen varoille ja vastattaviksi otettaville veloille kirjaamalla ne käypiin arvoihin. Vaiheittain toteutuneessa liiketoiminnan yhdistämisessä osuus, jonka konserni omisti ennen määräysvallan saavuttamista hankinnan kohteessa, arvostetaan käypään arvoon lisäomistusosuuden hankintahetkellä ja tämä arvo vaikuttaa liikearvon laskemiseen ja esitetään voittona tai tappiona tuloslaskelmassa.

Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on alkuperäisen yhdistelyn jälkeen myyjälle tapahtuva lisäkauppahinnan maksu tai edellisen omistajan palautus maksetusta kauppahinnasta, jonka toteutuminen on yleensä sidottu hankinnan kohteen suorituskykyyn kaupan toteutumisen jälkeen ja ne luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokitellut ehdolliset vastikkeet arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Sanoma-konserniin kuuluu yhteis- ja osakkuusyhtiöitä, joiden laskennassa käytetään pääomaosuusmenetelmää. Konsernin osuus strategisesti merkittävien yhteis- ja osakkuusyhtiöiden tuloksesta esitetään erikseen konsernin liikevoitossa. Konsernin osuus muiden pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien sijoitusten tuloksista esitetään omana eränään liikevoiton jälkeen. Yhteis- ja osakkuusyhtiöiden tasearvo esitetään yhdellä rivillä taseessa, ja se sisältää yritysten hankinnasta syntyneen liikearvon.

Yhteisyhtiöt ovat yrityksiä, joissa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen sopimukseen perustuva määräysvalta. Kaikki Sanoman yhteisyhtiöt ovat strategisesti merkittäviä.

Osakkuusyhtiöt ovat yhtiöitä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattavan vaikutusvallan katsotaan syntyvän silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Jos Sanoman osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nollla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiön velvoitteiden täyttämiseen.

Yhteiset toiminnot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen rivi riviltä omistusosuuden mukaisella osuudella. Sanoma-konserniin kuuluu yksi kiinteistöyhtiö, joka luokitellaan yhteiseksi toiminnoksi.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään erillisessä tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään taseessa omana eränään osana omaa pääomaa.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konserniyhtiöiden tilinpäätöksiin sisältyvät erät kirjataan kyseisen yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutassa eli toimintavaluutassa. Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Konserniyhtiöiden ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisinä kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Taseen monetaariset ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättämispäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot käsitellään tulosvaikutteisesti. Kurssierot esitetään tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

Muiden kuin euroa toimintavaluuttanaan käyttävien yksiköiden (tytäryritykset, osakkuus- ja yhteisyritykset) laajojen tuloslaskelmien ja erillisten tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät muunnetaan euroiksi kunkin kuukauden keskipäivän ja taseet raportointikauden päättämispäivän kurssiin. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisten yksiköiden taseiden muuntamisessa syntyneet kurssierot on kirjattu konsernin omaan pääomaan. Mikäli ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain, kirjataan kumulatiiviset muuntoerot tuloslaskelmaan, osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Konserniin ei ole raportointivuonna tai sitä edeltävällä tilikaudella kuulunut hyperinflaatiomaissa toimivia yhtiöitä.

Julkiset avustukset

Valtiolta tai muulta vastaavalta julkiselta taholta saadut avustukset, jotka on saatu korvaukseksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Nämä avustukset sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Käyttömaisuushyödykkeiden tai aineettomien hyödykkeiden hankintaa koskevat avustukset kirjataan hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi ja ne tuloutuvat hyödykkeen poistojen mukaisen taloudellisen pitoajan puitteissa.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät

Pitkäaikaiset omaisuuserät luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan ja myynti on erittäin todennäköinen. Myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Kun osuudet yhteis- tai osakkuusyhtymissä täyttävät myytävänä oleviksi luokittelun edellytykset, niihin ei enää sovelleta pääomaosuusmenetelmää luokitteluhetkestä lähtien.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmän mukaan ja hankintameno kohdistetaan hankituille varoille ja vastattavaksi otetuille veloille niiden hankintahetken käypien arvojen perusteella. Jäljelle jäävä osuus kirjataan liikearvoksi. Liikearvo kuvastaa mm. yritysostoista odotettuja tulevia synergiaetuja.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut.

Yksilöidyt aineettomat hyödykkeet kirjataan hankinta-ajankohtana erikseen liikearvosta, jos hyödykkeet täyttävät omaisuuserän määritelmän eli ovat erotettavissa tai pohjautuvat sopimukseen

tai muihin laillisiin oikeuksiin ja jos niiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenoon ja kirjataan kuluksi poistoina taloudellisena vaikutusaikanaan. Niistä aineettomista oikeuksista, joille ei ole määritettävissä taloudellista vaikutusaikaa, ei kirjata poistoja, vaan poistojen sijaan tehdään vuosittain arvonalentumistestaus. Pääsääntöisesti Sanoman aineettomille oikeuksille on määritettävissä taloudellinen vaikutusaika, mutta joidenkin julkaisuoikeuksien taloudellista vaikutusaikaa ei voida määrittää. Uusien hankintojen kohdalla arvioidaan aineettoman oikeuden taloudellinen vaikutusaika mm. historiatietojen ja markkina-aseman valossa ja määritetään sen taloudellinen vaikutusaika arviointihetken parhaan tietämyksen perusteella.

TV-ohjelmien esitysoikeuksien hankintameno kirjataan aineettomiin oikeuksiin ja jaksotetaan kuluksi poistoina esityskertojen perusteella. Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyvät menot aktivoidaan aineettomiin hyödykkeisiin ja poistetaan vaikutusaikanaan. Rahavirrassa esitysoikeuksien ja sisällöntuotannon hankinnat sisältyvät liiketoiminnan rahavirtaan.

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisten aineettomien hyödykkeiden tunnetut tai arvioidut poistoajat ovat:

Julkaisuoikeudet	2–20 vuotta
Ohjelmistolisenssit	2–10 vuotta
Tekijän- ja tavaramerkkioikeudet	2–10 vuotta
Ohjelmistoprojektit	3–10 vuotta
Verkkosivustot	3–10 vuotta

Poistot tehdään tasapoistoina. Poistojen kirjaaminen lopetetaan, kun aineeton hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

Liikearvoja ja muita aineettomia hyödykkeitä on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 15.

Arvonalentumistestaus

Omaisuserien tasearvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi aina, kun on viitteitä omaisuserän arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pienin yksilöitävissä oleva omaisuseräryhmä, joka kerryttää rahavirtoja pitkälti riippumatta muista omaisuseristä tai omaisuseräryhmistä. Sellaiset rahavirtaa tuottavat yksiköt, joille on kohdistettu liikearvoa, testataan arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa. Myös aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, testataan vähintään vuosittain.

Testauksessa arvioidaan omaisuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä, joka on omaisuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi rahavirtaperusteinen käyttöarvo. Sanoma-konsernissa arvonalentumista arvioidaan pääsääntöisesti rahavirtaperusteisesti määrittämällä kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön ennustettujen rahavirtojen nykyarvo.

Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, kun rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön pitkäaikaisia omaisuseriä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä omaisuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Aikaisemmin kirjattu omaisuserän arvonalentuminen perutaan, mikäli keskeisissä oletuksissa tapahtuneiden muutosten vuoksi kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut. Arvonalentumista ei kuitenkaan peruta enempää kuin omaisuserän kirjanpitoarvo oli ennen arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvon arvonalentumista ei peruta missään tilanteessa.

Arvonalentumistestausta on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 15.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Hankintamenoon sisällytetään menot, jotka aiheutuvat välittömästi aineellisen käyttöomaisuuserän hankinnasta. Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon, vain mikäli on todennäköistä että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot ryhmitellään taseessa muihin aineellisiin hyödykkeisiin. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Aineellisten hyödykkeiden poistoajat perustuvat hyödykkeiden arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin ja ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	5–40 vuotta
Koneet ja kalusto	2–20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Poistot tehdään tasapoistoina. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Poistojen kirjaaminen lopetetaan, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

Omaisuserän jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti, ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kuluissa.

Sijoituskiinteistöt

Kiinteistöt, jotka konserni omistaa pääasiassa vuokratuottojen saamiseksi tai omaisuuden arvonnousun vuoksi, luokitellaan sijoituskiinteistöiksi. Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintameno mallin mukaisesti ja esitetään taseessa omana eränään. Sijoituskiinteistöihin luetaan rakennuksia, maa-alueita sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeita, jotka eivät ole Sanoman omassa käytössä. Osakeomistukset jaetaan luonteensa perusteella joko maa-alueisiin tai rakennuksiin.

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Käyvät arvot määritellään joko tuottoarvomenetelmällä tai markkinoilla tehtyjen vastaavien kiinteistökauppojen perusteella ja ne vastaavat kiinteistöjen markkina-arvoa. Tuottoarvomenetelmän riskissä otetaan huomioon mm. vuokrasopimuksen pituus, vuokrasopimuksen muut ehdot, kiinteistön sijainti ja uudelleen vuokrattavuus, kiinteistön kunto sekä ympäristön ja alueen kaavoituksen kehittyminen. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot eivät pääsääntöisesti perustu ulkopuolisen arvioitsijan arvioihin, mutta Sanoma käyttää tarvittaessa kiinteistövälittäjien näkemyksiä omien arvioiden tukena. Osakesijoitukset koostuvat lukuisista pienistä kohteista, joiden käyvät arvot määritetään tuottoarvomenetelmällä sisäisesti.

Vuokrasopimukset

Konsernin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konserni on vuokralle ottajana ja joissa konsernille siirtyy sopimuksen perusteella omistukselle olennaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi ja merkitään taseeseen varoiksi ja veloiksi

sopimuskaudelle. Tällainen omaisuuserä kirjataan taseeseen vuokra-ajan alkaessa määrään, joka vastaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa tai vuokratun hyödykkeen käypää arvoa, sen mukaan kumpi niistä on alempi. Omaisuuserä kirjataan poistoina kuluksi vuokrakauden tai taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. Vuokranmaksu jaetaan korkokuluihin ja rahoitusleasingvelan lyhennykseksi. Vuokravelvoitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Konsernilla ei ole rahoitusleasingsopimuksiksi luokiteltavia vuokrasopimuksia, joissa konserniyhtiö olisi vuokralle antajana.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään kirjanpidossa muina vuokrasopimuksina.

Muiden vuokrasopimusten kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin tasaerinä vuokra-ajan kuluessa, ja tulevien vähimmäisvuokrien kokonaismäärät esitetään taseen ulkopuolisina vastuina liitetiedoissa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan keskihankintahintamenetelmän mukaisesti hankintamenon tai nettorealisointi-arvon määräisenä, sen mukaan kumpi näistä on alempi. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä olennaisilta osin valmistuksen kiinteitä yleiskustannuksia. Nettorealisointi-arvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä myynnistä johtuvat menot.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin sijoituksiin. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun Sanoma on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin Sanoma luokittelee johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Johdannaisinstrumentit merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksesta johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Nämä rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ja ne sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin. Myyntisaamiset arvostetaan saamisten odotettuun realisointiarvoon. Myyntisaamisista kirjataan arvonalentuminen silloin, kun on olemassa perusteltu näyttö siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin.

Myytävissä olevat sijoitukset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos konsernin on tarkoitus pitää niitä alle 12 kuukautta raportointikauden päättymispäivästä lukien. Konsernin pitkäaikaisten varojen sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi sijoituksiksi. Sijoitukset sisältävät pääosin liiketoimintaan kuulumattomia osakesijoituksia. Sanoman

myytävissä olevat sijoitukset eivät sisällä pörssissä julkisen kaupankäynnin kohteena olevia sijoituksia, eikä omistettujen osakkeiden arvoa voida arvostusmalleilla luotettavasti määritellä. Tämän mukaisesti sijoitukset on arvostettu hankintamenoon. Sijoitusten kokonaismäärä ei ole olennainen konsernitaseen kannalta.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät pankkitilit ja alle kolmen kuukauden pituiset lyhytaikaiset talletukset. Käytössä olleet sekkitililimiitit esitetään taseen lyhytaikaisissa veloissa.

Rahoitusvelat

Sanoman rahoitusvelat luokitellaan joko jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvelkoihin tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on maksettu eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos konserni laskee liikkeelle uuden vieraan pääomanehtoisen instrumentin ja käyttää siitä saadut varat aiemmin liikkeeseen lasketun vieraan pääomanehtoisen instrumentin takaisinostoon (kokonaan tai osittain) eivätkä näiden instrumenttien ehdot poikkea huomattavasti toisistaan, syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan uuden velan kirjanpitoarvoa, ja nämä menot ja palkkiot kirjataan kuluiksi uuden liikkeeseen lasketun instrumentin jäljellä olevana juoksuaikana.

Konsernin ottamat lainat ovat *jaksotettuun hankintamenoon kirjattavia rahoitusvelkoja*. Ne arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon merkittäessä käypään arvoon efektiivisen koron menetelmällä ottaen huomioon lainojen transaktiomenot. Tämän jälkeen lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon.

Sanoma-konsernissa *käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin* sisältyvät johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Johdannaisten käypien arvojen muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Johdannaissopimukset

Sanoma-konserni voi käyttää johdannaisinstrumentteja, kuten termiinisopimuksia ja koronvaihtosopimuksia, suojautuakseen valuuttakurssien ja korkotason muutoksia vastaan. Johdannaisinstrumentit merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä jona konsernista tulee sopimusosapuoli ja arvostetaan jokaisen raportointikauden päättymispäivänä käypään arvoon. Taseessa johdannaissopimukset kirjataan muihin lyhytaikaisiin saamisiin ja velkoihin.

Rahoitusriskien hallinnan periaatteita on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 29.

Käypien arvojen hierarkia

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat jaetaan kolmeen tasoon käypien arvojen hierarkiassa. Tasolla 1 käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tasolla 2 käyvät arvot perustuvat arvonmäärittymismalleihin, joiden syöttötiedot ovat havainnoitavissa joko suorasti tai epäsuorasti. Tasolle 3 luokiteltujen varojen ja velkojen käyvät arvot perustuvat syöttötietoihin, jotka eivät perustu havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, edellisten tilikausien verojen oikaisuista ja laskennallisen veron muutoksesta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan ja säännösten perusteella. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattaviin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös vastaavasti joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Laskennallisia veroja kirjataan pääsääntöisesti kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Verokannan muutokset on otettu huomioon laskennallisen veron muutoksena tuloslaskelmassa. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään, joka todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa vastaavaa verotettavaa tuloa vastaan.

Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin kuin väliaikainen ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmät väliaikaiset erot liittyvät poistoeroihin, etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin, tytäryhtiöiden vahvistettuihin tappioihin sekä hankittujen omaisuuserien arvostamiseen käypiin arvoihin liiketoimintojen yhdistämisissä.

Varaukset

Varaus kirjataan silloin, kun Sanomalla on olemassa aikaisempien tapahtumien perusteella syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, joka todennäköisesti johtaa taloudellisten voimavarojen poistumiseen yrityksestä ja jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta.

Osakeperusteiset maksut

Sanomalla on käytössä suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä ja ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä. Osakepalkkiojärjestelmät korvaavat Sanoman optiojärjestelmät eikä uusia optio-oikeuksia enää myönnetä. Suoriteperusteisten osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on hallituksen kullekin osakepalkkio-ohjelmalle asettamien konsernin tavoitteiden saavuttaminen. Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä koostuu vuosittain alkavista uusista järjestelmistä, jotka edellyttävät hallituksen hyväksyntää. Jokainen uusi ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä antaa mahdollisuuden saada Sanoman osakkeita pitkän aikavälin kannustinpalkkiona edellyttäen, että työsuhteen jatkumiseen perustuva ehto osakepalkkioiden saamiseksi täyttyy palkkioiden maksamisen ajankohtana.

Järjestelmien perusteella mahdollisesti maksuun tuleva palkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahaosuus on tarkoitettu verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseen palkkion maksuhetkellä. Niissä maissa, joissa osakkeita ei voida myöntää, mahdollinen palkkio maksetaan kokonaan rahana.

Omana pääomana maksettavien osakepalkkioiden käypä arvo on määritelty myöntämishetkellä käyttäen Sanoman osakekurssia vähennettynä ennen palkkion maksua odotettavissa olevilla osingonmaksuilla. Rahana selvitettävän osuuden käypää arvoa tarkistetaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä osakepalkkion maksuhetkeen asti. Osakepalkkion maksuun asti kirjattavan velan

arvo muuttuu siten Sanoman osakekurssin mukaan. Käypä arvo kirjataan henkilöstökuluksi tuloslaskelmaan oikeuden syntymisajanjakson kuluessa.

Sanoman käynnissä olevat optio-ohjelmat jatkuvat voimassa olevien ehtojen mukaisesti merkintäaikaisten päättymiseen saakka. Sanoma on myöntänyt osakeoptioita ryhmälle konsernin avainhenkilöitä osana heidän kokonaispalkkaustaan rahapalkan ja muiden työsuhde-etujen ohella. Optioista ei enää kirjata kuluja tuloslaskelmaan, sillä kaikkien optiojärjestelmien sitouttamisajanjaksot ovat päättyneet. Kun osakkeita merkitään optio-oikeuksilla, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Osakeperusteisia maksuja on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 23.

Tuloutus

Myyntituotot tuloutetaan silloin, kun suoritteiden omistamiseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä myyjällä ole enää hallintaoikeutta eikä todellista määräysvaltaa suoritteisiin. Tilattavien tuotteiden (aikakaus- ja sanomalehdet) tuloutusajankohtana käytetään tuotteiden toimitusajankohtaa asiakkaille. Palvelujen myyntiin luetaan mainos- ja ilmoitusmyynti niin lehdissä, televisiossa, radiossa kuin verkossa, sekä sähköisten markkinapaikkojen myynti. Palvelujen myynti käsittää myös lehtijakelutoiminnan myynnin sekä oppimiskurssien ja tietokannojen perityt käyttöoikeusmaksut. Palvelujen tuotot kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja on oikaistu annetuilla alennuksilla ja välillisillä veroilla. Välitysmyyntistä liikevaihtoon sisältyvät välityspalkkiot. Muiden kuin Sanoma-konsernin kustantamien lehtien välittäminen vähittäismyyjille käsitellään välitysmyyntinä ja liikevaihtoon kirjataan vain välityspalkkion osuus.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi sille tilikaudelle, jolla ne ovat syntyneet.

Kehittämismenoilla tarkoitetaan menoja, joilla pyritään uusien myytäväksi tarkoitettujen hyödykkeiden kehittämiseen tai nykyisten tuotteiden/palvelujen ominaisuuksien olennaiseen parantamiseen sekä liiketoiminnan laajentamiseen. Ajallisesti tutkimus- ja kehittämismenot suoritetaan pääasiassa ennen kuin yritys aloittaa uuden tuotteen/palvelun kannattavaksi tarkoitetun hyödyntämisen. Kehittämismenot kirjataan joko kuluksi sille tilikaudelle, jolla ne ovat syntyneet tai merkitään taseeseen muuksi aineettomaksi hyödykkeeksi, jos ne täyttävät kirjaamisedellytykset.

Eläkejärjestelyt

Konsernilla on eri toimintamaissa eläkejärjestelyjä, jotka on hoidettu paikallisten olosuhteiden ja lainsäädännön perusteella. Eläkejärjestelyt on luokiteltu joko maksu- tai etuusperustaisiksi järjestelyiksi. Suomessa konsernilla on TyEL-vakuutusjärjestelyjen lisäksi oma eläkesäätiö, jossa hoidetaan tiettyjen konserniyhtiöiden lakisääteinen eläketurva sekä lisäeläkejärjestelyt. Suomessa on lisäksi myös muita etuusperustaisia eläkejärjestelyjä, jotka on hoidettu vakuutusmuotoisena. Konsernin ulkomaisissa yksiköissä on sekä etuus- että maksupohjaisia järjestelyjä. Eläketurvaa on hoidettu sekä säätiöissä että vakuutusmuotoisena.

Maksupohjaisten järjestelyjen maksut kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, johon ne kohdistuvat. Maksupohjaisten eläkejärjestelyjen maksut suoritetaan vakuutusyhtiöille, minkä jälkeen niihin ei liity enää muita maksuvelvoitteita. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuusperustaisia eläkejärjestelyjä.

Sanoma-konsernin etuusperustaisien eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoitua etuusperusteiseen perustuvaa menetelmää. Etuusperustaisien

järjestelyjen eläkevelvoitteena tai eläkevaroina esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla ja oikaistuna mahdollisilla takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen tai valtion joukkolainojen perusteella määriteltyä korkoa. Joukkovelkakirjalainojen maturiteetti vastaa olennaisilta osin eläkevelvoitteen maturiteettia. Eläkemenot kirjataan kuluksi järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden palvelusaikana, auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella.

Etuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Myöhemmin sovellettavat IFRS-standardit ja tulkinnat

IASB ja IFRIC ovat julkistaneet seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät vielä ole voimassa eikä konserni ole soveltanut näitä säännöksiä ennen niiden pakollista voimaantuloa.

IAS 12 *Tuloverot* muutos *Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista* (voimassa 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät vaatimuksia koskien laskennallisten verojen kirjaamista realisoitumattomista tappioista silloin, kun velkainstrumentti arvostetaan käypään arvoon. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Standardimuutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IAS 7 *Rahavirtalaskelmat* muutos *Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke* (voimassa 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset edellyttävät esittämään tietoja, jotka auttavat tilinpäätöksen käyttäjiä arvioimaan rahoitustoiminnoista johtuvien velkojen muutoksia sisältäen sekä rahavirroista syntyvät muutokset että muutokset, joihin ei liity rahavirtaa. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Uusien vaatimusten mukaisesti konserni aikoo esittää täsmäytyksen rahoitustoiminnoista johtuvista velkojen muutoksista.

IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* ja siihen tehdyt muutokset (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 korvaa nykyisen standardin IAS 39 *Rahoitusinstrumentit*: kirjaaminen ja arvostaminen. Standardi sisältää uudistetut rahoitusvarojen sekä -velkojen luokittelu- ja arvostamisperiaatteet sekä rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin. Tämän lisäksi suojauslaskentaa koskevat säännökset on uudistettu. Standardin soveltaminen muuttaa rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua sekä aikaistaa luottotappioiden kirjaamista. Standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* ja täsmennykset standardiin (sovellettava 1.1.2018 ja sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardin mukaan tuotot kirjataan määrään, jonka yhteisö odottaa saavansa, kun tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu asiakkaalle. IFRS 15 tarjoaa entistä jäsennellymmän lähestymistavan myyntituottojen tunnistamiseen ja kirjaamiseen. Uusi standardi koskee kaikkia yhtiöitä ja korvaa nykyiset standardit ja niiden tulkinnat. Sanoma käynnisti IFRS 15 -standardin vaikutusten arvioinnin vuonna 2016. Siihen kuuluu merkittävimpien tuottojen tuloutusperiaatteiden alustava tarkastus toimintayksiköissä. Alustavan tarkastuksen tarkoituksena on tunnistaa mahdolliset erot tuottojen nykyisten tuloutuskäytäntöjen ja IFRS 15 -standardin vaatimusten välillä. Merkittävimmät tuotot tulevat sanomalehtien ja aikakauslehtien kustantamisesta (kuluttaja- ja mediamyynti), televisio- ja radiotoiminnoista, verkko- ja mobiilitoiminnoista ja oppimiskurssien myynnistä. Käytäntöjen alustavan tarkastuksen tulokset on vahvistettu kaikkien tuottovirtojen osalta käymällä läpi keskeiset tuottosopimukset. Aikakauslehtien ja sanomalehtien kustantamisen osalta merkittävin havainto oli tarve tunnistaa lisäsuoritusvelvoitteet tapauksissa, joissa uusille tilaajille annetaan palkinnoksi tilaajalahjoja. Televisio- ja radiotoimintojen tuottojen kirjaaminen on jo vahvasti sidoksissa yksittäisiin suoritusvelvoitteisiin, joten IFRS 15 -standardin vaikutusta pidetään vähäisenä.

Learningin osalta merkittävimmät havainnot liittyivät yhdistelmätuotteista eli painettujen ja digitaalisten tuotteiden yhdistelmästä saatuihin tuottoihin. Joissakin tapauksissa on otettava huomioon useita suoritusvelvoitteita eri aikoina (ajan mittaan tai tietynä aikana) velvoitteiden luonteen mukaisesti. Alustava johtopäätös vaikutusten arvioinnista on se, että arvioinnissa havaitut erot eivät vaikuta merkittävästi Sanoma-konsernin tuottoihin IFRS 15 -standardia sovellettaessa. Seuraavassa vaiheessa (2017) vaikutusten arvioinnin tuloksen perusteella tehdään tarvittaessa muutoksia prosesseihin ja järjestelmiin. Lisäksi valitaan siirtymään sovellettava menetelmä (retrospektiivinen menetelmä tai kumulatiivisen vaikutuksen menetelmä).

IFRS 2 *Osakeperusteiset maksut* muutos *Classification and Measurement of Share-based Payment Transactions* (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset kattavat kolme osaluetta: käteisvaroina maksettavien osakeperusteisten liiketoimien arvostaminen, nettona verojen jälkeen maksettavien osakeperusteisten liiketoimien luokittelu ja muutoksen kirjaaminen kun käteisvaroina maksettava liiketoimi muutetaan omana pääomana maksettavaksi. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Konserni arvioi parhaillaan standardimuutoksen vaikutuksia.

IFRS 16 *Leases* (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 sisältää yhden mallin vuokralle ottajan kirjanpitoon, jonka mukaan vuokralle ottajan tulee kirjata kaikki vuokrasopimukset varoihin ja velkoihin lukuun ottamatta 12 kuukauden tai alle 12 kuukauden vuokrasopimuksia tai vuokrasopimuksia, joiden arvon on vähäinen. Vuokralle antaja luokittelee edelleen vuokrasopimukset rahoitusleasingsopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Konserni arvioi parhaillaan standardin vaikutuksia.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

2. TOIMINTASEGMENTIT

Sanoma-konsernilla oli vuonna 2016 kaksi raportoitavaa segmenttiä: Consumer Media ja Learning. Consumer Media on yhdistetty vuonna 2016 kahdesta strategisesta liiketoimintayksiköstä: Sanoma Media BeNe ja Sanoma Media Finland. Consumer Media vastaa aikakauslehdistä, TV-toiminnasta ja sanomalehdistä Suomessa, Hollannissa ja Belgiassa. Sen palveluvalikoimaan kuuluu myös runsaasti erilaisia verkko- ja mobiilipalveluja. Learning on monikanavaisten oppimiskursseiden johtava tarjoaja Euroopassa. Sen päämarkkinat ovat Belgia, Hollanti, Puola, Ruotsi ja Suomi.

Consumer Media

Sanoma Media BeNe sisältää Hollannin ja Belgian kuluttajamediatoiminnot sekä hollantilaisen Aldipress-lehtijakelu-yhtiön. Sanomalla on yksi Hollannin johtavista tuotetarjoomista: yli 50 vahvaa tuotebrändiä ja vahva markkina-asema kaikkialla mediassa: aikakauslehdissä, tapahtumissa, yritys-julkaisuissa, sähköisissä kauppapaikoissa, verkkosivustoissa ja sovelluksissa. Yhtiöllä on myös neljä maksutonta TV-kanavaa ja verkkovideopalvelu. Belgiassa Sanoma on monikanavainen, johtava mediayhtiö, jonka korkealaatuiset aikakauslehdet ja digitaalinen media keskittyvät erityisesti naiseen ja kodinsisustamiseen. Sanoma kehittää menestyksekkäitä markkinointiratkaisuja mainostajille yhdistämällä sisältöä ja asiakastietoa. Yhteensä Sanoma Media BeNe tavoittaa viikoittain yli 15 miljoonaa kuluttajaa.

Sanoma Media Finland on Suomen johtava mediatalo, joka tarjoaa tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, verkossa ja mobiilissakin. Sanoma Media Finlandin tarjoomassa on johtavia brändejä ja palveluja, kuten Aku Ankka, Me Naiset, Helsingin Sanomat, Oikotie, Ilta-Sanomat, Radio Suomipop ja Ruutu. Ne tavoittavat päivittäin lähes kaikki suomalaiset. Mainostajille Sanoma Media Finland on luotettava kumppani, joka tarjoaa näkemyksellisiä, vaikuttavia ja tavoittavia ratkaisuja.

Learning

Sanoma Learning on Euroopan johtaviin lukeutuva oppimisen yhtiö, jonka ratkaisuja käyttää noin 10 miljoonaa oppilasta ja miljoona opettajaa. Monikanavaisten oppimiskursseidensa avulla Sanoma auttaa oppilaita saavuttamaan hyviä oppimistuloksia ja tehostaa opettajien työtä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa. Paikallisten yhtiöidensä kautta Sanoma tukee joitakin maailman parhaista kansallisista koulutusjärjestelmistä sisältäen: Suomen, Hollannin, Belgian, Puolan ja Ruotsin.

Kohdistamattomat/eliminoinnit

Kohdistamattomat/eliminoinnit-sarakkeessa esitetään konsernieliminoitien lisäksi ydintoimintaan kuulumattomat liiketoiminnot, konsernitoiminnot, kiinteistöyhtiöt sekä segmenteille kohdistamattomat erät.

Segmentit 2016, milj. euroa				
	Consumer Media	Learning	Kohdistamattomat/ eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	1 356,4	282,5	0,3	1 639,1
Sisäinen liikevaihto	0,4	0,1	-0,5	
LIIKEVAIHTO	1 356,7	282,6	-0,2	1 639,1
Poistot ja arvonalentumiset	-255,2	-39,9	-4,5	-299,7
LIIKEVOITTO	141,8	67,4	-12,6	196,6
OPERATIIVINEN LIIKEVOITTO	135,1	56,8	-24,0	167,9
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-1,9	-0,4	-0,2	-2,4
Rahoitustuotot			10,5	10,5
Rahoituskulut			-47,5	-47,5
TULOS ENNEN VEROJA				157,2
Käyttöomaisuusinvestoinnit	11,0	17,7	6,0	34,8
Liikearvo	1 388,8	274,2		1 663,0
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	20,8	0,1	0,4	21,3
Segmentin varat	1 978,2	505,0	43,7	2 526,9
Muut varat			78,7	78,7
VARAT YHTEENSÄ				2 605,6
Segmentin velat	1 147,7	110,3	-553,3	704,7
Muut velat				898,5
VELAT YHTEENSÄ				1 603,1
Liiketoiminnan rahavirta	141,3	56,5	-44,3	153,5
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	3 597	1 413	374	5 384

Segmentit 2015, milj. euroa

	Consumer Media	Learning	Kohdistamattomat/ eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	1 401,9	280,3	34,5	1 716,7
Sisäinen liikevaihto	0,3	0,0	-0,3	
LIKEVAIHTO	1 402,2	280,3	34,2	1 716,7
Poistot ja arvonalentumiset	-344,3	-39,4	-5,6	-389,4
LIKEVOITTO	-30,9	33,1	-125,4	-123,1
OPERATIIVINEN LIKEVOITTO	76,9	44,6	-37,8	83,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-0,7	0,0	0,0	-0,7
Rahoitustuotot			26,1	26,1
Rahoituskulut			-53,7	-53,7
TULOS ENNEN VEROJA				-151,4
Käyttöomaisuusinvestoinnit	19,8	25,5	9,4	54,7
Liikearvo	1 394,7	270,7	0,0	1 665,3
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	25,0	7,5	0,5	33,1
Segmentin varat	2 061,7	483,2	68,2	2 613,1
Muut varat			152,0	152,0
VARAT YHTEENSÄ				2 765,1
Segmentin velat	1 159,8	124,8	-516,6	768,0
Muut velat				968,0
VELAT YHTEENSÄ				1 736,0
Liiketoiminnan rahavirta	54,3	41,5	-70,3	25,5
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	4 227	1 519	1 030	6 776

Segmenttiraportoinnin laskentaperiaatteet eivät poikkea konsernitiilinpäätöksen laskentaperiaatteista. Konsernissa segmenttien tulokellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien liikevoittoon. Konsernissa yllmpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii konsernin johtoryhmä. Segmentin varat eivät sisällä rahavaroja, korollisia saamia, verosaamia eivätkä laskennallisia verosaamia. Segmentin velat eivät sisällä rahoitusvelkoja, verovelkoja ja laskennallisia verovelkoja. Investoinnit sisältävät lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

**Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot
2016, milj. euroa**

	Suomi	Hollanti	Muut EU-maat	Muut maat	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	624,1	762,9	251,9	0,2	0,0	1 639,1
Pitkäaikaiset varat	234,3	1 770,9	199,5	0,0	0,0	2 204,8

**Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot
2015, milj. euroa**

	Suomi	Hollanti	Muut EU-maat	Muut maat	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	636,5	764,1	309,4	6,7	0,0	1 716,7
Pitkäaikaiset varat	259,7	1 822,1	179,6	1,1	0,0	2 262,5

Ulkoinen liikevaihto sekä pitkäaikaiset varat esitetään yhteisön kotipaikan mukaan. Pitkäaikaiset varat eivät sisällä rahoitusinstrumentteja, laskennallisia verosaamia ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyviä varoja.

Konsernin tuotot liiketoimista yhdenkään yksittäisen asiakkaan kanssa eivät ole yli 10 % konsernin liikevaihdosta.

3. OPERATIIVISEN LIIKEVOITON MUODOSTUMINEN

milj. euroa	2016	2015
Liikevoitto	196,6	-123,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Media BeNe		
Arvonalentumiset	-13,6	-78,2
Myyntivoitot/ -tappiot *	13,3	-9,9
Rakennejärjestelykulut	-25,5	-34,3
Muut		
Hollannin etuusperusteisen eläkejärjestelyn muutos maksupohjaiseksi	40,8	
Media Finland		
Myyntivoitot/ -tappiot	0,5	-2,5
Rakennejärjestelykulut	-7,5	-18,4
Muut		
Ylikatteen siirto Sanoman eläkesäätiössä	-1,2	
Learning		
Arvonalentumiset	-4,4	
Rakennejärjestelykulut	-10,9	-11,5
Muut		
Hollannin etuusperusteisen eläkejärjestelyn muutos maksupohjaiseksi	22,9	
Ylikatteen siirto Sanoman eläkesäätiössä	3,0	
Muut yhtiöt		
Myyntivoitot/ -tappiot **	2,7	-48,5
Rakennejärjestelykulut	-0,4	-3,5
Muut		
Ylikatteen siirto Sanoman eläkesäätiössä	-1,8	
Hollannin etuusperusteisen eläkejärjestelyn muutos maksupohjaiseksi	11,0	
Yhteensä	28,7	-206,8
Operatiivinen liikevoitto	167,9	83,7

Osakkuusyhtiötuloksiin sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	2016	2015
Media Finland		
Aiemmin omistetun osuuden arvostaminen käypään arvoon (Mobiilimarkkinointi Routa)		1,9
Media BeNe		
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien sijoitusten arvonalentuminen		-1,8
Yhteensä	0,0	0,1

Rahoitustuottojen ja -kulojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	2016	2015
Rakennejärjestelykulut (leasing-sopimuksen purkautuminen)		5,5
Lainan arvonalentuminen	-4,6	-1,4
Yhteensä	-4,6	4,1

* Vuonna 2015 -35,4 milj. euroa myyntitappiosta sisältyy 'Muut yhtiöt' -lukuun.

** Vuonna 2015 -38,0 milj. euron alaskirjaus ja muuntoerojen tuloutus liittyen pääomaosuusmenetelmällä käsiteltäviin sijoituksiin (Venäjä ja Ukraina) sisältyy tuloslaskelman riville osuus yhteisyritysten tuloksista.

4. MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT

Myytävänä olevat omaisuuserät vuonna 2016

Maaliskuussa 2016 Sanoma sai päätökseen Venäjän jäljellä olevien liiketoimintojen myynnin, jotka oli luokiteltu myytävänä oleviksi 31.12.2015.

Joulukuussa 2016 luokiteltiin myytävänä oleviksi Kiinteistö Oy Lehtikaari 1 ja Kiinteistö Oy Lepolankatu 15. Sanoma sopi joulukuussa 2014 myyvänsä nämä kaksi Kouvolassa ja Lappeenrannassa sijaitsevaa paino- ja toimistokiinteistöään Länsi-Savo Oy:lle.

Myytävänä olevat omaisuuserät vuonna 2015

Elokuussa 2015 Sanoma sai tiedon, että Venäjän ulkomaisia investointeja valvova komissio ei myöntänyt Sanomalle lupaa myydä 50 %:n omistusosuuttaan venäläisestä aikakauslehtiä julkaisevasta Fashion Pressistä Hearst Communications Inc:lle. Joulukuussa 2015 Sanoma sopi myyvänsä 50 % osuutensa Hearst Independent Media Publishing B.V:stä, OOO United Pressin sekä 50 %:n osuutensa OOO Mondadori Independent Mediasta InVenture Partnersille. United Press ja yhteisyritys Mondadori Independent Media luokiteltiin myytävänä olevaksi 31.12.2015 ja yhteisyritys Hearst Independent Media Publishing luokiteltiin myytävänä olevaksi 31.12.2014. Vuonna 2015 näiden Venäjän toimintojen arvoa kirjattiin alas 37,3 milj. euroa vastaamaan myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyä käypää arvoa. Hearst Independent Media Publishing, United Press ja Mondadori Independent Media esitetään segmenttitietojen kohdistamattomat/eliminoinnit-sarakkeessa.

Seuraavissa taulukoissa esitetään myytävänä oleviksi luokitellut varat ja velat.

Myytävänä olevat omaisuuserät, milj. euroa	2016	2015
Aineelliset hyödykkeet	6,8	0,1
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset		7,5
Laskennalliset verosaamiset		0,2
Vaihto-omaisuus		0,0
Verosaamiset		0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,0	3,1
Yhteensä	6,8	10,9
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat, milj. euroa	2016	2015
Laskennalliset verovelat	0,2	0,0
Varaukset		0,8
Verovelat		0,0
Ostovelat ja muut velat	0,0	2,3
Yhteensä	0,3	3,1

Osa myytävänä olevista omaisuuseristä on arvostettu myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyyn käypään arvoon ja osa kirjanpitoarvoon.

5. HANKITUT JA MYYDYT LIIKETOIMINNOT

Hankittujen liiketoimintojen varat ja velat käypään arvoon, milj. euroa	2016	2015
Aineelliset hyödykkeet	0,5	0,0
Aineettomat hyödykkeet	23,9	4,5
Muut pitkäaikaiset varat	2,0	0,1
Vaihto-omaisuus	3,5	
Muut lyhytaikaiset varat	5,3	3,3
Varat yhteensä	35,3	7,9
Pitkäaikainen vieras pääoma	-16,9	-0,8
Lyhytaikainen vieras pääoma	-6,7	-1,9
Velat yhteensä	-23,5	-2,7
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	11,7	5,2
Hankintahinta	25,5	5,1
Määräysvallattomien omistajien osuus perustuen suhteelliseen osuuteen hankitun omaisuuden nettovarallisuudesta	0,0	2,2
Aiempi omistusosuus käypään arvoon arvostettuna	2,2	2,8
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	-11,7	-5,2
Liikearvo hankinnoista	15,9	4,9
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, milj.euroa	2016	2015
Hankintahinta	1,7	0,7
Hankitun osuuden kirjanpitoarvo	-0,2	0,1
Hankinnan vaikutus konsernin omaan pääomaan	-1,9	-0,6
Hankittujen toimintojen rahavirtavaikutus, milj. euroa	2016	2015
Tilikaudella kirjatut hankintamenot	27,2	5,7
Hankittujen toimintojen rahavarat	-0,9	-1,6
Hankintahintavelkojen maksu (+) / lisäys (-)	-6,6	0,5
Osakkeina maksettu vastike		
Hankittujen toimintojen rahavirtavaikutus	19,8	4,7

Hankitut liiketoiminnot vuonna 2016

Vuonna 2016 Sanoma investoi 27,2 milj. euroa yritys- ja liiketoimintaostoihin. Yksittäisten hankintojen vaikutukset konsernin varoihin ja velkoihin eivät olleet merkittäviä. Hankintojen yhteisvaikutus konsernin liikevaihtoon omistusajalta oli 13,0 milj. euroa ja liikevoittoon -4,3 milj. euroa.

Tammikuussa 2016 Sanoma hankki 80 % osuuden suomalaisesta oppimispalveluita tuottavasta TutorHouse -yhtiöstä.

Kesäkuussa 2016 Sanoma osti hollantilaiset ostohyvitys- eli cashback-markkinointiin erikoistuneet yritykset; Scoupy-yrityksen jäljellä olevat osakkeet ja Kortingsleuk.nl-yrityksen koko osakekannan. Yhtiöiden palveluksessa oli 38 työntekijää vuoden 2016 lopussa.

Kesäkuussa 2016 Sanoma osti belgialaisen oppimateriaalikustantaja De Boeckin Ergon Capital Partnersilta. Yhtiön palveluksessa oli 82 työntekijää vuoden 2016 lopussa.

Hankitut liiketoiminnot vuonna 2015

Vuonna 2015 Sanoma investoi 5,7 milj. euroa yritys- ja liiketoimintaostoihin. Yksittäisten hankintojen vaikutukset konsernin varoihin ja velkoihin eivät olleet merkittäviä. Hankintojen yhteisvaikutus konsernin liikevaihtoon omistusajalta oli 7,3 milj. euroa ja liikevoittoon -0,3 milj. euroa.

Helmikuussa Sanoma osti 51 % ja marraskuussa 20 % osuuden hollantilaisesta sosiaalisen median palveluja tuottavasta yhtiöstä Social1nfluencer BV. Yhtiössä työskenteli 13 henkilöä vuoden 2015 lopussa.

Maaliskuussa Sanoma nosti omistusosuutensa suomalaisessa Mobiilimarkkinointi Routa -yhtiössä 25 prosentista 51 prosenttiin. Yhtiössä työskenteli 77 henkilöä vuoden 2015 lopussa.

Lokakuussa Sanoma Media Finlandiin kuuluva Oikotie hankki Jokakoti.fi palvelun sekä Jokakoti Oy:n koko osakekannan. Jokakoti ja Oikotie Asunnot yhdistävät kaupan myötä voimansa ja tulevat toimimaan Oikotien brändin alla.

Liiketoimintojen myynnit 2016

Myytyjen toimintojen vaikutus konsernin varoihin ja velkoihin, milj. euroa		
	2016	2015
Pitkäaikaiset varat	17,2	62,6
Vaihto-omaisuus	0,0	1,5
Muut lyhytaikaiset varat	16,9	55,9
Varat yhteensä	34,1	119,9
Pitkäaikainen vieras pääoma	-1,1	-13,1
Lyhytaikainen vieras pääoma	-5,6	-28,2
Velat yhteensä	-6,7	-41,3
Nettovarot	27,4	78,6
Myyntituloksen oikaisu (Unkari)		0,2
Lainasaamisen myynti		-4,5
Myytyjen toimintojen muuntoerot	0,4	-10,2
Myyntihinta	44,7	67,5
Liiketoimintojen myyntivoitot (netto)	17,7	-25,5

Myytyjen toimintojen rahavirtavaikutus, milj. euroa		
	2016	2015
Tilikaudella kirjatut myyntihinnat	44,7	67,5
Myytyjen toimintojen rahavarat	-2,3	-13,3
Kauppahintasaatavien maksu (+) / lisäys (-)	0,7	-16,8
Myyntituloksen oikaisu (Unkari)		0,2
Myytyjen toimintojen rahavirtavaikutus	43,1	37,6

Joulukuussa 2015 Sanoma myi 50 % osuutensa Fashion Pressistä sekä muut jäljellä olevat liiketoimintonsa Venäjällä (jäljellä olevat United Pressin liiketoiminnot sekä 50 % osuuden Mondadori Independent Mediasta). Kauppa saatiin päätökseen maaliskuussa 2016.

Tammikuussa 2016 Sanoma myi suomalaisen AAC Global -kielipalveluyhtiön.

Helmikuussa 2016 Sanoma myi hollantilaisen autojen luokiteltuihin ilmoituksiin erikoistuneen Autotrader.nl:n AutoScout24:lle. Sanoma kirjasi kaupasta 13,3 milj. euron suuruisen myyntivoiton.

Syyskuussa 2016 Sanoma myi suomalaisen Head Officen asiakaslehtiliiketoiminnan Fokus Medialle.

Liiketoimintojen myynnit 2015

Sanoma ilmoitti huhtikuussa 2014 myyvänsä Kaakkois-Suomessa julkaistavia sanomalehtiä kustantavan Sanoma Lehtimedian ja paikallisten painoyhtiöiden enemmistöosuuden. Yritysjärjestelyn ensimmäinen vaihe saatiin päätökseen tammikuussa 2015, ja yhtiö siirtyi kokonaisuudessaan Länsi-Savon omistukseen viiden vuoden kuluessa. Määräysvallan menettämisen perusteella Sanoma kirjasi kaupasta 3,5 milj. euron myyntivoiton vuonna 2015.

Huhtikuussa 2015 Sanoma myi 33,3 % osuutensa Delovoi Standardista. Delovoi Standard julkaisee Venäjän johtavaa päivittäistä taloussanomalehti Vedomostia. Lisäksi Sanoma myi United Pressin omistamat lehdet sekä omistamansa 50 %:n osuuden Viadeosta. Sanoma kirjasi kaupoista 6,6 milj. euron myyntitappion valuuttakurssimuutoksella tarkistettuna.

Kesäkuussa Sanoma Media Netherlands myi aikakauslehtiä Hollannissa ja kirjasi myynnistä 0,2 milj. euron myyntitappion.

Toukokuussa Sanoma ilmoitti myyvänsä kolme aikakauslehteä Belgiassa: Humon, Storyn ja TeVeBladin. Kauppa saatiin päätökseen syyskuussa. Sanoma kirjasi kaupasta 12,2 milj. euron myyntitappion.

Marraskuussa Sanoma myi enemmistöosuutensa suomalaisesta kirjapainoyhtiö Bookwellista. Sanoma kirjasi kaupasta 3,9 milj. euron myyntitappion.

Marras- ja joulukuussa Sanoma Media Belgium myi belgialaiset aikakauslehdet Moustiquen, Télé Pocketin ja Bloemschikkenin. Sanoma kirjasi kaupoista yhteensä 2,5 milj. euron myyntivoiton.

Joulukuussa Sanoma myi Hämeen Painon ja siihen kuuluvat kiinteistöt DA-Design Oy:lle. Sanoma kirjasi kaupasta 6,7 milj. euron myyntitappion.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

6. LIIKEVAIHTO

Liikevaihdon jakautuminen tavaroihin ja palveluihin, milj. euroa	2016	2015
Tavaroiden myynti	818,4	851,5
Palvelujen myynti	820,7	865,2
Yhteensä	1 639,1	1 716,7

Tavaroiden myyntiin luetaan aikakauslehtien, sanomalehtien ja kirjojen sekä muiden fyysisten tuotteiden myynti.

Palvelujen myyntiin luetaan mainos- ja ilmoitusmyynti niin lehdissä, televisiossa, radiossa kuin verkossa sekä sähköisten markkinapaikkojen myynti. Palvelujen myynti käsittää myös lehtijakelutoiminnan myynnin ja oppimisjärjestelmistä ja tietokannoista perityt käyttöoikeusmaksut.

7. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muut tuotot, milj. euroa	2016	2015
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	1,0	1,1
Konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoitot	16,8	8,7
Yhteis- ja osakkuusyriyten myyntivoitot	0,8	4,9
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	2,8	1,9
Muut vuokratuotot	3,1	2,9
Julkiset avustukset	0,3	0,3
Muut	15,1	17,6
Yhteensä	39,9	37,4

Vuonna 2016 konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoittoihin sisältyy hollantilaisen autojen luokiteltuihin ilmoituksiin erikoistuneen Autotrader.nl:n myynnistä syntynyt myyntivoitto 13,3 milj. euroa ja 1,9 milj. euron myyntivoitto suomalaisen kieli-, viestintä- ja koulutuspalveluihin erikoistuneen AAC Global Oy:n myynnistä.

Vuonna 2015 konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoittoihin sisältyy 3,5 milj. euron myyntivoitto Lehtimedian ja paikallisten painotalojen myynnistä sekä 3,1 milj. euron myyntivoitto Belgian aikakauslehtien myynnistä.

Muut liiketoiminnan tuotot sisältävät kopiointikorvauksia 2,0 milj. euroa (2015: 3,1), vaihtoehtoisin maksutapoihin liittyviä tuottoja 2,9 milj. euroa (2015: 3,1) sekä edelleen veloitetuista jakelukustannuksista 4,9 milj. euroa (2015: 5,0).

Sijoituskiinteistöistä kerrotaan lisää liitetiedossa 14.

8. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, milj. euroa	2016	2015
Palkat ja palkkiot	-320,0	-379,1
Osakkeina toteutettavat osakeperusteiset maksut	-1,0	-1,1
Käteisvaroina toteutettavat osakeperusteiset maksut	-2,6	-0,8
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-37,3	-34,8
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt	71,4	-15,7
Muut henkilösivukulut	-36,0	-40,8
Yhteensä	-325,5	-472,3

Johdon palkat ja palkkiot sekä muut etuudet on esitetty liitetiedossa 33. Osakeperusteista palkitsemista on kuvattu liitetiedossa 23.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Sanoma-konsernilla on sekä maksupohjaisia että etuusperusteisia eläkejärjestelyjä henkilöstön eläketurvan kattamiseksi. Eläke-etuudet on järjestetty paikallisten vaatimusten ja lainsäädännön mukaan. Suurin osa eläkejärjestelyistä on maksupohjaisia, joissa työnantajan maksuvelvoite ja siitä seuraava tuloslaskelman kulu perustuu ennalta asetettuun kiinteään tasoon tai prosenttiosuuteen työntekijän palkasta. Maksupohjaiseen eläkejärjestelyyn suoritettavat maksut ja vastaavat kulut tuloslaskelmalla olivat yhteensä 37,3 milj. euroa (2015: 34,8). Sanoma-konsernissa on useita etuusperusteisia eläkejärjestelyjä. Vuoden 2016 lopussa voimassa olleet etuusperusteiset eläkejärjestelyt koskivat Suomea ja Belgiaa. Vuonna 2015 Sanomalla oli merkittäviä etuusperusteisia eläkejärjestelyjä myös Hollannissa, mutta ne korvattiin uudella maksuperusteisella järjestelyllä vuonna 2016. Kaikkiin Hollannin aiempien etuusperusteisten eläkejärjestelyjen puitteissa myönnettyihin etuihin liittyvät vastaiset oikeudelliset ja tosiasialliset velvoitteet poistettiin vuoden 2016 aikana, ja niistä kirjattiin IAS 19 -standardin mukainen 75,3 milj. euron tulo vuodelle 2016.

Suomi

Suomessa konsernilla on TyEL-vakuutusjärjestelyjen (maksupohjainen järjestely) lisäksi oma eläkesäätiö, jossa hoidetaan tiettyjen konserniyhtiöiden lakisääteinen eläketurva sekä lisäeläkejärjestelyt. Säätiössä hoidettu eläketurva on luokiteltu etuus pohjaiseksi järjestelyksi. Suomessa on lisäksi myös muita etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä, jotka on hoidettu vakuutusmuotoisena.

Suomessa lisäeläkejärjestelyt ovat keskimääräiseen loppupalkkaan perustuvia järjestelyjä. Etuudet koostuvat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläketurvasta.

Eläkkeelle jäänyt työntekijä on oikeutettu lisäeläkejärjestelyn perusteella kuukausittaiseen eläkkeeseen, joka perustuu työntekijän keskimääräiseen loppupalkkaan. Normaali eläköitymisikä on 65, mutta voi olla tietyissä erityistilanteissa myös alhaisempi.

Sanoma-konsernista erillinen eläkesäätiö hallinnoi suomalaisia etuus pohjaisia järjestelyjä. Eläkesäätiön päättämismääräystä käyttää ja sen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu sekä työnantajan että työntekijöiden edustajia. Hallitus nimittää eläkesäätiön asiamiehen, joka kuuluu hallitukseen varsinaisena jäsenenä.

Eläkesäätiön hallitus päivittää vuosittain sijoitussuunnitelman. Eläkesäätiöllä on hallituksen ja asiamiehen apuna Sanoma-konsernin sijoitustoimikunta. Eläkesäätiö on antanut valtuudet ulkopuoliselle omaisuudenhoitajalle tehdä sijoituksia sijoitussuunnitelmassa annettujen rajojen sisällä. Sijoitukset kohdistetaan pääasiallisesti sijoituskohteisiin, joilla on päivittäinen kaupankäyntimahdollisuus, kuten pörssi osakkeet, joukkolainat ja niihin sijoittavat sijoitusrahastot.

Vapaaehtoiset etuus pohjaiset järjestelyt ovat kokonaan rahastoituja ja lakisääteiset osittain rahastoituja.

Suomalaisten eläkejärjestelyjen riskit liittyvät lähinnä eläkevastuun riittävyyteen ja sijoitustoiminnan riskeihin. Eläkevastuu voi osoittautua riittämättömäksi, jos toimintapiirin vakuutuskanta oleellisesti poikkeaa muiden eläkelaitosten vakuutuskannasta ja keskimääräinen elinikä ylittää laskuperusteiden mukaisen oletuksen. Eläkesäätiölle on tehty riskinhallinnan avuksi ennuste eläkemeno kehityksestä. Eläkesäätiön vakuutusmatemaatikko vastaa eläkevastuun turvaavuudesta. Eläkesäätiön keskeisiä sijoitustoiminnan riskejä ovat korkoriski, osakemarkkinariski, luottoriski, valuuttariski ja likviditeettiriski. Eri omaisuuslajeihin liittyviä riskejä hallitaan sijoitusten hyvällä hajautuksella eri omaisuuslajien välillä. Likviditeettiriskiä hallitaan sijoittamalla kohteisiin, jotka ovat hyvin nopeasti rahaksi muutettavissa.

Suomen eduskunnan hyväksymän vuonna 2017 voimaantulevan eläkeuudistuksen vaikutukset lisäeläkkeisiin on otettu huomioon ja yhtiö on päättänyt kompensoida lakisääteisen eläkeiän nousun lisäeläkkeillä.

Belgia

Sanoma Media Belgiumilla on kaksi järjestelyä, jotka luokitellaan etuus pohjaisiksi eläkejärjestelyiksi IAS 19 -standardin mukaisesti:

- etuus pohjainen eläkejärjestely työntekijöille, jotka ovat olleet yhtiön palveluksessa ennen vuotta 2005
- maksuperusteinen järjestely, joka takaa tietyn vähimmäistuon työntekijöille, jotka ovat olleet yhtiön palveluksessa vuodesta 2015 alkaen

Kummankin järjestelyn säännöt ovat Belgian lisäeläkkeitä koskevan lain mukaisia.

Etuus pohjainen järjestely takaa eläkkeelle jäädessä kertakorvauksen, joka määräytyy loppupalkan ja palveluvuosien perusteella. Jos eläkkeeseen oikeutettu työntekijä kuolee ennen eläkkeelle jäämistä, kertakorvaus maksetaan perillisille. Työntekijän eläkemaksu on kiinteä prosenttiosuus vuosipalkasta, mutta työnantajan maksu vaihtelee työntekijälle taatun eläkemäärän edellyttämän kertymän mukaisesti.

Maksuperusteisessa järjestelyssä työnantajan ja työntekijän maksut perustuvat kiinteään prosenttiosuuteen vuosipalkasta. Sen puitteissa työntekijällä on oikeus valita haluamansa henkivakuutus ja työkyvyttömyysvakuutus. Ylijäämää sijoitetaan eläkkeelle jäädessä maksettavaan kertakorvaukseen. Järjestely takaa osittain vakuutetun vähimmäistuon, jolloin työnantajalle jää rajallinen etuus pohjainen vastuu. Työnantajan vähimmäistakuuseen mahdollisesti liittyvä rahoitusriski arvostetaan ja kirjataan IAS 19 -standardin mukaisesti.

Molemmat eläkejärjestelyt ovat täysin vakuutettuja ulkopuolisessa vakuutusyhtiössä. Se tarkoittaa, että maksut sijoitetaan yksittäisiin vakuutus sopimuksiin, joille vakuutuskenantaja takaa tietyn tuoton eri maksutasoilla. Vakuutuskenantaja voi tarjota vuosittain lisätuottoa voitonjakona tai etuuskina, mutta taatun vähimmäistuon vuoksi varantojen arvo ei voi koskaan laskea. Varojen tosiasiallinen tuotto määräytyy taatun korkotason (ja mahdollisen voitonjaon) perusteella eikä riipu kohteena olevien vakuutuskenantajan sijoitusten arvostuksesta. Siksi sijoitusta ja sijoituspolitiikkaa koskeva riski on vakuutuskenantajalla.

Koska Belgian eläkejärjestelyt takaavat kertakorvauksen eläkkeelle jäädessä, pitkäikäisyysriski on rajallinen. Vaikka eläkkeensaajilla on mahdollisuus muuttaa kertakorvaus elinikäiseksi eläkkeeksi, suurin osa valitsee verotussyistä kertakorvauksen. Tähän mennessä yksikään Sanoma Media Belgiumin eläkkeensaaja ei ole valinnut elinikäistä eläkettä.

Konsernin ulkopuoliset vakuutusmatemaatikot ovat laatineet etuus pohjaisten järjestelyjen vakuutusmatemaattiset laskelmat. Sanoma-konsernissa ei ole eläkejärjestelyjen lisäksi muita pitkäaikaisia työsuhte-etuuksia.

Tuloslaskelmaan kirjatut kulut Sanoma-konsernin etuusperusteisista eläkejärjestelyistä ovat seuraavat:

Tuloslaskelman kulut etuusperusteisistä järjestelyistä, milj. euroa	2016	2015
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	-2,5	-16,9
Nettokorot	-0,7	-1,5
Aiempaan työsuorituksen perustuvat menot	-1,5	-1,2
Voitot/tappiot järjestelyjen supistamisesta tai veloitteen täyttämisestä	76,4	5,8
Hallintokulut	-0,2	-1,9
Yhteensä	71,4	-15,7

Järjestelyjen supistamisen ja veloitteiden täyttämisen vaikutus vuonna 2016 sisältää 75,3 milj. euron tulon Hollannin aiempiin etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin liittyvän veloitteen täyttämistä. Ero etuusperusteiseksi eläkekuluksi kirjattujen ja etuusperusteiseen nettovelkaan sisältyvien järjestelyjen supistamisen tai veloitteiden täyttämisen välillä johtuu Hollannin järjestelyihin liittyvän veloitteen täyttämisen yhteydessä tehdyistä suorista maksuista. Näihin maksuihin sisältyy jäljellä olevan veloitteen kustannukset 20 milj. euron ehdottomasta kertakorvauksesta, joka päättää työnantajan lisärahoitusta koskevan veloitteen. Vuonna 2015 tehdyn sopimuksen mukaisesti lisärahoitus oli tarkoitus maksaa erisuuruisissa erissä vuosina 2015–2017. Vuonna 2015 supistamiset liittyivät uudelleenjärjestelyihin Hollannissa ja Belgiassa.

Taseeseen kirjatut eläkevelat ja -varat ovat seuraavat:

Eläkevelat ja eläkevarat taseessa, milj. euroa	2016	2015
Eläkevelat	13,7	89,1
Eläkevarat	9,7	14,8
Nettovelka yhteensä	4,0	74,2

Etuusperusteinen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

milj. euroa	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2015	846,3	-752,7	93,5
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	16,9		16,9
Korkokulut tai -tuotot	18,3	-16,8	1,5
Aiempaan työsuorituksen perustuvat menot	1,2		1,2
Voitot/tappiot järjestelyjen supistamisesta ja/tai veloitteen täyttämistä	-6,0	0,2	-5,8
Hallintokulut		1,9	1,9
	30,5	-14,8	15,7
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuvat voitot/tappiot	-4,5		-4,5
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitot/tappiot	-18,0		-18,0
Kokemusperusteiset voitot/tappiot	0,1		0,1
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkotuottoon sisältyviä erä		9,7	9,7
	-22,4	9,7	-12,7
Liiketoimintojen myynnit	-3,9	2,2	-1,7
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn		-20,6	-20,6
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	2,7	-2,7	
Maksetut etuudet	-20,3	20,3	
31.12.2015	832,9	-758,7	74,2
1.1.2016	832,9	-758,7	74,2
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	2,5		2,5
Korkokulut tai -tuotot	10,4	-9,7	0,7
Aiempaan työsuorituksen perustuvat menot	1,5		1,5
Voitot/tappiot järjestelyjen supistamisesta ja/tai veloitteen täyttämistä	-709,1	616,5	-92,6
Hallintokulut		0,2	0,2
	-694,7	607,0	-87,7
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitot/tappiot	76,8		76,8
Kokemusperusteiset voitot/tappiot	-2,2		-2,2
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkotuottoon sisältyviä erä		-55,1	-55,1
	74,6	-55,1	19,5
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn		-2,1	-2,1
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	-0,5	0,5	
Maksetut etuudet	-16,1	16,1	
31.12.2016	196,3	-192,3	4,0

Seuraavassa taulukossa esitetään nettoeläkevelvoitteen koostumus maittain:

Taseen etuus pohjainen nettoeläkevelka 2016, milj. euroa			
	Suomi	Belgia	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	158,2	38,0	196,3
Varojen käypä arvo	-167,0	-25,3	-192,3
Yhteensä	-8,7	12,7	4,0

Taseen etuus pohjainen nettoeläkevelka 2015, milj. euroa				
	Hollanti	Suomi	Belgia	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	641,9	153,1	38,0	832,9
Varojen käypä arvo	-571,9	-161,5	-25,3	-758,7
Yhteensä	70,0	-8,4	12,7	74,2

Sanoma-konsernin vuoden 2017 etuus pohjaisten järjestelyjen kannatusmaksujen arvioidaan olevan noin 0,7 milj. euroa.

Järjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin, %	2016	2015
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	40,2	30,2
Joukkovelkakirjalainat ja velkasitoumukset	54,6	60,7
Muut	3,5	7,6
Rahavarat	1,7	1,4
Yhteensä	100,0	100,0

Varojen käyvästä arvosta oli Sanoman osakkeita 5,4 milj. euroa (2015: 2,5). Varoihin kuuluvat kiinteistöt eivät ole konsernin omassa käytössä.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit koostuvat lähinnä sijoitusrahastoista, jotka on noteerattu aktiivisilla markkinoilla.

Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12. *	2016	2015
Diskonttokorko, %	1,7	2,3
Odotettu palkankorotus, %	2,2	3,0
Odotettu eläkkeiden korotus, %	1,4	1,7

*Esitetty painotettuina keskiarvoina

Kuolevuutta koskevat oletukset perustuvat julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdettu odotettavissa oleva jäljellä oleva elinikä oli raportointikautena seuraava:

Odotettavissa oleva jäljellä oleva elinikä 31.12., vuosia	2016	2015
Raportointikauden lopussa eläkkeelle jäävät		
Miehet	21,4	21,7
Naiset	25,4	24,6
20 vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä eläkkeelle jäävät		
Miehet	23,7	24,0
Naiset	28,1	26,7

Etuus pohjaisten velvoitteiden painotettu keskimääräinen voimassaoloaika oli 31.12.2016 15,1 vuotta (2015: 21,4).

Seuraavassa taulukossa esitetään jokseenkin mahdollisen vakuutusmatemaattisen oletuksen muutoksen vaikutus etuus pohjaiseen eläkevelvoitteeseen, kun muiden oletusten on oletettu pysyvän ennallaan.

Herkkyyshanalyysi 31.12., %	2016		2015	
	Lisäys	Vähennys	Lisäys	Vähennys
Diskonttokorko (0,5 % muutos)	-6,5	7,4	-9,9	11,6
Odotettu palkankorotus (0,5 % muutos)	1,3	-1,2	0,8	-0,8
Odotettu eläkkeiden korotus (0,5 % muutos)	6,0	-5,6	11,0	-9,6
Kuolevuus (1 vuoden muutos)	3,2	-3,1	3,5	-3,5

9. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Liiketoiminnan muut kulut, milj. euroa	2016	2015
Konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntitappiot	0,0	-34,9
Kiinteistöjen hoitokulut	-11,8	-13,2
Vuokratulot	-40,8	-50,9
Mainonta- ja markkinointikulut	-94,9	-117,6
Toimisto-, atk- ja tietoliikennekulut	-104,2	-117,2
Asiantuntijakulut	-47,1	-55,3
Matkakulut	-12,6	-17,6
Muut	-44,7	-47,7
Yhteensä	-356,1	-454,4

Konsernilla ei ollut tutkimus- ja kehittämismenoja tilikaudella tai vertailukaudella.

Tilintarkastajan palkkiot, milj. euroa	2016	2015
Tilintarkastus	-1,2	-1,2
Todistukset ja lausunnot	0,0	-0,1
Veroneuvonta		0,0
Muut palvelut	-0,2	-0,1
Yhteensä	-1,4	-1,4

Vuonna 2016 Sanoman tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab. Tilintarkastajille maksetut muut palkkiot sisältävät mm. lehtien levikkitarkistuksia maissa, joissa ei ole virallista levikin tarkastusta sekä neuvontapalveluja mm. yritysjärjestelyihin liittyen.

10. RAHOITUSERÄT

Rahoituserät, milj. euroa	2016	2015
Osinkotuotot	0,1	2,1
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	0,4	0,6
Myytavissä olevien sijoitusten myyntivoitot		0,1
Valuuttatermiinisopimukset, ei suojauslaskennassa, käyvän arvon muutos		0,7
Valuuttakurssivoitot	10,0	17,1
Muut rahoitustuotot	0,0	5,5
Rahoitustuotot yhteensä	10,5	26,1
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista rahoitusveloista	-25,3	-27,9
Koronvaihtosopimukset, ei suojauslaskennassa, käyvän arvon muutos	-0,5	0,2
Valuuttatermiinisopimukset, ei suojauslaskennassa, käyvän arvon muutos	-1,8	
Arvon alentumistappiot myytävissä olevista sijoituksista	-0,2	-0,2
Valuuttakurssitappiot	-8,5	-15,1
Muut rahoituskulut	-11,3	-10,7
Rahoituskulut yhteensä	-47,5	-53,7
Yhteensä	-37,0	-27,6

11. TULOVEROT JA LASKENNALLISET VEROT

Tuloverot, milj. euroa	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-29,9	-20,7
Edellisten tilikausien verot	1,6	1,6
Laskennallisten verojen muutos	-12,9	14,7
Muut verot	0,0	-1,9
Verot tuloslaskelmassa	-41,2	-6,3

Tuloslaskelman verojen täsmäytys paikallisiin verokantoihin, milj. euroa	2016	2015
Verot voimassaolevalla verokannalla (Suomi)	-31,4	30,3
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavan verokannan vaikutus	-6,2	8,2
Verot konsernin kunkin toimintamaan verokannan mukaan	-37,6	38,4
Verovapaat tulot	6,3	4,9
Vähennyskelpoiset poistot	0,2	0,3
Vähennyskeltottomat poistot ja arvonalentumiset	-3,5	-22,7
Muut vähennyskeltottomat kulut	-4,3	-22,8
Yhteisyritysten ja osakkuusyhtiöiden vaikutus	0,6	0,0
Tilikauden tappiot, joista ei laskettu verosaamista	-2,2	-3,8
Verosaamisen muutos aikaisempien vuosien tappiosta	-2,4	-0,1
Muut verot	0,0	-1,9
Edellisten tilikausien verot	1,6	1,6
Verot tuloslaskelmassa	-41,2	-6,3
Emoyhtiön verokanta	20,0 %	20,0 %

Laskennalliset verosaamiset ja -velat 2016, milj. euroa						
	1.1.	Kirjattu tuloslaskelmaan	Ostetut/ myydyt tytäryritykset	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muunto-erot ja muut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset						
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,0	0,0			0,0	0,0
Varaukset	3,1	1,8			-0,1	4,8
Vahvistetut tappiot	12,5	1,7	1,6		-0,1	15,8
Arvonalentumiset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	0,1					0,1
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet	19,0	-19,8		5,5	0,0	4,6
Suojauslaskenta	0,1			-0,1		
Muut erät	6,3	-3,6	0,4		1,4	4,6
Yhteensä	41,3	-19,9	2,0	5,3	1,2	29,9
Laskennalliset verovelat						
Varojen arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	42,2	-6,0	5,2		0,0	41,4
Kertyneet poistoerot ja verottamattomat varaukset	5,9	0,0			-0,3	5,6
Etuuspohjaiset eläkevarat	1,8	-0,3		0,4	0,0	1,9
Muut erät	12,1	-0,7	-0,2		0,0	11,2
Yhteensä	62,0	-7,0	5,0	0,4	-0,3	60,1

Laskennalliset verosaamiset ja -velat 2015, milj. euroa						
	1.1.	Kirjattu tuloslaskelmaan	Ostetut/ myydyt tytäryritykset	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muunto-erot ja muut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset						
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	0,0				0,0
Varaukset	2,7	0,4			0,0	3,1
Vahvistetut tappiot	7,8	5,0	-0,2		0,0	12,5
Arvonalentumiset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	0,1					0,1
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet	18,8	0,6	-0,2	-0,4	0,2	19,0
Suojauslaskenta	0,1			0,0		0,1
Muut erät	7,3	-2,3	0,0		1,3	6,3
Yhteensä	36,9	3,7	-0,4	-0,4	1,5	41,3
Laskennalliset verovelat						
Varojen arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	54,6	-8,4	-4,0			42,2
Kertyneet poistoerot ja verottamattomat varaukset	9,9	-1,9	-2,1		0,0	5,9
Etuuspohjaiset eläkevarat	0,2	0,5		1,1	0,0	1,8
Muut erät	13,4	-1,3	0,0		0,0	12,1
Yhteensä	78,0	-11,0	-6,1	1,1	0,0	62,0

Laskennallisia verosaamisia on jätetty kirjaamatta konsernitilinpäätökseen 5,2 milj. euroa (2015: 5,5), koska johdon arvion mukaan on epätodennäköistä, että verohyöty saadaan käytettyä hyväksi tulevana vuosina. Nämä kirjaamattomat saamiset koostuivat pääosin tytäryhtiöiden vahvistetuista tappioista.

Tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista on jätetty kirjaamatta laskennallista verovelkaa 1,5 milj. euroa (2015: 1,1), koska voitonjako ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa ei ole todennäköistä. Nämä kirjaamattomat laskennalliset verovelat liittyivät niihin voittovariihin, joiden jakaminen aiheuttaisi veroseuraamuksia.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

12. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, josta on vähennetty vero vaikutuksella oikaistu hybridilainan korko, tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden painotetulla keskimäärällä.

Osakekohtainen tulos	2016	2015
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. euroa	110,8	-142,6
Hybridilainan korko	-6,9	-7,3
Vero vaikutus	1,4	1,5
Netto vaikutus	-5,5	-5,8
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	162 292	162 722
Osakekohtainen tulos, euroa	0,65	-0,91

Laimennus vaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa on otettu huomioon laimentavana tekijänä optiojärjestelyt ja osakepalkkiojärjestelyt. Optiojärjestelyillä on laimentava vaikutus silloin, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennus vaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla konserni ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypänä arvona on otettu huomioon kauden keskimääräinen hinta.

Laimennettu osakekohtainen tulos	2016	2015
Tilikauden tulos laimennus vaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi, milj. euroa	110,8	-142,6
Hybridilainan korko	-6,9	-7,3
Vero vaikutus	1,4	1,5
Netto vaikutus	-5,5	-5,8
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	162 292	162 722
Osakeoptioiden ja osakepalkkioiden vaikutus, 1 000 kpl	610	0
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	162 901	162 722
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,65	-0,91

Tiedot optio- ja osakepalkkiojärjestelyistä on esitetty liitetiedossa 23. Tiedot osakkeista ja osakkeenomistajista löytyvät sivuilta 69-73.

13. AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet 2016, milj. euroa						
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennako-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2,0	59,3	255,1	57,4	0,3	374,2
Lisäykset		0,1	5,5	1,5	1,3	8,4
Liiketoimintojen hankinta			0,0	0,6		0,6
Vähennykset		0,6	-9,8	-3,5		-12,7
Liiketoimintojen myynti	-1,2	-2,5	-1,7	-1,5		-6,9
Siirrot tase-erien välillä			0,3	0,1	-0,3	0,1
Kurssierot	0,0	0,0	0,3	-0,1	0,0	0,2
Hankintameno 31.12.	0,8	57,6	249,8	54,6	1,3	364,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-48,1	-216,3	-40,4		-304,8
Vähennykset ja liiketoimintakaupat		0,8	9,9	4,9		15,6
Tilikauden poistot		-0,8	-11,1	-4,9		-16,8
Tilikauden arvonalentumiset			0,0			0,0
Siirrot tase-erien välillä		0,0	0,1	0,0		0,1
Kurssierot		0,0	-0,2	0,0		-0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-48,0	-217,7	-40,4		-306,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0,8	9,5	32,1	14,2	1,3	57,8

Aineelliset hyödykkeet 2015, milj. euroa						
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennako-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,8	89,3	374,8	55,1	0,2	523,2
Lisäykset		1,0	7,5	5,3	0,4	14,2
Liiketoimintojen hankinta			0,0			0,0
Vähennykset		-16,6	-70,0	-1,6	0,0	-88,2
Liiketoimintojen myynti	-1,4	-34,5	-50,9	-0,3		-87,1
Siirrot tase-erien välillä	-0,4	20,1	-5,6	0,0	-0,3	13,8
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin			-0,8	-1,0		-1,8
Kurssierot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Hankintameno 31.12.	2,0	59,3	255,1	57,4	0,3	374,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0,0	-64,5	-326,3	-38,0		-428,8
Vähennykset ja liiketoimintakaupat	0,0	39,4	118,4	1,8		159,6
Tilikauden poistot		-1,7	-14,1	-4,5		-20,3
Tilikauden arvonalentumiset			-0,1	-1,5		-1,6
Siirrot tase-erien välillä		-21,3	5,0	0,8		-15,5
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin			0,7	1,0		1,7
Kurssierot		0,0	0,0	0,0		0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-48,1	-216,3	-40,4		-304,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	2,0	11,3	38,8	17,0	0,3	69,4

Rahoitusleasingsopimuksilla vuokratun omaisuuden kirjanpitoarvot, milj. euroa	2016	2015
Koneet ja kalusto	0,4	0,2

14. SIJOITUSKIINTEISTÖT

Sijoituskiinteistöt 2016, milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	14,0	31,8	45,8
Lisäykset	0,5	0,4	0,9
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin	-1,2	-14,7	-15,9
Hankintameno 31.12.	13,2	17,5	30,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-14,2	-14,2
Tilikauden poistot		-1,2	-1,2
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin		9,1	9,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-6,2	-6,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	13,2	11,2	24,5
Käypä arvo 31.12.2016	38,0	20,6	58,7

Sijoituskiinteistöt 2015, milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13,6	30,3	43,9
Lisäykset		0,8	0,8
Vähennykset	0,0		0,0
Siirrot tase-erien välillä	0,4	0,7	1,1
Hankintameno 31.12.	14,0	31,8	45,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-13,6	-13,6
Tilikauden poistot		-1,1	-1,1
Siirrot tase-erien välillä		0,5	0,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-14,2	-14,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	14,0	17,6	31,6
Käypä arvo 31.12.2015	43,5	23,9	67,3

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on määritelty joko tuottoarvomenetelmällä tai markkinoilla tehtyjen vastaavien kiinteistökauppojen perusteella. Käypien arvojen määrittelyssä on käytetty myös ulkopuolista arvioijaa. Tuottoarvomenetelmälaskelmissa sijoittajan tuottovaatimus vaihtelee välillä 5 - 30 %. Sijoituskiinteistöt luokitellaan käypien arvojen hierarkiatasolle 3.

Sijoituskiinteistöihin sisältyy Vantaan kaupungin Keimolan kylässä sijaitseva maa-alue. Maa-alue sijaitsee vanhalla moottorirata-alueella, joka Vantaan kaupungin 2000-luvulla laatimassa osayleiskaavassa on osoitettu pääosin asuinaluekäyttöön. Sanoma Oyj hankki alueen 1980-luvulla tarkoituksenaan sijoittaa alueelle tuotantolaitoksiaan.

Vantaan kaupungin laatima asemakaavaehdotus valmistui syksyllä 2008 ja Vantaan kaupunginvaltuusto vahvisti asemakaavan 19.1.2009. Kaava sai lainvoiman helmikuussa 2011. Sanoma Oyj myi syksyllä 2011 n. 41 000 kerrosneliometriä asuinrakennusoikeutta 12,9 milj. eurolla rakennusliikkeille. Vuonna 2012 Sanoma luovutti Vantaan kaupungille Keimolan maa-alueen osan vastikkeena Keimolan kaavoituksesta. Kaavoittamisen arvo lisättiin alueen hankintamenoon. Vuonna 2016 Sanoma luovutti Vantaan kaupungille Keimolan maa-alueista viimeisen osan vastikkeena Keimolan kaavoituksesta.

Sijoituskiinteistöt muodostuvat maa- ja vesialueista ja rakennuksista sekä osakeomistusten kautta hallituista liike- ja toimistotiloista, jotka eivät ole omassa käytössä.

Sijoituskiinteistöjen hoitokulut, milj. euroa	2016	2015
Vuokratuottoja tuottavat kiinteistöt	-1,4	-1,3
Vuokratuottoja tuottamattomat kiinteistöt	0,0	-0,1
Yhteensä	-1,4	-1,4

Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot, milj. euroa	2016	2015
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	2,8	1,9

15. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet 2016, milj. euroa	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 214,0	1 165,4	342,3	27,5	3 749,2
Lisäykset		182,8	44,4	5,5	232,7
Liiketoimintojen hankinta	15,9	0,7	23,1		39,8
Vähennykset	-5,8	-225,3	-3,0		-234,1
Liiketoimintojen myynti	-34,4	-26,6	0,0		-61,0
Siirrot tase-erien välillä		7,0	2,9	-10,1	-0,3
Kurssierot	-1,6	9,6	-2,0	0,0	6,0
Hankintameno 31.12.	2 188,1	1 113,7	407,8	22,8	3 732,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-548,7	-841,5	-235,3		-1 625,5
Vähennykset ja liiketoimintakaupat	30,2	247,3	3,0		280,5
Tilikauden poistot		-206,5	-38,6		-245,1
Tilikauden arvonalentumiset	-5,2	-27,4	-4,0		-36,6
Siirrot tase-erien välillä		0,1	0,0		0,0
Kurssierot	-1,3	-10,0	1,3		-10,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-525,0	-838,0	-273,6		-1 636,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	1 663,0	275,8	134,2	22,8	2 095,7

Aineettomat hyödykkeet 2015, milj. euroa	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 218,7	1 575,7	287,1	34,6	4 116,0
Lisäykset		207,6	51,4	7,1	266,1
Liiketoimintojen hankinta	4,9	4,1	0,4		9,4
Vähennykset	-7,3	-594,0	-4,4	0,0	-605,8
Liiketoimintojen myynti	-2,6	-27,5			-30,1
Siirrot tase-erien välillä	0,0	4,6	7,7	-14,2	-1,8
Kurssierot	0,3	-5,1	0,2	0,0	-4,6
Hankintameno 31.12.	2 214,0	1 165,4	342,3	27,5	3 749,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-469,5	-1 186,9	-197,1		-1 853,6
Vähennykset ja liiketoimintakaupat	-23,8	606,7	4,3		587,2
Tilikauden poistot		-221,2	-38,5		-259,7
Tilikauden arvonalentumiset	-55,8	-47,1	-3,7		-106,7
Siirrot tase-erien välillä	0,0	2,0	-0,1		1,9
Kurssierot	0,4	5,1	-0,2		5,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-548,7	-841,5	-235,3		-1 625,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	1 665,3	323,9	107,0	27,5	2 123,7

Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy 116,3 milj. euroa TV-ohjelmien esitysoikeuksia ja 67,7 milj. euroa oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon hankintoja.

Aineettomien hyödykkeiden ostitoumukset (ohjelmaoikeudet mukaan luettuna) olivat tilinpäätöshetkellä 167,1 milj. euroa (2015: 202,3).

Sanomalla ei ole merkittäviä taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia aineettomia hyödykkeitä.

Aineettomista oikeuksista ja muista aineettomista hyödykkeistä tilikaudella kirjatut arvonalennukset

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia hyödykkeitä ei poisteta, vaan tällaisille hyödykkeille tehdään vuosittain arvonalentumistestaus. Tilikauden aikana taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista oikeuksista ei kirjattu arvonalentumisia (2015: 0,0 milj. euroa) eikä arvonalentumisten peruutuksia (2015: 0,0 milj. euroa).

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisista hyödykkeistä ohjelmaoikeuksia poistetaan degressiivisen menetelmän mukaan ja muita aineettomia oikeuksia tasapoistomenetelmän mukaan. Näiden aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo arvioidaan kunakin raportointipäivänä, jotta voidaan määrittää, että tämä ei ylitä ennustettua taloudellista höytyä. Arvio tehdään rahavirtaperusteisesti määrittämällä hyödykkeen ennustettujen rahavirtojen nykyarvo.

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisista aineettomista hyödykkeistä kirjattiin yhteensä 31,4 milj. euron (2015: 50,8) arvonalentumiset, josta 16,7 milj. euroa kohdistuu Sanoma Media BeNe -liiketoimintayksikköön, 12,3 milj. euroa Sanoma Media Finland -liiketoimintayksikköön ja 2,3 milj. euroa Sanoma Learning-liiketoimintayksikköön. Sanoma Media BeNe -liiketoimintayksikön alaskirjaukset kohdistuivat televisio- ja digitaaliseen liiketoimintaan sekä yritysjulkaisuihin ja aikakauslehtiin liittyviin aineettomiin oikeuksiin (pääosin ohjelmaoikeudet, verkkopalvelut sekä julkaisu- ja muut aineettomat oikeudet) sekä vanhentuneisiin tietojärjestelmiin. Sanoma Media Finland -liiketoimintayksikön alaskirjaukset liittyivät pääosin ohjelmaoikeuksiin sekä vanhentuneisiin tietojärjestelmiin. Sanoma Learning -liiketoimintayksikön alaskirjaukset liittyivät vanhentuneisiin oppimisratkaisuihin.

Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien hyödykkeiden kohdistaminen

Arvonalennustestausta varten liikearvo on kohdistettu kolmelle rahavirtaa tuottavalle yksikölle, jotka ovat segmenttitasoja/liiketoimintayksiköitä. Liikearvot ja aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, jakautuvat seuraavassa taulukossa esitetyn mukaisesti.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden liikearvot ja aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, milj. euroa	2016			2015		
	Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet *	Yhteensä	Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet *	Yhteensä
Sanoma Media BeNe	1 302,3	0,7	1 302,9	1 308,3	0,7	1 309,0
Sanoma Media Finland	86,5	0,0	86,5	86,4	0,0	86,4
Sanoma Learning	274,2	0,0	274,2	270,7	0,0	270,7
Rahavirtaa tuottavat yksiköt yhteensä	1 663,0	0,7	1 663,7	1 665,3	0,7	1 666,0

* Vain ne aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa.

Liikearvosta tilikaudella kirjatut arvonalentumistappiot

Liikearvon arvonalentumisia kirjattiin tilikaudella 5,2 milj. euroa (2015: 55,8) liittyen Sanoma Media BeNe -liiketoimintayksikön lopetettuihin toimintoihin.

Arvonalentumistestauksissa käytetyt menetelmät ja oletukset

Omaisuserien arvonalentumista arvioidaan pääsääntöisesti rahavirtaperusteisesti määrittämällä ennustettujen rahavirtojen nykyarvo (käyttöarvo) konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille.

Käyttöarvolaskelmat pohjautuvat viiden vuoden ennustejaksolle. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin testaushetken strategiaan suunnitelmiin ja niissä käytettyihin oletuksiin liiketoimintaympäristön kehityksestä. Toteutuvat rahavirrat voivat poiketa arvioiduista tulevista rahavirroista, mikäli keskeiset oletukset eivät realisoitu arvioidun mukaisina. Testaushetkellä käypä arvo vastaa arvioitua myyntihintaa.

Laskelmien keskeisiä oletuksia ovat kannattavuustaso, diskonttauskorko, pitkän aikavälin kasvu sekä markkina-aseman kehitys. Oletukset perustuvat strategisten liiketoimintayksiköiden vuosittain laatimiin keskipitkän aikavälin strategiaan suunnitelmiin ja ennusteisiin, jotka konsernin johtoryhmä ja hallitus ovat hyväksyneet erillisessä prosessissa. Oletukset markkina-asemasta ja kannattavuustasosta perustuvat toteutuneeseen kehitykseen, strategisten liiketoimintayksiköiden johdon ja konsernijohdon näkemyksiin markkinoiden kilpailutilanteen ja kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön kilpailuaseman kehitymisestä sekä Sanoman muutosstrategian ja kustannussäästöjen vaikutuksista.

Laskelmissa käytetty ikuisuuskasvu perustuu johdon arvioihin pitkän aikavälin kasvusta. Kasvutekijää on arvioitu ottamalla huomioon ulkoisista tietolähteistä saatavilla olevat markkinakohtaiset kasvuennusteet sekä kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön ominaispiirteet. Ikuisuuskasvutekijät rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta olivat tilikaudella ja vertailuvuonna seuraavat:

Käyttöarvolaskelmissa käytetty ikuisuuskasvu, %		
	2016	2015
Sanoma Media BeNe	1,8	1,6
Sanoma Media Finland	-1,5	0,0
Sanoma Learning	2,0	2,0

Sanoma Media Finlandin ikuisuuskasvua koskeva oletus on vähentynyt lähinnä siksi, että perinteisen median, joka muodostaa merkittävän osan toiminnoista, kulutus on edelleen vähentynyt ja kilpailu digitaalisessa liiketoiminnassa on lisääntynyt. Sanoma Media BeNen ikuisuuskasvua koskeva oletus on kasvanut, sillä digitaalinen liiketoiminta sekä tapahtuma- että tuotemyynti ovat kehittyneet myönteisesti.

Käyttöarvolaskelmissa käytetty diskonttauskorko, %	2016		2015	
	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verojen jälkeen	Ennen veroja
Sanoma Media BeNe	6,2	7,7	6,8	8,5
Sanoma Media Finland	6,7	8,5	6,4	7,7
Sanoma Learning	6,4	7,6	6,4	7,8

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta yksikkökohtaiset diskonttauskorot ilmentävät kunkin yksikön pääomakustannusten painotettua keskiarvoa. Aiempina vuosina Sanoma piti markkinakorkoja epätavallisen alhaisina. Siksi vuoden 2013 diskonttauskorkoja käytettiin myös tilikausien 2014 ja 2015 arvonalentumistestauksessa. Kolmen peräkkäisen alhaisten markkinakorkojen vuoden jälkeen Sanoma päätti vuonna 2016 arvioida uudelleen ja päivittää pääomakustannusten painotetun keskiarvon päivitettyjen markkinamittareiden perusteella. Arvonalentumistestausta koskevissa laskelmissa käyttöomaisuusinvestointien oletetaan sisältävän tavanomaiset korvausluontoiset hankinnat ja valuuttakurssit perustuvat euron kurssiin testausajankohtana.

Arvonalentumistestauksen herkkyyshanalyysit

Määrää, jolla rahavirtaa tuottavan yksikön käyttöarvo ylittää kirjanpitoarvon, on arvioitu seuraavasti: 0 %, 1–5 %, 6–10 %, 11–20 %, 21–50 % ja yli 50 %. Liikearvoltaan merkittävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta ylitykset olivat:

Käyttöarvon ylitys suhteessa kirjanpitoarvoon, %		
	2016	2015
Sanoma Media BeNe	1-5	0
Sanoma Media Finland	yli 50	yli 50
Sanoma Learning	yli 50	yli 50

Sanoma Media BeNe -liiketoimintayksikön osalta kriittiset keskeiset oletukset ovat kannattavuuskehitys, ikuisuuskasvu ja diskonttauskorko. Johdon arvion mukaan strategisen liiketoimintayksikön kirjanpitoarvo laskee alle käyttöarvon, jos käyttökate laskee 3 prosenttia alle suunnitellun vuositason, jos ikuisuuskasvu on alle 1,59 prosenttia tai diskonttauskorko verojen jälkeen nousee yli 6,3 prosenttiin. Näissä arvioissa ei ole otettu huomioon muiden muuttujien samanaikaisia muutoksia.

Sanoma Media Finland -liiketoimintayksikön osalta kriittiset keskeiset oletukset ovat kannattavuuskehitys ja diskonttokorko. Johdon arvion mukaan liiketoimintayksikön kirjanpitoarvo ylittää käyttöarvon, mikäli vuosittainen käyttökate jää 64 % alle suunnitellun tason tai jos verojen jälkeinen diskonttokorko nousee yli 25,3 %:n. Arvioissa ei ole otettu huomioon mahdollisia muissa muuttujissa tapahtuvia samanaikaisia muutoksia.

Sanoma Learning -liiketoimintayksikön osalta kriittiset keskeiset oletukset ovat kannattavuuskehitys ja diskonttokorko. Johdon arvion mukaan Sanoma Learning -liiketoimintayksikön kirjanpitoarvo ylittää käyttöarvon, mikäli vuosittainen käyttökate jää 38 % alle suunnitellun tason tai jos verojen jälkeinen diskonttokorko nousee yli 12,7 %:n. Arvioissa ei ole otettu huomioon mahdollisia muissa muuttujissa tapahtuvia samanaikaisia muutoksia.

16. PÄÄOMAOSUUSMENETELMÄLLÄ KÄSITELTÄVÄT SIIJOITUKSET

Osuudet yhteisyrityksissä ja osakkuusyrityksissä, milj. euroa	2016	2015
Osuudet yhteisyrityksissä	17,8	24,5
Osuudet osakkuusyrityksissä	3,5	8,6
Yhteensä	21,3	33,1

Yhteisyritykset

Konsernilla ei ole merkittäviä yhteisyrityksiä.

Joulukuussa 2015 Sanoma sopi myyvänsä 50 % osuutensa Hearst Independent Media Publishing B.V:stä sekä 50 %:n osuutensa OOO Mondadori Independent Mediasta InVenture Partnersille. Kauppa edellytti viranomaishyväksyntää sekä muiden kauppaan liittyvien ehtojen täyttämistä. Yhteisyritys Mondadori Independent Media luokiteltiin myytävänä olevaksi 31.12.2015 ja yhteisyritys Hearst Independent Media Publishing luokiteltiin myytävänä olevaksi 31.12.2014. Kauppa saatiin päätökseen maaliskuussa 2016.

Kesäkuussa 2014 Sanoma sopi myyvänsä 33,3 % osuutensa belgialaisesta De Vijver Media -yhtiöstä. Ostajat olivat Corelio ja Waterman&Waterman. Yhteisyritys De Vijver Media N.V. luokiteltiin 30.6.2014 myytävänä olevaksi. Kauppa saatettiin päätökseen helmikuussa 2015.

Myytävänä olevista omaisuuseristä kerrotaan lisää liitetiedossa 4.

Tiedot konsernin yhteisyrityksistä on esitetty yhdisteltyinä seuraavassa taulukossa.

Osuudet yhteisyrityksissä, milj. euroa	2016	2015
Tasearvo 1.1.	24,5	15,5
Osuus laajasta tuloksesta *	-2,0	3,8
Saadut osingot	-4,3	-3,9
Lisäykset	0,0	7,3
Vähennykset	0,0	0,1
Myyntit	-0,2	2,2
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin	0,0	-0,4
Kurssierot	-0,2	-0,1
Tasearvo 31.12.	17,8	24,5

* Vuonna 2016 osuus laajasta tuloksesta sisältää -6,4 milj. euron arvonalennuksen.

* Vuonna 2015 konsernin tuloslaskelmassa osuus yhteisyritysten tuloksista sisältää 38,0 milj. euroa Venäjän toimintojen alaskirjausta ja muuntoerojen tuloutusta.

Osakkuusyritykset

Konsernilla ei ollut merkittäviä osakkuusyrityksiä tilikaudella eikä vertailuvuonna. Tiedot konsernin osakkuusyrityksistä on esitetty yhdisteltyinä seuraavassa taulukossa.

Osuudet osakkuusyrityksissä, milj. euroa	2016	2015
Tasearvo 1.1.	8,6	7,3
Osuus laajasta tuloksesta *	-2,3	-0,7
Osingot	-0,3	-0,1
Lisäykset	0,1	4,9
Myyntit	-2,7	-2,9
Muut muutokset	0,0	0,0
Kurssierot	0,0	0,0
Tasearvo 31.12.	3,5	8,6

* Vuonna 2016 osuus laajasta tuloksesta ei sisällä arvonalennuksia (2015: -1,9 milj. euroa).

TASEEN LIITETIEDOT
PYSYVIEN VASTAAVIEN OSAKKEET

	Emoyhtiön omistuosuus, %	Tytärkonsernin emoyhtiön omistus- osuus, %	Konsernin omistuosuus, %	Kirjanpitoarvo emoyhtiössä, 1 000 €
16) OMISTUSYHTEYSYRITYKSET				
Sanoma Oyj				
Valkeakosken Yhteistalo Oy, Valkeakoski	21,9		21,9	206
SBS Broadcasting B.V.				
Nlziet Cooperatief U.A., Hollanti			33,3	
TV10 Holdings LLC, USA			50,0	
TV10 B.V., Hollanti			50,0	
Hearst Independent Media Distribution B.V.				
PII Independent Media Ukraine, Ukraina			50,0	
Publishing House Independent Media LLC, Ukraina			50,0	
Sanoma Media Belgium N.V.				
Repropress CVBA, Belgia			31,9	
Sanoma Media Russia & CEE B.V.				
Adria Media Holding GmbH, Itävalta			50,0	
Hearst Independent Media Distribution B.V., Hollanti			50,0	
B.V. Aldipress				
Books & More Eigen Winkels, Hollanti			21,0	
Sanoma Media Netherlands B.V.				
AKN CV, Hollanti			25,0	
Bindinc B.V., Hollanti			25,0	
Dutch Creative Industry Fund B.V., Hollanti			28,6	
Quattro Voci B.V., Hollanti			25,0	
Digifit B.V., Hollanti			27,7	
Sanoma Media Finland Oy				
Egmont Kustannus Oy Ab, Tampere		50,0	50,0	
Platco Oy, Helsinki		33,3	33,3	
Suomen Tietotoimisto Oy, Helsinki		33,1	33,1	
Kaakon Viestintä Oy, Mikkeli		49,0	49,0	
Media Metrics Finland Oy, Helsinki		25,0	25,0	
GAGS Media Oy, Helsinki		50,0	50,0	
Sanoma Learning B.V.				
Beijing Young Dynasty Technology Co., Ltd, Kiina		17,5	17,5	
				206
EMOYHTIÖN MUUT OSAKKEET JA OSUUDET				
Asunto-osakkeet				5 421
Muut osakkeet				1 328
				6 749

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

17. MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIOITUKSET

Myytävissä olevat sijoitukset, milj. euroa	2016	2015
Myytävissä olevat sijoitukset, pitkäaikaiset	5,0	3,6

Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat pääosin osakkeista eikä niistä ole tarkoitus luopua. Nämä sijoitukset olivat listaamattomia osakkeita, joiden käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää. Sijoitukset on arvostettu hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

18. MYyntISAAMISET JA MUUT SAAMISET, PITKÄAIKAISET

Myyntisaamiset ja muut saamiset, pitkäaikaiset, milj. euroa	2016	2015
Lainat ja muut saamiset		
Myyntisaamiset *		0,9
Lainasaamiset	2,7	6,8
Muut saamiset	8,9	14,0
Siirtosaamiset	0,1	0,6
Ennakkomaksut	0,4	0,5
Eläkevarat **	9,7	14,8
Yhteensä	21,8	37,6

* Myyntisaamiset, ks. liitetieto 29

** Eläkevarat, ks. liitetieto 8

Erään Muut saamiset sisältyy saaminen Länsi-Savo Oy:ltä. Sanoma ilmoitti huhtikuussa 2014 myyvänsä Kaakkois-Suomessa julkaistavia sanomalehtiä kustantavan Sanoma Lehtimedian ja paikallisten painoyhtiöiden enemmistöosuuden. Yritysjärjestelyiden ensimmäinen vaihe saatiin päätökseen tammikuussa 2015, ja yhtiö siirtyi kokonaisuudessaan Länsi-Savon omistukseen viiden vuoden kuluessa. Määräysvallan katsotaan siirtyneen yritysjärjestelyn ensimmäisessä vaiheessa, joten osakkuusyhtiöosuuden sijasta esitetään saaminen ostajalta.

Saamisten käyvät arvot eivät poikke olennaisesti kirjanpitoarvoista.

Lainasaamisten korot perustuvat markkinakorkoihin ja ennalta määrättyihin lyhennyssuunnitelmiin.

19. VAIHTO-OMAISSUUS

Vaihto-omaisuus, milj. euroa	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	7,2	7,5
Keskeneräiset tuotteet	1,6	1,5
Valmiit tuotteet/tavarat	32,0	29,8
Muut	0,8	0,8
Yhteensä	41,4	39,5

Tilikaudella vaihto-omaisuudesta kirjattiin arvonalentumisia yhteensä 1,6 milj. euroa (2015: 0,2), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisoituarvoa.

20. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET, LYHYTAIKAISET

Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset, milj. euroa	2016	2015
Lainat ja muut saamiset		
Myyntisaamiset *	165,3	168,0
Lainasaamiset	0,3	0,4
Muut saamiset	9,6	11,7
Johdannaissopimukset, ei suojauslaskettavat **	6,3	8,0
Siirtosaamiset	68,7	69,4
Ennakkomaksut	5,7	13,4
Yhteensä	255,8	271,0

* Myyntisaamiset, ks. liitetieto 29

** Johdannaiset, ks. liitetieto 29

Konserni kirjasi tilikaudella luottotappioita ja luottotappiovarauksen muutoksia myyntisaamisista yhteensä 3,6 milj. euroa (2015: 8,3).

Saamisten käyvät arvot eivät poikkeaa olennaisesti kirjanpitoarvoista.

Siirtosaamiset

Siirtosaamisten olennaisimmat erät liittyivät normaaleihin liiketoimintaan kuuluviin kulujaksotuksiin ja sisälsivät mm. siirtosaamisia toimitetuista sanoma- ja aikakauslehdistä.

21. RAHAVARAT

Rahavarat taseessa, milj. euroa	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit	43,4	95,8
Talletukset		2,7
Yhteensä	43,4	98,5

Talletukset sisältävät yli yön talletuksia ja rahamarkkinasijoituksia, joiden maturiteetti on alle kolme kuukautta.

Talletusten keskimääräinen maturiteetti on hyvin lyhyt, ja talletusten käypä arvo vastaa olennaisilta osin kirjanpitoarvoa.

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat, milj. euroa	2016	2015
Rahavarat taseessa	43,4	98,5
Luotolliset sekkilit	-0,4	-16,0
Yhteensä	43,1	82,5

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat sisältävät käteisvarat ja muut rahavarat sekä luotolliset sekkilit.

22. OMA PÄÄOMA

	Osakkeiden lukumäärä		Osakepääoma ja rahastot, milj. euroa					
	Kaikki osakkeet	Omat osakkeet	Yhteensä	Osakepääoma	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä
1.1.2015	162 812 093		162 812 093	71,3		203,3	99,1	373,7
Omien osakkeiden hankinta		-730 000	-730 000		-3,2			-3,2
31.12.2015	162 812 093	-730 000	162 082 093	71,3	-3,2	203,3	99,1	370,5
Osakkeiden luovutus		251 503	251 503		1,0			1,0
Oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (hybridilaina) takaisinlunastus							-99,1	-99,1
31.12.2016	162 812 093	-478 497	162 333 596	71,3	-2,1	203,3		272,5

Enimmäisosakepääoma on yhteensä 300,0 milj. euroa (2015: 300,0). Osakkeella ei ole nimellisarvoa eikä kirjanpidollinen vasta-arvo ole käytössä. Kaikki osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Omat osakkeet

Vuonna 2016 konserni ei ole ostanut omia osakkeita. Vuonna 2015 konserni osti pörssistä 730 000 osaketta. Ostettujen osakkeiden hankintahinta oli 3,2 milj. euroa, ja se kirjattiin oman pääoman vähennyksenä. Vuonna 2016 Sanoma luovutti 251 503 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta, verojen maksun jälkeen 215 yhtiön työntekijälle osana ehdollista osakepalkkiojärjestelmää 2014-2015 järjestelmän ehtojen mukaisesti. Luovutuksen jälkeen yhtiön hallussa on 478 497 omaa osaketta.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siitä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Vuoden 2008 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkitään 1.4.2008 jälkeen kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Oman pääoman ehtoinen laina

Vahvistaakseen pääomarakennettaan konserni laski liikkeeseen joulukuussa 2013 oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (ns. hybridilaina), joka oli määrältään 100 milj. euroa. Sanoma lunasti hybridilainan takaisin 12. joulukuuta 2016 lainaehdojen mukaisesti koko pääoman osalta.

Muut rahastot

Muut rahastot käsittävät suojausrahaston. Suojausrahasto sisältää rahavirran suojausena käytettävien johdannaisinstrumenttien kertyneet käypien arvojen muutosten tehokkaat osuudet.

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten konserniyhtiöiden tilinpäätösten muuntamisesta toimintavaluutasta euroiksi syntyneet muuntoerot.

Osingot

Yhtiön hallitus ehdottaa osinkoina jaettavaksi 0,20 (2015: 0,10) euroa osaketta kohden vuodelta 2016.

Tiedot pääomarakenteen hallinnasta on esitetty liitetiedossa 29.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

23. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

SUORITEPERUSTEINEN JA EHDOLLINEN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä ja ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä muodostavat Sanoman ja sen tytäryhtiöiden johtajalle ja avainhenkilöille tarkoitettua pitkäaikaisista kannustin- ja sitouttamisohjelmien sitouttamisohjelmien. Niiden tarkoituksena on kannustaa johtajia ja avainhenkilöitä sitoutumaan yhtiöön ja työskentelemään pitkäjänteisesti omistaja-arvon kasvattamiseksi.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä

Sanoma Oyj:n hallitus on 7.2.2013 hyväksynyt osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Performance Share Plan) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehdoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelman ansaintakausi on pääsääntöisesti kolme vuotta ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on työsuhteen jatkuminen palkkion maksuohjelman alkavalle osakepalkkio-ohjelmalle asetettujen konsernin suoritusvoimien saavuttaminen. Järjestelmän perusteella mahdollisesti maksumuutoksia osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahaosuus on tarkoitettu verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseen maksuohjelmalla. Niissä maissa, missä osakkeita ei voida myöntää, mahdollinen palkkio maksetaan kokonaan rahana (Käteisjärjestely).

Osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille ehdollisesti myönnettävät osakkeet sisältävät osakeomistusvelvoitteen. Osakeomistusvelvoitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetyt osakeomistus on saavutettu toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille ei voida myöntää (vähintään 50 % vuoden 2016 jälkeen maksettavien osakepalkkioiden osalta, sitä ennen 25 %) osakepalkkiojärjestelmän kautta saamista osakkeista.

Kahden ensimmäisen osakepalkkio-ohjelman ansaintakauden (2013–2014 ja 2014–2016) ansaintakriteerit perustuvat osakekohtaiseen tulokseen (ilman kertaluonteisia eriä) ja digitaalisen ja muun uuden median liikevaihdon kehittymiseen. Kolmannen ansaintakauden, 2015–2017, ansaintakriteerit perustuvat osakekohtaiseen tulokseen (ilman kertaluonteisia eriä) ja rakennemuutoksilla aikaistun liikevaihdon kasvuun vuonna 2015. Neljännen ansaintakauden, 2016–2018, ansaintakriteerit perustuvat aikaistun osakekohtaiseen tulokseen ja aikaistun kassavirtaan vuonna 2016. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenet ovat Sanoman osakepalkkiojärjestelmän piirissä.

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä

Sanoma Oyj:n hallitus on 6.2.2014 hyväksynyt ehdollisen osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Restricted Share Plan 2014) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehdoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelman ansaintakausi on kaksi vuotta ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on työsuhteen jatkuminen palkkion maksuohjelman alkavalle osakepalkkio-ohjelmalle asetettujen konsernin suoritusvoimien saavuttaminen. Järjestelmän perusteella mahdollisesti maksumuutoksia osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahaosuus on tarkoitettu verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseen maksuohjelmalla. Niissä maissa, missä osakkeita ei voida myöntää, mahdollinen palkkio maksetaan kokonaan rahana (Käteisjärjestely).

Sanoma Oyj:n hallitus on 4.2.2015 hyväksynyt ehdollisen osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Restricted Share Plan 2015) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehdoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelman ansaintakaudet ovat 2015–2016 eli kaksi vuotta (50 %) ja 2015–2017 eli kolme vuotta (50 %) ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on työsuhteen jatkuminen palkkion maksuohjelman alkavalle osakepalkkio-ohjelmalle asetettujen konsernin suoritusvoimien saavuttaminen. Järjestelmän perusteella mahdollisesti maksumuutoksia osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahaosuus on tarkoitettu verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseen maksuohjelmalla. Niissä maissa, missä osakkeita ei voida myöntää, mahdollinen palkkio maksetaan kokonaan rahana (Käteisjärjestely).

Sanoma Oyj:n hallitus on 8.2.2016 hyväksynyt ehdollisen osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Restricted Share Plan 2016-2018) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehdoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelman ansaintakaudet ovat 2016–2017 eli kaksi vuotta (50 %) ja 2016–2018 eli kolme vuotta (50 %) ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on työsuhteen jatkuminen palkkion maksuohjelman alkavalle osakepalkkio-ohjelmalle asetettujen konsernin suoritusvoimien saavuttaminen. Järjestelmän perusteella mahdollisesti maksumuutoksia osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahaosuus on tarkoitettu verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseen maksuohjelmalla. Niissä maissa, missä osakkeita ei voida myöntää, mahdollinen palkkio maksetaan kokonaan rahana (Käteisjärjestely).

Järjestelmien perusteella mahdollisesti maksumuutoksia osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahaosuus on tarkoitettu verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseen maksuohjelmalla. Niissä maissa, missä osakkeita ei voida myöntää, mahdollinen palkkio maksetaan kokonaan rahana (Käteisjärjestely).

Osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille ehdollisesti myönnettävät osakkeet sisältävät osakeomistusvelvoitteen. Osakeomistusvelvoitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetyt osakeomistus on saavutettu toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille ei voida myöntää (vähintään 50 % vuoden 2016 jälkeen maksettavien osakepalkkioiden osalta, sitä ennen 25 %) osakepalkkiojärjestelmän kautta saamista osakkeista.

Tarkemmat tiedot osakepalkkiojärjestelmästä on esitetty seuraavissa taulukoissa. Tiedot johdon omistuksista on esitetty liitetiedossa 33.

Perustiedot Järjestelmä	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä			Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä					Yhteensä/ Keskiarvo
	Osakepalkkio- järjestelmä 2014–2016	Osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017	Osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2014–2015	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2016 *	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017*	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2017**	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018 **	
Osakepalkkiota enintään, brutto (osake ja rahaosuus) kpl	260 000	483 463	794 338	710 000	324 325	324 325	209 950	209 950	3 316 351
Myöntämispäivä	6.2.2014	4.2.2015	8.2.2016	6.2.2014	4.2.2015	4.2.2015	8.2.2016	8.2.2016	
Oikeuden syntyminen/maksu viimeistään, pvm	30.4.2017	30.4.2018	30.4.2019	30.4.2016	30.4.2017	30.4.2018	30.4.2018	30.4.2019	
Maksimi juoksu-aika, vuotta	3,2	3,2	3,2	2,2	2,2	3,2	2,2	3,2	2,8
Jäljellä oleva juoksu-aika, vuotta	0,3	Erääntynyt	2,3	Erääntynyt	0,3	1,3	1,3	2,3	1,3
Henkilöitä tilikauden päättyessä	28	69	69	244	244	275	275	275	
Maksutapa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	

* Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017 on jaettu kahteen ansaintajakssoon: 2015–2016 ja 2015–2017.

** Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016–2018 on jaettu kahteen ansaintajakssoon: 2016–2017 ja 2016–2018.

Muutokset	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä				Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä						Yhteensä
	Osakepalkkio- järjestelmä 2013–2014 - käteisjärjestely	Osakepalkkio- järjestelmä 2013–2014	Osakepalkkio- järjestelmä 2014–2016	Osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017	Osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2014–2015	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2016*	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017 *	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2017**	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018 **	
1.1.2015											
Myönnetty palkkiot (brutto) tilikauden alkaessa	14 250	753 732	202 538			629 350					1 599 870
Muutokset tilikauden aikana											
Myönnetty				412 950		8 000	311 550	303 550			1 036 050
Menetetty			2 250	102 188		99 625	68 125	68 125			340 313
Rauenneet	14 250	753 732	72 752								840 734
31.12.2015											
Myönnetty palkkiot (brutto) tilikauden päättyessä	0	0	127 536	310 763		537 725	243 425	235 425			1 454 874
1.1.2016											
Myönnetty palkkiot (brutto) tilikauden alkaessa			127 536	310 763		537 725	243 425	235 425			1 454 874
Muutokset tilikauden aikana											
Myönnetty				2 866		780 750	24 468		205 500	205 500	1 191 750
Menetetty						27 000	41 125	33 125	14 625	14 625	157 834
Toteutetut					310 763	510 725					510 725
Rauenneet											310 763
31.12.2016											
Myönnetty palkkiot (brutto) tilikauden päättyessä			124 670	0	756 282	0	202 300	202 300	190 875	190 875	1 667 302

* Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017 on jaettu kahteen ansaintajakssoon: 2015–2016 ja 2015–2017.

** Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016–2018 on jaettu kahteen ansaintajakssoon: 2016–2017 ja 2016–2018.

Käyvän arvon määrittely

Osakepalkkiojärjestelmän käyvän arvon määrittelyssä on käytetty seuraavia oletuksia:

- Rahana selvitettävän osuuden käypää arvoa tarkistetaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä osakepalkkion maksuohjelman asti. Osakepalkkion maksuun asti kirjattavan velan arvo muuttuu siten Sanoman osakekurssin mukaan.

- Vuonna 2014 ansaintajaksolle 2014–2016, vuonna 2015 ansaintajaksolle 2015–2016 ja 2015–2017 sekä vuonna 2016 ansaintajaksolle 2016–2017 ja 2016–2018 myönnettävien osakepalkkioiden osalta omana pääomana kirjattavan ja ei-markkinaperusteisiin kriteereihin perustuvan osuuden käypä arvo on määritetty myöntämishetkellä käytännöllä Sanoman osakekurssia vähennettynä ennen maksua tapahtuvilla odotetuilla maksettavilla osingilla.

- Käypä arvo kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajankohdan kuluksi.

Tilikauden aikana myönnettävien osakepalkkioiden arvostusparametrit, euroa	2016	2015
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä	3,71	5,59
Osakkeen kurssi tilikauden päättyessä	8,25	3,91
Odotetut vuotuiset osingot ennen palkkion maksua	0,12	0,20
Osakekohtainen käypä arvo myöntämishetkellä	3,22	4,86

Osakepalkkiojärjestelmän vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan tilikauden aikana, milj. euroa	2016	2015
Tilikauden kustannukset	4,0	2,0
joista omana pääomana kirjattava	1,0	1,1
Osakepohjaisista maksuista aiheutuva velka tilikauden lopussa	3,3	1,5

OPTIOJÄRJESTELMÄT

Sanomalla oli tilikauden 2016 lopussa käytössä yksi optio-ohjelma: varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2010 valtuutuksen nojalla käyttöön otettu Optiojärjestelmä 2011.

Optiojärjestelmä 2011

Optiojärjestelmä 2011:een kuuluu yhteensä enintään 1 700 000 optio-oikeutta. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 1 700 000 uutta tai yhtiön hallussa olevaa osaketta. Sanoma Oyj:n hallitus päätti 20.12.2011 jakaa yhteensä 1 355 500 optio-oikeutta 234:lle Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilölle. Loput optio-oikeudet, 344 500 kappaletta, annettiin yhtiön kokonaan omistamalle tytäryhtiölle Lastanne Oy:lle mahdollista myöhempää käyttöä varten. Optio-oikeuksien jakamiseen yhtiön toimitusjohtajalle, johtoryhmän jäsenille ja erikseen määritellyille ylimmille johtohenkilöille liittyy velvoite omistaa yhtiön osaketta. Optio-oikeudella 2011 merkittävän osakkeen merkintähinta on Sanoman osakkeen vaihdolla painotettu keskiarvossa Nasdaq Helsingissä 1.11.–31.12.2011 lisättynä 20 %:lla. Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinnaksi tuli 10,35 euroa ja merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksetut osingot ja vastaavat oman pääoman palautukset. Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on 1.11.2014–30.11.2017. Osakkeen merkintähinta kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Tarkemmat tiedot voimassa olevista optioista on esitetty alla olevissa taulukoissa. Tiedot johdon omistuksista on esitetty liitetiedossa 33.

Optio-oikeudet	2011
Perustiedot	
Optioiden maksimimäärä, kpl	1 700 000
Merkittävää osaketta per optio, kpl	1
Alkuperäinen merkintähinta, euroa	10,35
Osinko-osikaisu	Kyllä
Merkintähinta 31.12.2016, euroa *	8,75
Merkintäaika alkaa, (vapautuminen)	01.11.2014
Merkintäaika päättyy, (raukeaminen)	30.11.2017
Juoksu-aikaa jäljellä 31.12.2016, vuotta	0,9
Henkilöitä 31.12.2016	92
* Merkintähinnasta vähennetään vuosittain jaettu osinko. Tilikaudelta 2015 maksettiin osinkoa 0,10 euroa osakkeelta (täsmäyispäivä 14.4.2016). Tilikaudelta 2014 maksettiin osinkoa 0,20 euroa osakkeelta (täsmäyispäivä 10.4.2015).	

Optioista ei enää kirjata kuluja tuloslaskelmaan sillä kaikkien optiojärjestelmien sitouttamisaikajaksot ovat päättyneet.

Optioiden kauden aikaiset muutokset ja painotetut keskimääräiset merkintähinnat	2016		2015	
	Määrät, kpl	Merkintä-hinta, euroa *	Määrät, kpl	Merkintä-hinta, euroa **
Ulkona 1.1.	1 775 500	13,29	2 795 500	13,75
Tilikaudella jaetut				
Tilikaudella palautuneet				
Tilikaudella osakkeiksi merkityt				
Tilikaudella rauenneet	977 100	16,81	1 020 000	17,41
Ulkona 31.12.	798 400	8,75	1 775 500	13,29

* Merkintähintana on käytetty tilikauden alussa 31.12.2015 tilannetta. Tilikauden muutoksissa on otettu huomioon osinko-osikaisu ja käytetty 31.12.2016 tilannetta.

** Merkintähintana on käytetty tilikauden alussa 31.12.2014 tilannetta. Tilikauden muutoksissa on otettu huomioon osinko-osikaisu ja käytetty 31.12.2015 tilannetta.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

24. VARAUKSET

Varausten muutokset, milj. euroa	Rakennejärjestelyvaraukset		Yhteensä
	varaukset	Muut varaukset	
1.1.2016	21,7	6,5	28,2
Kurssierot	0,0	0,0	0,0
Liiketoimintojen hankinta		0,6	0,6
Lisäykset	18,6	12,0	30,6
Käytetyt varaukset	-24,3	-5,5	-29,8
Käyttämättömien varausten peruutukset	-3,3	-0,6	-3,9
31.12.2016	12,7	13,0	25,6

Varausten kirjanpitoarvot, milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset	7,6	1,7
Lyhytaikaiset	18,1	26,5
Yhteensä	25,6	28,2

Varausten määrät perustuivat tilinpäätöshetken parhaaseen arvioon. Rakennejärjestelyvaraukset liittyvät pääsääntöisesti BeNe-rakenteen uudelleenjärjestelykuluihin, joista tiedotettiin vuoden 2014 lopulla. Muut varaukset sisältävät asiakassopimuksiin ja vuokrattuihin tiloihin liittyviä varauksia sekä muita pienempiä varauksia. Varausten peruutus oli seurausta toteutuvien kulujen uudelleenarvioinnista. Yksittäiset varaukset eivät olleet konsernin kannalta merkittäviä.

25. RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat, milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	39,9	106,6
Joukkovelkakirjalainat	192,0	399,6
Rahoitusleasingvelat	1,2	1,0
Muut velat	6,0	0,1
Yhteensä	239,1	507,4
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	12,4	28,0
Eläkelainat		1,1
Yritystodistukset	366,4	352,4
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,1
Joukkovelkakirjalainat	200,0	
Muut velat	11,5	10,6
Yhteensä	590,5	392,3
Yhteensä	829,6	899,6

Rahoitusvelkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 29.

Lainat rahoituslaitoksilta

Konsernin lainat rahoituslaitoksilta koostuivat syndikoidusta pitkäaikaisesta rahoituslimiitistä sekä pankkilainoista. Ne lainat, joiden lyhentämissuunnitelmaa ei ole etukäteen määritetty, on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa. Lainat on arvostettu taseessa jaksotettuun hankintamenoön.

Helmikuussa 2016 Sanoma teki sopimuksen uudesta neljän vuoden syndikoidusta 500 milj. euron rahoituslimiitistä seitsemän rahoittajapankin kanssa. Uusi limiitti korvasi aiemman 600 milj. euron limiitin.

Rahoituslaitoksilta saatujen lainojen keskimääräinen korkoprosentti (ilman järjestelypalkkioita) tilikauden aikana rahoitusleasingvelkoja lukuunottamatta oli 1,3 % (2015: 1,2 %).

Joukkovelkakirjalainat

Vuonna 2012 konserni laski liikkeeseen eurooppalaisille sijoittajille suunnatun pitkäaikaisen joukkovelkakirjalainan, jonka nimellismäärä oli 400 milj. euroa, juoksuaika 5 vuotta, emissiokurssi 99,413 ja kiinteä kuponnikorko 5,00 %.

Toukokuussa 2016 konserni laski liikkeeseen toisen pitkäaikaisen joukkovelkakirjalainan, jonka nimellismäärä oli 200 milj. euroa, juoksuaika 3,5 vuotta, kiinteä kuponnikorko 3,50 % ja emissiokurssi 100. Saadut varat käytettiin täysimääräisesti vuonna 2012 liikkeeseen lasketun joukkovelkakirjalainan osittaiseen takaisinostoon. Takaisinostossa lainaosuuksien takaisinostohinta oli 104,10. Lisäksi sijoittajille maksettiin kaikki kertyneet ja maksamattomat korot. Kaikki hankitut lainaosuudet mitätöitiin. Lainaosuuksille maksettu takaisinostohinta on jaksotettu kirjanpidossa uuden joukkovelkakirjalainan juoksujalle nostoen uuden joukkovelkakirjalainan efektiivisen korkokustannuksen 5,01 %:iin.

Yritystodistukset

Sanomalla on sekä kotimainen että ulkomainen yritystodistusohjelma, joilla katetaan konsernin lyhytaikaisia rahoitustarpeita. Yritystodistukset jaksotetaan diskontattuun nykyarvoon ja lainanhoitokulut kirjataan epäolennaisuuden perusteella heti kuluksi. Rahoituspolitiikan mukaisesti konsernilla on pankkien kanssa sovitut ja komitoidut luottoilmiittejä. Osaa näistä limiiteistä käytetään turvaamaan liikkeeseenlaskettujen yritystodistusten takaisinmaksua mahdollisissa markkinahäiriötilanteissa.

Rahoitusleasingvelat

Rahoitusleasingvelat, milj. euroa	2016	2015
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Enintään 1 vuoden kuluessa	0,2	0,2
1–5 vuoden kuluttua	0,8	0,6
Yli 5 vuoden kuluttua	0,6	0,8
Yhteensä	1,7	1,6
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Enintään 1 vuoden kuluessa	0,2	0,1
1–5 vuoden kuluttua	0,6	0,4
Yli 5 vuoden kuluttua	0,5	0,6
Yhteensä	1,3	1,1
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,4	0,5

26. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Ostovelat ja muut velat, milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset		
Ostovelat	31,7	35,6
Siirtovelat	4,1	2,4
Saadut ennakot		0,0
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat muut rahoitusvelat	7,2	8,7
Yhteensä	42,9	46,7
Lyhytaikaiset		
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat		
Ostovelat	176,1	155,7
Muut velat	43,1	49,2
Johdannaissopimukset, suojauslaskettavat *		0,7
Johdannaissopimukset, ei suojauslaskettavat *	0,4	0,9
Siirtovelat	243,8	233,6
Saadut ennakot	158,7	160,9
Yhteensä	622,1	600,9
Yhteensä	665,1	647,7

* Johdannaiset, ks. liitetieto 29

Siirtovelat

Siirtovelkojen olennaisimmat erät sisälsivät henkilöstökulujaksotuksia ja tekijänpalkkiovelkoja sekä tavanomaisia liiketoimintaan kuuluvia kulujaksotuksia.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

27. VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT

Vastuusitoumukset, milj. euroa	2016	2015
Omasta puolesta annetut vastuusitoumukset		
Kiinnitykset		10,6
Pantit	2,4	2,4
Muut	25,0	25,6
Yhteensä	27,4	38,6
Muut vastuut		
Vastuut muista vuokrasopimuksista (liitetieto 28)	298,2	323,7
Rojalit	14,6	12,5
Muut vastuut	71,2	69,9
Yhteensä	384,0	406,0
Yhteensä	411,4	444,7

Sanoma-konsernin merkittävimmät vuokrasopimukset liittyvät Sanomalan ja Sanomatalon kiinteistöihin.

Hybridilainan korot

Sanoma laski liikkeeseen 100 milj. euron hybridilainan 12.12.2013. Sanoma lunasti hybridilainan takaisin 12. joulukuuta 2016 lainaehtojen mukaisesti koko pääoman osalta. Tilinpäätöshetkellä ei ollut maksamatonta korkoa (2015: 0,4 milj. euroa).

Riita-asiat ja oikeusprosessit

Konsernin yhtiöillä on tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvia satunnaisia riita-asioita tai oikeudenkäyntimenettelyjä, joiden lopputuloksilla konsernin johto ei arvioi olevan olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

28. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Ei-purettavissa olevat vähimmäisvuokravastuut erääntymisajoin, milj. euroa	2016	2015
Enintään 1 vuoden kuluessa	38,1	37,6
1–5 vuoden kuluttua	129,7	127,3
Yli 5 vuoden kuluttua	130,4	158,7
Yhteensä	298,2	323,7

Vuokravastuut sisältävät sekä toimitilavastuita että muita vuokrasopimuksia.

Ei-purettavissa olevista vuokrasopimuksista saatavat vähimmäisvuokrat erääntymisajoin, milj. euroa	2016	2015
Enintään 1 vuoden kuluessa	3,6	0,2
1–5 vuoden kuluttua	17,7	2,5
Yli 5 vuoden kuluttua	3,7	1,1
Yhteensä	25,0	3,8

Suurin osa ei-purettavissa olevista vuokrasopimuksista saatavista vähimmäisvuokrista liittyy alivuokrasopimuksiin.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

29. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konsernin emoyhtiön rahoitusyksikkö vastaa keskitetysti konsernin rahoituksesta. Rahoitusyksikkö toimii operatiivisten yksiköiden vastapuolena ja hoitaa keskitetysti ulkoisen rahoituksen sekä vastaa rahavarojen hoidosta ja ulkoisista suojaustoimenpiteistä. Keskitämisen tavoitteena on ehdoillaan joustava ja kilpailukykyinen rahoitus, kassanhallinnan optimointi ja kustannussäästöt sekä tehokas rahoitusriskien hallinta. Sanoman rahoitusriskejä ovat korko-, valuutta-, likviditeetti- ja luottoriskit. Riskienhallinnan tavoitteena on suojata konsernia olennaisia riskejä vastaan. Sanoman hallitus on vahvistanut yksikön toimintaohjeet konsernin rahoituspolitiikassa.

Sanoman pitkän aikavälin tavoitteena on taloudellisen joustavuuden varmistamiseksi pääomarakenne, jossa nettovelka/EBITDA on alle 2,5, ja omavaraisuusaste 35-45 %. Tällä varmistetaan kustannuksiltaan edullisen rahoituksen saatavuus.

Rahoitusriskejä voidaan hallita erilaisilla rahoitusinstrumenteilla ja johdannaisilla, joiden käyttö, vaikutus ja markkina-arvostus ovat selkeästi todettavissa. Tilikauden aikana konserni käytti koron- ja valuutanvaihtosopimuksia rahoitusriskeiltä suojautumiseen.

Korkoriski

Konsernin korkoriski muodostuu pääosin lainasalkun vaihtuvakoroisten lainojen viitekorkojen ja marginaalien muutoksista. Korkoriskiä hallitaan pitämällä osa lainoista kiinteäkorkoisina. Korkorisilta suojaudutaan lisäksi käyttämällä korkojohdannaisia.

Lainasalkku korkokannan mukaan, milj. euroa	2016	2015
Vaihtuvakorkoiset	436,2	497,6
joista koronvaihtosopimuksella muunnettu kiinteäkorkoisiksi	100,0	200,0
Kiinteäkorkoiset	393,4	402,0
Yhteensä	829,6	899,6
Vaihtuvakorkoiset lainat koronvaihtosopimukset huomioituna	335,4	297,6
Keskimääräinen duraatio, vuotta	1,0	0,9
Keskikorko (ilman järjestelypalkkioita), %	2,8	2,7
Korkoherkkyys, milj. euroa *	2,2	2,0

* Korkoherkkyys on laskettu oletamalla, että korkokäyrä nousee 1 prosenttiyksikön. Herkkyys kuvaa tulosvaikutusta ennen veroja.

Valuuttariski

Pääosa konsernin liiketoiminnan kassavirrasta on euromääräistä. Konserni on kuitenkin alttiina transaktioriskille, joka syntyy eri valuutoissa olevista tulojen ja menojen rahavirroista. Konserniyhtiöt vastaavat omaan liiketoimintaansa liittyvän transaktionkin seuraamisesta ja suojaamisesta konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti. Suurin osa vuoden 2016 transaktioriskistä syntyi Yhdysvaltain dollarin määräisistä ohjelmaoikeuksien ostoista. Konserni on suojautunut merkittävästi transaktioriskeiltä käyttämällä valuutanvaihtosopimuksia. Mikäli tilinpäätöshetkellä suojatut valuutat heikentyisivät 10 % euroon nähden, valuutanvaihtosopimusten arvonmuutos lisäisi rahoituskuluja 4,8 milj. euroa (2015: 9,8). Mikäli valuutat vahvistuisivat 10 % euroon nähden, rahoitusuotot lisääntyisivät 4,8 milj. euroa (2015: 9,8). Johdannaisopimukset suojaavat tulevaisuuden kassavirtoja, joten niiden arvonmuutos kumoaa kassavirran arvonmuutoksen.

Ukrainan lopetetavalle tytäryhtiölle annettu laina maksettiin vuoden aikana takaisin täysimääräisesti, joten siihen liittyvä valuuttakurssiriski on poistunut. Lainaa on käsitelty osana nettoinvestointia ja lainasta syntyneet kurssierot on kirjattu omaan pääomaan.

Konserni on alttiina myös translaatoriskille, joka syntyy ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelma- ja tase-erien muuntamisesta euroiksi. Euroalueen ulkopuolisten maiden (maat, joissa valuutta ei ole sidottuna euroon) liiketoimintojen osuus liikevaihdosta on 5,8 % (2015: 6,8 %) ja koostuu pääasiassa Puolan zlotyn ja Ruotsin kruunun määräisistä toiminnoista. Mikäli raportointivaluutat olisivat olleet 10 % heikommat euroon nähden, vaikutus liikevaihtoon olisi ollut -8,7 milj. euroa (2015: -10,5). Mikäli raportointivaluutat olisivat vuoden aikana olleet 10 % vahvemmat euroon nähden, vaikutus liikevaihtoon olisi ollut 10,6 milj. euroa (2015: 12,9). Merkittävät valuuttakurssimuutokset Puolassa ja Ruotsissa saattavat myös vaikuttaa kyseisten alueiden liiketoimintoihin kohdistuviin liikearvoihin. Translaatoriskistä ei suojattu tilikaudella 2016.

Johdannaisopimukset

Johdannaisopimusten nimellisarvot, milj. euroa	2016	2015
Koronvaihtosopimukset		
IAS 39 -suojauslaskennan alaiset rahavirran suojaukset		100,0
Suojauslaskennan ulkopuolella	100,0	100,0
Valuuttatermiinisopimukset		
Suojauslaskennan ulkopuolella	82,1	100,2
Yhteensä	182,1	300,2

Johdannaisopimusten nimellisarvot sisältävät bruttomääräiset nimellisarvot kaikista avoimista sopimuksista. Avoinna oleva nimellisarvo ei välttämättä mittaa tai osoita markkinariskia.

Johdannaisopimusten käyvät arvot, milj. euroa	2016	2015
Koronvaihtosopimukset (sis. kertyneet korot)		
IAS 39 -suojauslaskennan alaiset rahavirran suojaukset		-0,7
Suojauslaskennan ulkopuolella	-0,4	-0,9
Valuuttatermiinisopimukset		
Suojauslaskennan ulkopuolella	6,3	8,0
Yhteensä	5,9	6,4

Likviditeettiriski

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriski liittyy velkojen hoitoon, investointien maksuun ja käyttöpääoman riittävyyteen. Sanoma pyrkii minimoimaan maksuvalmiusriskinsä turvaamalla riittävän tulo-rahoituksen, ylläpitämällä riittävät komitoidut luottolimiitit, käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja sekä jakamalla lainojen takaisinmaksuohjelmat eri kalenterivuosille. Nostamattomia komitoituja luottolimiittejä tulee olla riittävästi kattamaan suunnitellut rahoitustarpeet, lainojen lyhennyserät sekä osan liikkeeseenlasketuista yritystodistuslainoista. Likviditeettiriskiä seurataan päivittäin kahden viikon ennusteella ja pitkällä aikavälillä kalenterivuoden ennusteella. Lisäksi Sanoma-konsernin rahoituspolitiikka määrittelee vähimmäisvaatimukset kassavarannolle.

Konsernin rahoitusohjelmat 2016, milj. euroa	Limiitteistä	
	Limiittien määrä	käyttämättä
Rahoituslimiitit (komittoitu)	724,5	670,5
Yritystodistusohjelmat	1 100,0	733,6
Joukkovelkakirjat	400,0	
Sekkitiliimiitit	50,9	50,5

Sanoma allekirjoitti uuden 500 milj. euron syndikoidun luottolimiittisopimuksen seitsemän yhteistyöpankin kanssa helmikuussa 2016. Luottolimiittisopimus on nelivuotinen. Uusi luottolimiittisopimus, joka on määrätään linjassa konsernin alhaisemman rahoitustarpeen kanssa, korvasi aiemman 600 milj. euron luottolimiittisopimuksen ja sitä tullaan käyttämään konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin.

Komittoidusta rahoituslimiitistä (yhteensä 724,5 milj. euroa) 74,5 milj. euroa erääntyy 2017, 87,0 milj. euroa vuonna 2018, 12,0 milj. euroa vuonna 2019 ja 551,0 milj. euroa vuonna 2020. Konsernin rahoitussopimuksiin liittyy tavanomaisia kovenantteja, jotka koskevat mm. panttien ja kiinnitysten käyttöä, omaisuuden myyntiä sekä eräitä taloudellisia suhdelukuja. Vuonna 2016 konserni täytti selvästi kovenanttien asettamat vaatimukset.

Rahoitusvelat, milj. euroa	2016				2015			
	Kirjanpitoarvo	Rahavirta *	Limiteistä nostamatta	Yhteensä	Kirjanpitoarvo	Rahavirta *	Limiteistä nostamatta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	52,4	55,6	670,5	726,1	134,6			863,7
Joukkovelkakirjalainat	392,0	432,5		432,5	399,6	440,0		440,0
Yritystodistusohjelma	366,4	368,0		368,0	352,4	354,0		354,0
Rahoitusleasingvelat	1,3	1,3		1,3	1,1			1,1
Muut korolliset velat	17,5	17,5		17,5	11,9			11,9
Ostovelat ja muut velat **	258,0	258,0		258,0	249,2			249,2
Johdannaisinstrumentit	0,4	0,4		0,4	1,6			1,9
Yhteensä	1 088,0	1 133,3	670,5	1 803,8	1 150,4	1 196,4	725,4	1 921,8

* Arvio korkovelasta perustuu tilinpäätöshetken korkotasoon.

** Ostovelat ja muut velat eivät sisällä siirtovelkoja ja saatuja ennakkoita.

Rahoitusvelkojen maturiteetit 2016, milj. euroa	2017	2018	2019	2020	2021	2022–	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	12,9	12,3	12,2	18,2			55,6
Joukkovelkakirjalainat	217,5	7,5	207,5				432,5
Yritystodistusohjelma	368,0						368,0
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	1,3
Muut korolliset velat		16,9					16,9
Ostovelat ja muut velat *	225,4	23,7	4,7	1,5	1,2	1,5	258,0
Johdannaisinstrumentit	0,4						0,4
Yhteensä	824,4	60,6	224,6	19,9	1,4	1,8	1 132,7

* Ostovelat ja muut velat eivät sisällä siirtovelkoja ja saatuja ennakkoita.

Rahoitusvelkojen maturiteetit 2015, milj. euroa	2016	2017	2018	2019	2020	2021–	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	28,9	33,1	12,6	12,5	51,2		138,3
Joukkovelkakirjalainat	20,0	420,0					440,0
Yritystodistusohjelma	354,0						354,0
Rahoitusleasingvelat	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6	1,1
Muut korolliset velat	11,8	0,1					11,9
Ostovelat ja muut velat *	200,1	30,0	12,9	2,3	1,2	2,8	249,2
Johdannaisinstrumentit	1,1	0,8					1,9
Yhteensä	616,0	484,1	25,6	14,9	52,5	3,4	1 196,4

* Ostovelat ja muut velat eivät sisällä siirtovelkoja ja saatuja ennakkoita.

Sanoma laskee vuonna 2016 liikkeeseen uuden 200 milj. euron joukkovelkakirjalainan, ja käytti kaikki siitä saadut varat aiemmin liikkeeseen lasketun joukkovelkakirjalainan osittaiseen takaisinostoon. Näiden joukkovelkakirjalainojen ehdot eivät poikkea huomattavasti toisistaan, joten syntyneillä menoilla ja palkkioilla on oikaistu uuden velan kirjanpitoarvoa, ja nämä menot ja palkkiot kirjataan kuluiksi uuden joukkovelkakirjalainan jäljellä olevana juoksuaikana.

Luottoriski

Sanoman luottoriskit liittyvät operatiiviseen liiketoimintaan. Sanoma-konsernin luottoriskikeskittymä vähentää merkittävästi konsernin monipuolinen toiminta eikä mikään yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä muodostu konsernin kannalta merkittäväksi. Liiketoimintaan liittyvät luottoriskit ovat operatiivisten yksiköiden vastuulla.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten tasearvot kuvaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka saamisista arvioidaan kertyvän. Myyntisaamisten ikäjakautuma on esitetty seuraavassa taulukossa.

Myyntisaamisten ikäjakautuma, milj. euroa	2016			2015		
	Brutto	Arvon alentuminen	Netto	Brutto	Arvon alentuminen	Netto
Erääntymättömät	125,4	-1,2	124,2	142,4	-3,2	139,2
1–30 päivää erääntyneet	26,5	-1,0	25,6	16,2	-0,5	15,7
31–120 päivää erääntyneet	14,7	-1,9	12,8	5,4	-0,9	4,5
121–360 päivää erääntyneet	3,8	-2,0	1,8	10,0	-2,1	7,9
Yli vuoden erääntyneet	3,7	-2,8	0,9	5,9	-4,4	1,5
Yhteensä	174,2	-8,9	165,3	179,9	-11,0	168,9

Konsernin rahoituspolitiikka määrittelee, että rahoitustransaktioita tehdään hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien kanssa ja niitä hajautetaan riittävän usealle vastapuolelle rahoitusvarojen suojelemiseksi. Konsernilla on käytössään useita rahoituslaitoksia vastapuolenaan, joten luottoriskejä voidaan pitää tältä osin hyvin hajautettuna.

Myyntisaamiset ja muut saamiset esitetään liitetiedoissa 18 ja 20.

Pääomarakenteen hallinta

Konserni on pitkällä aikavälillä asettanut tavoitteekseen omavaraisuusasteen 35–45 % välillä, ja nettovelan suhteen käyttökatteeseen (EBITDA) alle 2,5.

Nettovelka/EBITDA -tunnuslukua laskettaessa raportoituun EBITDAan tehdään seuraavat oikaisut: vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät poistetaan, yritysostojen vaikutus lisätään ja yritysmyyntien vaikutus vähennetään laskentajaksolta sekä vähennetään ohjelmaoikeuksien ja sisällöntuotannon investointien vaikutukset laskentajaksolta.

Vuonna 2016 omavaraisuusaste oli 41,0 % (2015: 39,5 %), nettovelka/ EBITDA 3,2 (2015: 5,1) ja nettovelkaantumisaste 78,4 % (2015: 77,8 %).

Nettovelka, milj. euroa	2016	2015
Korollinen velka	829,6	899,6
Rahavarat	43,4	98,5
Yhteensä	786,2	801,2

Sanoma-konsernilla ei ole virallista luottoluokitusta.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon hierakia

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon hierarkia, milj. euroa, 2016	Tasearvo		Käypä arvo			
	Liite		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvarat						
Valuuttatermiinisopimukset						
Suojauslaskennan ulkopuolella	20	6,3	6,3			6,3
Rahoitusvelat						
Koronvaihtosopimukset						
Suojauslaskennan ulkopuolella	26	0,4		0,4		0,4
Lainat rahoituslaitoksilta	25	52,4			52,4	52,4
Joukkovelkakirjalainat	25	392,0	411,2			411,2
Muut velat	25	18,8			18,8	18,8

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon hierarkia, milj. euroa, 2015	Tasearvo		Käypä arvo			
	Liite		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvarat						
Valuuttatermiinisopimukset						
Suojauslaskennan ulkopuolella	20	8,0	8,0			8,0
Pitkäaikaiset myyntisaatavat	18	0,9			0,9	0,9
Rahoitusvelat						
Koronvaihtosopimukset						
IAS 39 -suojauslaskennan alaiset rahavirran suojaukset	26	0,7		0,7		0,7
Suojauslaskennan ulkopuolella	26	0,9		0,9		0,9
Lainat rahoituslaitoksilta	25	134,6			134,6	134,6
Joukkovelkakirjalainat	25	399,6	409,9			409,9
Muut velat	25	13,0			13,0	13,0

Taso 1: Käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin.

Taso 2: Käyvät arvot perustuvat arvonmäärittäsmalleihin, joiden syöttötiedot ovat havainnoitavissa joko suorasti tai epäsuorasti.

Taso 3: Luokiteltujen varojen ja velkojen käyvät arvot perustuvat syöttötietoihin, jotka eivät perustu havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin.

Päättyneen tilikauden ja vertailukauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1, 2 ja 3 välillä.

Käytettävissä olevat netotussopimukset ja johdannaissopimukset

Sanoma on solminut netotussopimukset kaikkien johdannaisvastapuolien kanssa. Netotussopimukset huomioon otettuna rahoitussaamiset pankeilta ovat 5,9 milj. euroa (2015: 6,4).

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

30. MERKITTÄVIMMÄT TYTÄRYHTIÖT

Merkittävimmät tytäryhtiöt 31.12.2016	Emoyhtiön omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %
CONSUMER MEDIA		
Sanoma Media BeNe		
Sanoma Image B.V., Hollanti	67,0	67,0
Sanoma Media Netherlands B.V., Hollanti		100,0
Sanoma Digital The Netherlands B.V., Hollanti		100,0
2BLOND B.V., Hollanti		77,8
SBS Broadcasting B.V., Hollanti		100,0
Head Office Nederland B.V., Hollanti		100,0
SBS Productions B.V., Hollanti		100,0
Veronica Uitgeverij B.V., Hollanti		100,0
SB Commerce B.V., Hollanti		100,0
B.V. Aldipress, Hollanti		100,0
Sanoma Media Belgium N.V., Belgia		100,0
Head Office N.V., Belgia		100,0
Sanoma Media Finland		
Sanoma Media Finland Oy, Helsinki	100,0	100,0
Sanoma Tekniikkajulkaisut Oy, Helsinki		60,0
Netwheels Oy, Helsinki		55,8
Oikotie Oy, Helsinki		75,0
AS Sanoma Baltics, Viro		100,0
Sanomala Oy, Vantaa		100,0
Savon Paino Oy, Varkaus		100,0
Mobiilimarkkinointi Routa Oy, Turku		51,0
LEARNING		
Sanoma Learning		
Sanoma Learning B.V., Hollanti	100,0	100,0
L.C.G. Malmberg B.V., Hollanti		100,0
Nowa Era Sp. z.o.o., Puola	100,0	100,0
Sanoma Utbildning AB, Ruotsi	100,0	100,0
Uitgeverij Van In N.V., Belgia		100,0
De Boeck Education SA, Belgia		100,0
De Boeck Services SPRL, Belgia		100,0
Uitgeverij De Boeck SA, Belgia		100,0
Vulcan SP. z.o.o., Puola		100,0
Young Digital Planet S.A., Puola	100,0	100,0
Bureau ICE B.V., Hollanti		100,0
Sanoma Pro Oy, Helsinki	100,0	100,0
MUUT YHTIÖT		
Sanoma B.V., Hollanti	100,0	100,0

TASEEN LIITETIEDOT
PYSYVIEN VASTAAVIEN OSAKKEET

	Emoyhtiön omistusosuus, %	Tytärkonsernin emoyhtiön omistus- osuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Kirjanpitoarvo emoyhtiössä, 1 000 €
30) KONSERNIYRITYKSET				
Sanoma Oyj:n tytäryhtiöt				
Kiinteistö Oy Porvoon Teollisuustie 4, Porvoo	100,0		100,0	1 115
DS Sundbyberg Holding AB, Ruotsi	100,0		100,0	1 290
Kiinteistö Oy Vantaankosken Isotammi, Vantaa	100,0		100,0	790
Kiinteistö Oy Vantaankosken Kuningastie, Vantaa	100,0		100,0	505
Kiinteistöosakeyhtiö Miekkakala, Helsinki	77,7		77,7	10 774
Kiinteistöosakeyhtiö Sanomalan Keskusalue, Vantaa	100,0		100,0	1 519
Lastannet Oy, Helsinki	100,0		100,0	8
Nova Era Sp. z.o.o., Puola	100,0		100,0	62 481
Sanoma Trade Oy, Vantaa	100,0		100,0	10 906
Sanoma Media Finland Oy, Helsinki *	100,0		100,0	152 167
Sanoma B.V., Hollanti *	100,0		100,0	700 417
Sanoma Image B.V., Hollanti *	67,0		67,0	235 067
Sanoma Learning B.V., Hollanti *	100,0		100,0	141 320
Sanoma Pro Oy, Helsinki	100,0		100,0	11 659
Sanoma Utbildning AB, Ruotsi	100,0		100,0	38 975
Young Digital Planet S.A., Puola	100,0		100,0	6 828
Sanoma Image B.V.:n tytäryhtiöt				
SBS Broadcasting B.V., Hollanti		100,0	100,0	
Veronica/Jetix Text VOF, Hollanti			75,0	
SBS Productions B.V., Hollanti			100,0	
SBS Publishing & Licensing B.V., Hollanti			100,0	
SBS9 Broadcasting B.V., Hollanti			100,0	
Veronica Uitgeverij B.V., Hollanti			100,0	
SBS Social B.V., Hollanti			100,0	
Social1Influencers B.V., Hollanti			71,0	
Sanoma Learning B.V.:n tytäryhtiöt				
Bureau ICE B.V., Hollanti			100,0	
ICE Opleidingen B.V., Hollanti			100,0	
L.C.G. Malmberg B.V., Hollanti		100,0	100,0	
Pronoia BVBA, Belgia			100,0	
Uitgeverij Van In N.V., Belgia		100,0	100,0	
De Boeck Education SA, Belgia			100,0	
De Boeck Services SPRL, Belgia			100,0	
Uitgeverij De Boeck SA, Belgia			100,0	
De Boeck Digital SA, Belgia			100,0	
Sanoma Trade Oy:n tytäryhtiö				
Forum Cinemas Ltd, Ukraina			100,0	
Sanoma B.V.:n tytäryhtiöt				
Sanoma Regional Belgium N.V., Belgia		100,0	100,0	
Head Office N.V., Belgia		100,0	100,0	
Sanoma Content Marketing Belgium N.V., Belgia		100,0	100,0	
Independent Media Holding B.V., Hollanti		100,0	100,0	
Sanoma Digital Development B.V., Hollanti		100,0	100,0	
Sanoma Media Belgium N.V., Belgia		100,0	100,0	
Sanoma Media Deutschland GmbH, Saksa		100,0	100,0	
Sanoma Media France SARL, Ranska		90,0	100,0	
Sanoma Mobile Development Centre Kft, Unkari		100,0	100,0	
Sanoma Media Russia & CEE B.V., Hollanti		100,0	100,0	
Sanoma Media Participations B.V., Hollanti		100,0	100,0	
Uitgeverij W.V.M. Europubliet B.V., Hollanti			100,0	
B.V. Aldipress, Hollanti			100,0	
De Grebbe Tijdschriften Boekendistributie B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Media Netherlands B.V., Hollanti			100,0	
Independent Media Holding B.V.:n tytäryhtiöt				
I.M.H. Media Ltd., Kypros			100,0	
Independent Media B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Media Russia & CEE B.V.:n tytäryhtiöt				
Sanoma Stratosfera B.V., Hollanti			100,0	
IM Ukraine Publishing, Ukraina			100,0	
LLC Publishing Initiatives, Ukraina			100,0	

TASEEN LIITETIEDOT
PYSYVIEN VASTAAVIEN OSAKKEET

	Emoyhtiön omistusosuus, %	Tytärkonsernin emoyhtiön omistus- osuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Kirjanpitoarvo emoyhtiössä, 1 000 €
Sanoma Media Netherlands B.V.:n tytäryhtiöt				
2BLOND B.V., Hollanti			77,8	
MediaKiosk B.V., Hollanti			100,0	
Beursduivel B.V.BA, Belgia			100,0	
Head Office Nederland B.V., Hollanti			100,0	
Mood for Magazines B.V., Hollanti			100,0	
Mediastud B.V., Hollanti			100,0	
Paardenbladen B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Uitgevers Digitaal Ontwikkeling B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Digital Group The Netherlands B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Digital The Netherlands B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Media Customer Services B.V. Hollanti			100,0	
Sanoma Media Longtail B.V., Hollanti			100,0	
SB Commerce B.V., Hollanti			100,0	
Scoupy B.V., Hollanti			72,4	
Sportweek Media B.V., Hollanti			100,0	
Vault79 B.V., Hollanti			100,0	
Uitgeverij De Kreatieve Pers B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Media Finland Oy:n tytäryhtiöt				
Netwheels Oy, Helsinki		55,8	55,8	
Oikotie Oy, Helsinki		75,0	75,0	
AS Sanoma Baltics, Viro		100,0	100,0	
Sanomala Oy, Vantaa		100,0	100,0	
Sanoma Kids Finland Oy, Helsinki		100,0	100,0	
Sanoma Tekniikkajulkaisut Oy, Helsinki		60,0	60,0	
Savon Paino Oy, Varkaus		100,0	100,0	
Kiinteistö Oy Lehtikaari 1, Kouvola		100,0	100,0	
Kiinteistö Oy Lepolankatu 15, Lappeenranta		100,0	100,0	
Mobiilimarkkinointi Routa Oy, Turku		51,0	51,0	
Sanoma Pro Oy:n tytäryhtiö				
TutorHouse Oy, Helsinki			80,0	
Nowa Era SP Z.O.O.:n tytäryhtiö				
Vulcan SP. z.o.o., Puola			100,0	
Oikotie Oy:n tytäryhtiö				
Oikotie Asunnot Oy, Helsinki			100,0	

* Tytärkonsernin emoyhtiö

1 375 820

31. TALOUDELLISEN INFORMAATION YHTEENVETO TYTÄRYHTIÖISTÄ, JOISSA ON OLENNAINEN MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUS

Konsernilla on yksi tytäryhtiö, Sanoma Image B.V., jossa on merkittävä määräysvallattomien omistajien osuus.

Taloudellisen informaation yhteenveto, milj. euroa	Sanoma Image B.V.	
	2016	2015
Pääasiallinen toimipaikka	Hollanti	Hollanti
Määräysvallattomien omistajien osuus, %	33,0 %	33,0 %
Liikevaihto	261,7	266,2
Tilikauden tulos	9,9	-46,6
Tilikauden laaja tulos yhteensä	9,9	-46,6
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen määräysvallattomille omistajille	3,2	-15,3
Pitkäaikaiset varat	994,5	1 019,6
Lyhytaikaiset varat	87,9	123,7
Pitkäaikaiset velat	97,4	150,8
Lyhytaikaiset velat	122,3	139,6
Nettovarot	862,7	852,9
Määräysvallattomien omistajien osuus	284,7	281,5
Määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	-	-
Liiketoiminnan rahavirta	19,5	23,6
Investointien rahavirta	-28,7	-7,0
Rahoituksen rahavirta	-45,0	-45,5
Rahavarojen nettolisäys(+)/-vähennys(-)	-54,2	-28,9

32. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Sanoma-konsernin lähipiiriin luetaan tytäryritykset, osakkuusyritykset ja yhteisyritykset sekä hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän (Executive Management Group) jäsenet. Johdon palkat ja kompensatiot esitetään liitetiedossa 33. Liiketoimet yhteisyritysten ja osakkuusyritysten kanssa esitetään alla. Tytäryhtiötapahtumia ei esitetä lähipiiritietoina, koska ne eliminoiduvat konsolidoitaessa. Yhteisyritysten toisten osapuolten tapahtumia ei eritellä lähipiiritapahtumina, koska toiset osakkaat eivät yhteishallintasopimuksen mukaisesti kuulu lähipiiriin. Merkittävimmät tytäryritykset luetellaan liitetiedossa 30. Sanoma-konsernissa lähipiirisäännösten piiriin kuuluu lisäksi eläkesäätiöitä ja henkilöstörahoja. Eläkesäätiöitä lukuun ottamatta tapahtumat näiden tahojen kanssa eivät olleet merkittäviä.

Eläkesäätiöitä kuvataan tarkemmin laadintaperiaatteissa, ja eläkekirjaukset esitetään liitetiedossa 8.

Sanoma-konsernilla ei ollut tilikaudella muita merkittäviä tahoja, joiden kanssa lähipiirisuhteet täytyisivät ja/tai olennaisia tapahtumia esiintyisi.

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyritysten ja yhteisyritysten kanssa esitetään seuraavassa taulukossa.

Liiketoimet yhteis- ja osakkuusyritysten kanssa, milj. euroa	2016	2015
Tavaroiden myynti	0,0	0,0
Palveluiden myynti	0,7	1,0
Tuotot yhteensä	0,7	1,0
Palveluiden ostot	-2,3	-3,2
Muut liiketoiminnan kulut		0,4
Kulut yhteensä	-2,3	-2,8

Saamiset yhteis- ja osakkuusyrityksiltä, pitkäaikaiset, milj. euroa	2016	2015
Muut saamiset		0,4
Yhteensä	0,0	0,4

Saamiset yhteis- ja osakkuusyrityksiltä, lyhytaikaiset, milj. euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	1,3	2,6
Muut saamiset	0,1	0,1
Yhteensä	1,4	2,7

Velat yhteis- ja osakkuusyrityksille, lyhytaikaiset, milj. euroa	2016	2015
Ostovelat	0,0	0,0
Muut velat	0,3	4,7
Yhteensä	0,3	4,7

Yhteis- ja osakkuusyritysten kanssa tapahtuneet tavaroiden ja palvelujen myynnit perustuvat konsernin voimassaoleviin markkinahintoihin ja lainojen korot markkinakorkoihin.

Vuosina 2016 ja 2015 ei ollut muita merkittäviä liiketapahtumia tai lähipiirijärjestelyjä yhteis- ja osakkuusyritysten kanssa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

33. JOHDON KOMPENSAATIOT, ETUDET JA OMISTUKSET

Johdon palkat, palkkiot ja omistukset toimielinکوhtaaisesti, 2016	Palkat/ palkkiot (1 000 euroa)	Osakkeet 31.12.2016, kpl	Optio- oikeudet, kpl		Osakepalkkiot, kpl ****			
			2011	Osake- palkkioiden kulukirjaus (1 000 euroa)	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2014–2016 ***	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018 ***	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017 ***	
Hallitus								
Pekka Ala-Pietilä, puheenjohtaja (12.4.2016 alkaen)	94	10 000						
Antti Herlin, varapuheenjohtaja (12.4.2016 alkaen) *	86	18 711 800						
Anne Brunila	78	910						
Susan Duinhoven	22							
Mika Ihamuotila	72	150 000						
Nils Ittonen **	92	59 000						
Denise Koopmans	77							
Robin Langenskiöld	71	12 273 371						
Rafaela Seppälä	72	10 273 370						
Kai Oistamo	78	8 265						
Yhteensä	742	41 486 716						
Toimitusjohtaja								
Susan Duinhoven	581	71 629		334			150 000	
Yhteensä	581	71 629		334			150 000	
Johtoryhmä								
Kim Iqnatius		4 701				7 641	30 000	5 250
Pia Kalsta		3 189	5 000			2 149	30 000	6 250
John Martin		12 096				8 596	30 000	6 250
Peter de Monnik		2 375				23 400	75 000	15 000
Yhteensä	2 381	22 361	5 000	715	41 786	165 000	32 750	

* Sisältää henkilön määräysvallassa olevien yhtiöiden omistukset.

** Sisältää henkilön lähipiirin omistukset.

**** Sanoma on vuonna 2013 ottanut käyttöön suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän ja vuonna 2014 ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän. Sanoman suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2016–2018 mukaan myönnettävien osakepalkkioiden määrä on esitetty tavoitetason mukaisesti. Osakepalkkiojärjestelmien ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille myönnettävät osakepalkkiot sisältävät osakeomistusvelvoitteen. Osakeomistusvelvoitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetty osakeomistus on saavutettu, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet eivät voi myydä osaa (vähintään 50 % vuoden 2016 jälkeen maksettavien osakepalkkioiden osalta, sitä ennen 25 %) osakepalkkiojärjestelmien kautta saamista osakkeista.

**** Suoriteperusteista osakepalkkiojärjestelmää 2015–2017 ei ole esitetty taulukossa, sillä sen perusteella ei makseta palkkioita, koska ansaintajaksolle asetettuja minimitalvoitteita ei saavutettu.

Johdon palkat, palkkiot ja omistukset toimielinکوhtaaisesti, 2015	Palkat/ palkkiot (1 000 euroa)	Osakkeet 31.12.2015, kpl	Optio-oikeudet, kpl		Osakepalkkiot, kpl				
			2010	2011	Osake- palkkioiden kulukirjaus (1 000 euroa)	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2014–2016 ****	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017 ****	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2014–2015 ****	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017 ****
Hallitus									
Antti Herlin, puheenjohtaja **	102	17 971 800							
Pekka Ala-Pietilä, varapuheenjohtaja (9.4.2015 alkaen)	74								
Sakari Tamminen, varapuheenjohtaja (9.4.2015 asti)	34								
Annet Aris (9.4.2015 asti)	32								
Anne Brunila	73	910							
Susan Duinhoven (8.4.2015 alkaen)	48								
Mika Ihamuotila	67	100 000							
Nils Ittonen ***	69	59 000							
Denise Koopmans (8.4.2015 alkaen)	49								
Robin Langenskiöld	70	12 273 371							
Rafaela Seppälä	69	10 273 370							
Kai Oistamo	72	8 265							
Yhteensä	758	40 686 716							
Toimitusjohtaja									
Susan Duinhoven (1.10.2015 alkaen)	135								
Harri-Pekka Kaukonen (18.9.2015 asti) *	878	25 050	60 000	60 000		20 439	21 875	21 400	
Yhteensä	1 013	25 050	60 000	60 000	76	20 439	21 875	21 400	
Johtoryhmä									
Jacqueline Cuthbert		6 500		30 000		7 641		8 000	
Arthur Hoffman						14 327		15 000	
Kim Iqnatius		18 000	30 000	30 000		7 641	15 750	8 000	5 250
Pia Kalsta (1.3.2015 alkaen)			4 000	5 000		2 149	18 750	6 750	6 250
John Martin		7 844	10 000	30 000		8 596	18 750	9 000	6 250
Peter de Monnik						23 400	45 000	24 500	15 000
Pekka Soini (28.2.2015 asti)		10 000	30 000	30 000		8 596		9 000	
Heike Tyler (30.6.2015 asti)				15 000					
Yhteensä	5 411	42 344	74 000	140 000	376	72 350	98 250	80 250	32 750

Palkkoissa ja palkkioiden mukana ne palkat ja palkkiot, jotka on maksettu näistä tehtävistä tilikauden aikana niita hoitaneille henkilöille sisältäen työsuhteen päättymiseen liittyvät irtisanomiskorvaukset. Palkat sisältävät luontosedut. Osakepalkkio-ohjelman kulukirjaus sisältää kulukirjauksen jäsenyyden ajalta. Konsernilla ei ole avoimia saamia tai velkoja johdolta. Palkat ja palkkiot eivät sisällä eläkekuluja. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten eläkekulu kerrotaan kappaleessa 'Johdon muut etuudet'.

* Lisäksi toimitusjohtajalle maksettavat irtisanomisaajan palkka ja erokorvaus ovat yhteensä 1 071 379 euroa.

** Sisältää henkilön määräysvallassa olevien yhtiöiden omistukset.

*** Sisältää henkilön lähipiirin omistukset.

**** Sanoma on vuonna 2013 ottanut käyttöön suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän ja vuonna 2014 ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän. Sanoman osakepalkkiojärjestelmissä ehdollisesti myönnettävien osakepalkkioiden määrä on esitetty tavoitetason mukaisesti. Osakepalkkiojärjestelmien ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille ehdollisesti myönnettävät osakepalkkiot sisältävät osakeomistusvelvoitteen. Osakeomistusvelvoitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetty osakeomistus on saavutettu, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet eivät voi myydä osaa (vähintään 25 %) osakepalkkiojärjestelmien kautta saamista osakkeista.

Sanoman hallitus vahvistaa toimitusjohtajan ja johtoryhmän (Executive Management Group) palkat ja edut henkilöstövaliokunnan esityksen perusteella. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksetaan lisäksi Sanoman hallituksen vuosittain vahvistaman lyhyen tähtäimen kannustinjärjestelmän mukaisia kannustepalkkioita. Vuodelta 2016 maksettavan palkkion määrä toimitusjohtajan osalta tavoitetasolla 66,7 % kokonaispalkasta ja maksimitasolla 100 % kokonaispalkasta. Johtoryhmän jäsenten osalta palkkion määrä on tavoitetasolla 40–60 % kokonaispalkasta ja maksimitasolla 60–90 % kokonaispalkasta. Vuoden 2016 lyhyen tähtäimen kannustinjärjestelmässä palkitseminen perustuu liikevoittoon, kassavirtaan sekä Sanoman henkilöstötyytyväisyystavoitteeseen.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat Sanoman pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien piirissä. Pitkän aikavälin kannustimet ovat osaa konsernin kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää, ja niiden jakamisesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan esityksen perusteella.

Tiedot toimitusjohtajan liikevoimailmoituksista on julkistettu 3.7.2016 alkaen konsernin verkkosivuilla Sanoma.com. Palkitsemisen periaatteet on esitetty verkkosivuilla Hallinnointi-osiossa.

Johdon muut etuudet

Toimitusjohtaja Susan Duinhovenin irtisanomisaika on kuusi kuukautta sekä toimitusjohtajan että yhtiön puolelta. Jos yhtiö päättää toimitusjohtajan sopimuksen, toimitusjohtajalle maksetaan irtisanomisaajan palkan lisäksi erokorvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava summa. Erakorvaukseen liittyy määrällinen kilpailukielto.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten lisäeläke-etuudet ovat nykyisin maksuperusteisia. Ennen vuotta 2009 tehdyt sopimukset ovat etuusperusteisia. Toimitusjohtajan osalta suoritetaan vuosittain lisäeläkevakuutusmaksu, joka on 15 % hänen palkastaan. Toimitusjohtajan ja osan johtoryhmän jäsenten eläkeikä määräytyy heidän kotimaansa tavallisen eläkeajan mukaan. Joidenkin johtoryhmän jäsenten eläkeikä on lakisääteistä eläkeikää alhaisempi, 61–63 vuotta. Etuusperusteisen eläkejärjestelmän piirissä olevien johtoryhmän jäsenten eläkkeen määrä yhdessä lakisääteisen eläkkeen kanssa on noin 60 % eläkkeen perusteena olevista ansioista.

Toimitusjohtaja Susan Duinhovenin osalta suoritettujen lisäeläkevakuutusmaksun määrä oli 107 110 euroa vuonna 2016. Lakisääteinen eläkemeno vuonna 2016 oli 95 829 euroa (2015: 22 258). Johtoryhmän jäsenten eläkekulu vuonna 2016 oli 529 411 euroa (2015: 534 417).

34. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Sanoman johto ei ole saanut tietoonsa tilinpäätöspäivän jälkeen sellaisia merkittäviä tapahtumia, joiden oikaisuilla olisi ollut olennaista vaikutusta tilinpäätöksen laskelmiin.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole myöskään tapahtunut sellaisia merkittäviä asioita, joilla olisi olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Perustiedot osakkeesta

Sanomalla on yksi osakesarja, ja kaikki osakkeet tuottavat saman äänioikeuden ja muut osakkeenomistajien oikeudet. Osakkeita ei koske mikään lunastus- tai suostumuslauseke tai muu siirtorajoitus. Sanoman osakkeilla ei ole määrättyä nimellisarvoa tai kirjanpitoarvoa.

Vuoden 2016 lopussa Sanoman rekisteröity osakepääoma oli 71 258 986,82 euroa ja osakkeiden lukumäärä 162 812 093 kappaletta.

Osakkeiden ja optioiden listaus

Sanoman osake (SAA1V) ja yhtiön optiot 2011 ovat listattu Nasdaq Helsingissä.

Sanoman osake kuuluu Kulutuspalvelut –toimialaindeksiin sekä useaan muuhun indeksiin Nasdaq Helsingissä. Sanoman osake on ollut listattuna 1.5.1999 alkaen. Yhtiön osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n arvo-osuusjärjestelmään.

Kaupankäynti-tunnukset	Osakkeet	2011-optiot
Nasdaq Helsinki	SAA1V	SAA1VEW111
Startel	SAA1V	SAA1VEW111
Bloomberg	SAA1V:FH	SAA1V111:FH
Reuters	SAA1V.HE	SAA1VEW111.HE

Omat osakkeet

Vuoden 2016 lopussa yhtiön hallussa oli 478 497 Sanoman osaketta, eli 0,3 % yhtiön osakkeista ja äänistä.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous valtuutti 12.4.2016 Sanoman hallituksen päättämään enintään 50 000 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 5 000 000 yhtiön hallussa olevan oman osakkeen luovuttamisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2019 saakka. Suunnatussa osakeannissa voidaan osakkeita antaa tai luovuttaa enintään 41 000 000 kappaletta.

Yhtiökokous valtuutti 12.4.2016 Sanoman hallituksen päättämään enintään 16 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2017 saakka ja se päätti varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2015 antaman valtuutuksen.

Osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Osakkeet hankitaan yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, mahdollisten yrityskauppojen tai muiden liiketoimintajärjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmää tai muutoin edelleen luovutettaviksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäviksi.

Osakkeita voidaan hankkia joko kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella yhtäläisin ehdoin tai muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä.

Hallitus ei käyttänyt tätä valtuutustaan vuoden 2016 aikana.

Osakkeiden ja optioiden lukumäärä

Osakkeiden lukumäärä 31.12.2016	
Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä 31.12.2016	162 812 093
Korjattu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä *	162 291 679
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden määrä	478 497
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä *	162 333 596
Osakkeiden ja optioiden lukumäärä **	
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä 31.12.2016	162 333 596
Optiot 2011	798 400
Ulkona olevien osakkeiden ja optioiden lukumäärä	163 131 996

* Ei sisällä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

** Edellyttäen, että kaikki annetut optiot muutetaan osakkeiksi.

Annettujen optioiden nojalla merkittävät osakkeet edustaisivat 0,5 % kaikista Sanoman osakkeista ja niiden tuottamista äänioikeuksista, jos kaikkia liikkeessä olevia optio-oikeuksia käytettäisiin.

Optio-ohjelmat

Sanomalla on käytössään yksi optio-ohjelma, Optiojärjestelmä 2011, varsinaisen yhtiökokouksen 8.4.2010 valtuutuksen nojalla.

Optio-ohjelmissa ovat mukana kaikki Sanoman strategiset liiketoimintayksiköt ja konsernin emoyhtiö. Optioita on jaettu konsernin johtohenkilöille hallituksen päätösten mukaisesti. Yhtiön palveluksessa olevien optioiden haltijoiden lukumäärä vuoden 2016 lopussa oli 92.

Yhtiön hallitus voi laajentaa optioihin oikeutettujen piiriä tai päättää optioiden antamisesta yrityskauppojen tai rekrytoinnin yhteydessä. Jos optioiden haltijan työsuhde päättyy ennen osakkeiden merkintäajan alkua, hänen on tarjottava optioita takaisin yhtiölle ilman korvausta niiden mahdollisesta arvonnoususta. Tämä ei kuitenkaan koske tapauksia, joissa työsuhde päättyy eläkkeelle siirtymisen tai kuoleman johdosta.

Optiot 2011 on listattu Nasdaq Helsingissä. Optioiden 2010 merkintäaika päättyi 30.11.2016, ja niiden listaus Nasdaq Helsingissä päättyi 24.11.2016. Vuonna 2016 ei merkitty yhtään osaketta optioilla.

Osakkeiden hintakehitys

Vuonna 2016 Nasdaq Helsingissä vaihdettiin 48 152 687 (2015: 81 355 104) Sanoman osaketta ja osakkeen vaihto oli noin 30 % (2015: 50 %) keskimääräisestä osakekannasta. Sanoman osakkeella käydyn kaupan kokonaismäärä oli 296,5 (2015: 348,1) miljoonaa euroa. Nasdaq Helsinki edusti noin 72 % (2015: 84 %) Sanoman osakkeen kokonaisvaihdosta kaikissa pörseissä.

Osakevaihdolla painotettu keskimääräinen Nasdaq Helsingissä vuonna 2016 oli 6,14 euroa (2015: 4,28) ja osakkeen hinta vaihteli 3,51 euron (2015: 3,13) ja 9,39 euron (2015: 5,95) välillä. Joulukuun lopussa Sanoman markkina-arvo ilman yhtiön hallussa olevia osakkeita oli 1 338 milj. euroa (2015: 634) ja osakkeen päätöskurssi 8,25 euroa (2015: 3,91).

Osinkopolitiikka

Sanoma harjoittaa aktiivista osinkopolitiikkaa ja jakaa pääsääntöisesti osinkoina yli puolet konsernin tilikauden tuloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Yhtiön hallitus ehdottaa osinkoina jaettavaksi 0,20 (2015: 0,10) euroa osaketta kohden vuodelta 2016.

Vuodesta 2017 alkaen Sanoman tavoitteena on uuden osinkopolitiikan mukaisesti jakaa kasvavaa osinkoa, joka on 40–60 prosenttia vuosittaisesta liiketoiminnan rahavirrasta ilman käyttöomaisuusinvestointeja.

Hallituksen osingonjakoesitys yhtiökokoukselle perustuu yleiseen makrotaloudelliseen ympäristöön, Sanoman pääomarakenteeseen ja pääomarakennetta koskeviin tavoitteisiin, Sanoman liiketoimintasuunnitelmiin ja investointitarpeisiin sekä edellisvuoden rahavirtoihin ja arvioihin pääomarakenteeseen vaikuttavista tulevista rahavirroista.

	2012	2013**	2014	2015	2016
Osinko/osake	0.60	0.10	0.20	0,10	0,20*
Tulos/osake ilman kertaluonteisia eriä	0,77	0,44	0,33	0,13	0,51
Liiketoiminnan kassavirta/osake	1,18	0,73	0,45	0,16	0,95
Oma pääoma/osake	7,82	5,42	5,54	4,59	4,39

* Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

** 2013 vertailuluvut on oikaistu johtuen uudesta IFRS11 Yhteisjärjestelyt -standardista

Osakkeenomistajat

Vuoden 2016 lopussa yhtiöllä oli 21 829 (2015: 25 635) osakkeenomistajaa. Ulkomaisten omistajien hallussa oli tällöin 15,4 % (2015: 9,7 %) osakkeista ja niiden tuottamista äänistä.

Osakassopimukset

Sanoman hallituksen tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassa olevia osakassopimuksia.

Johdon omistukset

Vuoden 2016 lopussa yhtiön hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja näiden määräysvallassa (arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 pykälän tarkoittamalla tavalla) olevien yhteisöjen yhteenlaskettu osakkeenomistus vastasi 25,5 % (2015: 25,0 %) kaikista osakkeista ja niiden tuottamista äänistä. Jos kaikki liikkeessä olevat, jakamatta olevat ja palautetut optiot muutettaisiin osakemerkinnällä osakkeiksi ja yhtiön toimitusjohtaja käyttäisi kaikki merkintäoikeutensa, hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan (ja näiden määräysvallassa olevien yhteisöjen) yhteenlaskettu osakkeenomistus olisi 25,5 % (2015: 24,7 %) muuttamisen jälkeisestä osakkeiden kokonaismäärästä edellyttäen, ettei muita muutoksia tapahdu.

Tarkempia tietoja Sanoman hallituksen ja johtoryhmän hallussa olevista optioista on liitetiedossa 33 ja konsernin verkkosivuilla.

Merkittävät muutokset osakkeenomistuksessa

Vuoden 2016 aikana Sanoma ei ole antanut liputusilmoituksia yhtiön omistuksessa tapahtuneista muutoksista.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2016

	Osakkeita yhteensä	Prosenttiosuus osakkeista ja äänistä
1 Jane ja Aatos Erkon Säätiö	39 820 286	24,46
2 Herlin Antti	18 711 800	11,49
Holding Manutas Oy	18 680 000	11,47
Herlin Antti	31 800	0,02
3 Langenskiöld Robin	12 273 371	7,54
4 Seppälä Rafaela	10 273 370	6,31
5 Helsingin Sanomain Säätiö	5 701 570	3,50
6 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 572 220	2,19
7 Valtion Eläkerahasto	2 090 000	1,28
8 Näyttelijöiden Vanhuudenkötisäätiö	2 000 000	1,23
9 Noyer Alex	1 938 965	1,19
10 Auboin Lorna	1 852 470	1,14
11 WSOY:n kirjallisuussäätiö	1 415 000	0,87
12 Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	985 800	0,61
13 Oy Karl Fazer Ab	838 544	0,52
14 Werner Söderström Osakeyhtiön eläkesäätiö	651 008	0,40
15 Inez och Julius Polins fond	646 149	0,40
16 Langenskiöld Lars Christoffer R.	645 996	0,40
17 Langenskiöld Bo Sebastian Eljas	645 963	0,40
18 Langenskiöld Pamela	645 963	0,40
19 Oy Etra Invest Ab	550 000	0,34
20 Suomen kulttuurirahasto Sr	501 590	0,31
Yhteensä	105 760 065	64,96
Ulkomaat ja hallintarekisteröidyt yhteensä	20 384 600	12,52

Antti Herlinin omistukset on ryhmitelty.

Omistajarakenne 31.12.2016

Toimiala	Osakkeenomistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%
Yritykset	930	4,3	24 764 085	15,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	33	0,2	2 360 636	1,5
Julkisyhteisöt	22	0,1	6 843 856	4,2
Kotitaloudet	20 317	93,1	48 084 605	29,5
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	373	1,7	55 497 164	34,1
Ulkomaiset omistajat (rekisteröidyt)	144	0,7	4 319 177	2,8
Hallintarekisteröidyt	10	0,0	20 384 600	12,5
Yhteensä	21 829	100	162 254 123	99,7
Sanoman omistuksessa	1	0,0	478 497	0,3
Yhteis- ja erityistileillä			79 473	0,0
Markkinoilla olevien osakkeiden lukumäärä			162 812 093	100

Osakkeenomistajat 31.12.2016 omistuksessa olleiden osakkeiden lukumäärän mukaan jaoteltuna

Osakkeiden määrä	Osakkeenomistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%
1–100	5 466	25,0	332 311	0,2
101–1 000	11 943	54,7	5 043 755	3,1
1001–10 000	3 959	18,1	11 222 461	6,9
10 001–100 000	385	1,8	9 976 904	6,1
100 001–	77	0,4	135 678 689	83,3
Yhteensä	21 829	100	162 254 123	99,7
Sanoman omistuksessa	1	0,0	478 497	0,3
Yhteis- ja erityistileillä			79 473	0,0
Markkinoilla olevien osakkeiden lukumäärä			162 812 093	100

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA, FAS

euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Liiketoiminnan muut tuotot	2	108 479 043,74	108 033 177,79
Henkilöstökulut	3	-20 899 599,57	-23 865 561,50
Poistot ja arvonalentumiset	7–9	-93 663 833,88	-185 531 110,92
Liiketoiminnan muut kulut	4	-105 627 246,79	-113 219 006,45
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		-111 711 636,50	-214 582 501,08
Rahoitustuotot ja -kulut	5	11 375 809,80	94 340 372,46
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSERIÄ JA VEROJA		-100 335 826,70	-120 242 128,62
Tilinpäätössiirrot	13	34 122 291,65	16 072 698,91
Tuloverot	6	8 589 468,98	3 523 404,34
TILIKAUDEN TULOS		-57 624 066,07	-100 646 025,37

EMOYHTIÖN TASE, FAS

euroa	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	7	7 303 747,28	6 681 773,33
Aineelliset hyödykkeet	8	10 926 525,93	11 478 447,95
Sijoitukset	9	1 796 990 404,44	1 889 981 696,29
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 815 220 677,65	1 908 141 917,57
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Pitkäaikaiset saamiset	10	7 473 053,78	1 668 249,23
Lyhytaikaiset saamiset	11	90 155 981,63	73 888 445,58
Rahat ja pankkisaamiset		11 544 076,98	9 653 865,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		109 173 112,39	85 210 560,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 924 393 790,04	1 993 352 477,63
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
	12		
Osakepääoma		71 258 986,82	71 258 986,82
Omat osakkeet		-2 114 080,70	-3 163 030,87
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		203 324 188,83	203 324 188,83
Edellisten tilikausien voitto		393 580 617,27	511 503 731,99
Tilikauden voitto		-57 624 066,07	-100 646 025,37
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		608 425 646,15	682 277 851,40
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	13	1 267 504,26	989 795,91
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikaiset velat	14	200 710 211,00	520 255 753,00
Lyhytaikaiset velat	15	1 113 990 428,63	789 829 077,32
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 924 393 790,04	1 993 352 477,63

EMOYHTIÖN RAHAVIRTUALASKELMA

1000 euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
LIIKETOIMINTA		
Tilikauden tulos	-57 624	-100 646
Oikaisut		
Tuloverot	-8 589	-3 523
Poistoeron muutos	278	7
Tilinpäätössiirrot	-34 400	-16 080
Rahoitustuotot ja -kulut	-11 376	-94 340
Poistot ja arvonalentumiset	93 664	185 531
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	673	3 194
Käyttöpääoman muutos		
Myynti- ja muiden saamisten muutos	9 030	-5 125
Osto- ja muiden velkojen ja varausten muutos	8 518	4 849
Maksetut korot	-45 782	-32 391
Muut rahoituserät	-7 033	-3 110
Konserniavustukset	20 100	104 200
Saadut osingot	48 458	113 202
Maksetut verot	-95	-7 257
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	15 820	148 511
INVESTOINNIT		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinnat	-3 453	-6 045
Hankitut konserniyhtiöt	-81	-6 691
Muiden sijoitusten hankinnat	-508	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	411	507
Myydyt konserniyhtiöt	3 407	-71
Myydyt yhteisyritykset ja osakkuusyhtiöt		26 500
Myönnetyt lainat	-39 970	-23 079
Lainasaamisten takaisinmaksut	24 528	107 418
Saadut korot	13 523	18 550
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 142	117 088
RAHAVIRTA ENNEN RAHOITUSTA	13 677	265 599
RAHOITUS		
Omien osakkeiden hankinta		-3 163
Lyhytkiertoisten lainojen muutokset	-758	14 361
Muiden lainojen nostot	427 292	192 831
Muiden lainojen takaisinmaksut	-422 093	-429 281
Maksetut osingot	-16 228	-32 562
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-11 787	-257 815
Rahavirtalaskelman mukainen rahavarojen muutos	1 890	7 785
Rahavarojen nettolisäys(+)/-vähennys(-)	1 890	7 785
Rahavarat 1.1.	9 654	1 868
Rahavarat 31.12.	11 544	9 654

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Sanoma Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikkana on Helsinki. Sanoma Oyj syntyi 1.5.1999 kombinaatiofuusiossa. Sanoma Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön (FAS) mukaisesti. Sanoma Oyj on Sanoma-konsernin emoyhtiö. Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen viimeisimpiä IFRS-säännöksiä. Suomalaisen laskentakäytännön ja IFRS-säännösten laskentaperiaatteet ovat Sanoma Oyj:lle pääosin yhtenevät, joten tärkeimmät laskentaperiaatteet ovat luettavissa konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteista.

Tärkeimmät erot emoyhtiön ja konsernin laadintaperiaatteiden välillä on kuvattu seuraavissa kohdissa.

Eläkkeet

Sanoma Oyj:n henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty vakuuttamalla eläkevakuutusyhtiössä. Sanoma Oyj:n työntekijöiden lisäeläketurva on järjestetty Sanoman Eläkesäätiössä sekä vakuutusmuotoisina järjestelyinä. Eläkemaksut ja tilikauteen kohdistuvat eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna. Mahdollinen eläkesäätiön vastuuvajaus on kirjattu pakollisena varauksena Sanoma Oyj:n taseeseen.

Johdannaisinstrumentit

Sanoma Oyj käyttää koronvaihtosopimuksia suojautuakseen korkoriskiltä sekä solmii valuutanvaihtosopimuksia, joilla suojaudutaan tytäryhtiöiden liiketoimintaan liittyvältä valuuttariskiltä. Suojausten kirjanpitokäsittelyä kuvataan seuraavissa kappaleissa.

Korkoriskin hallintaan käytettyjen koronvaihtosopimusten korkotuotot ja -kulut jaksotetaan sopimuksen juoksuajalle, ja niillä oikaistaan suojattavan erän korkokirjauksia. Koronvaihtosopimuksia ei arvosteta emoyhtiön kirjanpidossa markkinahintoihin mutta sopimusten käyvät arvot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Sanoma Oyj solmii valuutanvaihtosopimuksia tytäryhtiöidensä ja rahoituslaitosten kanssa. Sopimukset eivät aiheuta kirjauksia ennen toteutumistaan mutta avointen sopimusten käyvät arvot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Sopimuksen toteutumishetkellä syntyvä voitto tai tappio kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Osuudet saman konsernin yrityksissä

Osuudet saman konsernin yrityksissä on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalennuksilla. Osuudet saman konsernin yrityksissä testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain.

Tytäryhtiöosakkeiden käypä arvo on määritelty perustuen tuottoperusteiseen lähestymistapaan, jossa sijoitusten käypä arvo on laskettu käyttäen diskontatun rahavirran menetelmää tai osinkojen diskonttausmallia. Alaskirjaustarve on määritelty vertaamalla tytäryhtiöosakkeiden käypää arvoa osakkeiden kirjanpitoarvoon ja mahdollinen alaskirjaus on kirjattu tuloslaskelmaan.

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiösijoitukset

Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti sijoitukset kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden osakkeisiin esitetään pysyvien vastaavien sijoituksissa.

Osakeoptiot ja osakepalkkiot

Osakeoptioiden käypiä arvoja ja kuluvaikutuksia ei ole kirjattu FAS-säännösten mukaisesti emoyhtiön kirjanpitoon. Osakepalkkiojärjestelmien rahana maksettavan osuuden kuluvaikutukset on kirjattu emoyhtiön kirjanpitoon.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muut tuotot, 1000 euroa	2016	2015
Teknologian palvelutuotot	26 448	27 857
Muut hallinto- ja palvelutuotot	69 058	63 226
Vuokratuotot	1 311	795
Vuokratuotot, sisäiset	791	735
Myyntivoitot	133	216
Muut liiketoiminnan tuotot	10 739	15 204
Yhteensä	108 479	108 033

Myyntivoitot muodostuvat pääosin koneiden ja kaluston myynnistä.

3. HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut, 1000 euroa	2016	2015
Palkat ja palkkiot	-17 024	-20 089
Eläkekulut	-3 060	-2 937
Muut henkilösivukulut	-816	-840
Yhteensä	-20 900	-23 866

Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna) **164** 229

Toimitusjohtajan ja hallituksen palkat ja palkkiot on esitetty henkilöittäin eriteltynä konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 33.

4. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Liiketoiminnan muut kulut, 1000 euroa	2016	2015
Toimisto-, atk- ja tietoliikennekulut	-52 918	-49 944
Asiantuntijakulut	-45 845	-49 813
Vuokrat	-2 059	-4 417
Myyntitappiot	-806	-3 410
Muut kulut	-3 999	-5 636
Yhteensä	-105 627	-113 219

Tilintarkastajan palkkiot, 1000 euroa	2016	2015
Tilintarkastus	120	99
Veroneuvonta		1
Muut palvelut	4	16
Yhteensä	124	115

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Rahoitustuotot- ja kulut, 1000 euroa	2016	2015
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	48 458	113 202
Yhteensä	48 458	113 202
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	13 299	17 653
Muilta	21	32
Yhteensä	13 320	17 685
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	325	280
Muilta	6 935	508
Kurssivoitot	7 596	12 346
Yhteensä	14 856	13 135
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-20 867	-424
Muille	-36 185	-36 922
Kurssitappiot	-8 206	-12 336
Yhteensä	-65 258	-49 682
Yhteensä	11 376	94 340

6. TULOVEROT

Tuloverot, 1000 euroa	2016	2015
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	8 583	4 018
Edellisten tilikausien tuloverot	7	-494
Yhteensä	8 589	3 523

7. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet 2016, 1000 euroa	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 678	6 800	1 163	10 641
Lisäykset	244	1 607	1 127	2 978
Vähennykset		-118		-118
Siirrot tase-erien välillä		1 154	-1 123	31
Hankintameno 31.12.	2 923	9 443	1 166	13 532
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 710	-2 249		-3 959
Vähennykset		10		10
Tilikauden poistot	-350	-1 928		-2 279
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2 061	-4 168		-6 228
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	862	5 275	1 166	7 304

Aineettomat hyödykkeet 2015, 1000 euroa	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 071	4 534	173	6 778
Lisäykset	616	2 694	1 163	4 473
Vähennykset	-9	-602		-611
Siirrot tase-erien välillä		173	-173	
Hankintameno 31.12.	2 678	6 799	1 163	10 640
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 098	-1 546		-2 644
Vähennykset	6	340		346
Tilikauden poistot	-618	-1 043		-1 661
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-1 710	-2 249		-3 959
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	968	4 550	1 163	6 681

8. AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet 2016, 1000 euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennuk- set ja raken- nelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	9 055	488	3 589	331	31	13 494
Lisäykset			190		283	473
Vähennykset			-519			-519
Siirrot tase-erien välillä					-31	-31
Hankintameno 31.12.	9 055	488	3 260	331	283	13 417
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-131	-1 884			-2 016
Vähennysten ja lisäysten kertyneet poistot			228			228
Tilikauden poistot		-20	-683			-703
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-151	-2 340			-2 491
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	9 055	337	920	331	283	10 926

Aineelliset hyödykkeet 2015, 1000 euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennuk- set ja raken- nelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	9 086	183	3 361	331		12 961
Lisäykset		306	1 233		31	1 570
Vähennykset	-31		-1 005			-1 036
Hankintameno 31.12.	9 055	489	3 589	331	31	13 495
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-117	-1 615			-1 732
Vähennysten ja lisäysten kertyneet poistot			596			596
Tilikauden poistot		-15	-866			-881
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-132	-1 884			-2 016
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	9 055	357	1 705	331	31	11 478

9. SJOITUKSET

Sijoitukset 2016, 1000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Saamiset osakkuus- yrityksiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 798 237	412 013	306		6 098	1 210	2 217 864
Lisäykset	80	21 470			811	662	23 023
Vähennykset	-26 796	-20 890	-100			-250	-48 036
Hankintameno 31.12.	1 771 521	412 593	206		6 909	1 622	2 192 851
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-327 883						-327 883
Vähennykset	22 582						22 582
Tilikauden arvonalentumiset	-90 400				-160		-90 560
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-395 701				-160		-395 861
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	1 375 820	412 593	206	0	6 749	1 622	1 796 990

Sijoitukset 2015, 1000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Saamiset osakkuus- yrityksiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 786 385	511 481	66 658	3 351	11 627	981	2 380 483
Lisäykset	13 190				54	250	13 494
Vähennykset	-1 338	-99 468	-66 352	-3 351	-5 583	-21	-176 113
Siirrot tase-erien välillä							
Hankintameno 31.12.	1 798 237	412 013	306		6 098	1 210	2 217 864
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-145 293		-39 845		-5 527		-190 665
Vähennykset			39 845		5 527		45 372
Tilikauden arvonalentumiset	-182 590						-182 590
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-327 883						-327 883
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	1 470 354	412 013	306	0	6 098	1 210	1 889 981

Osuuksista saman konsernin yrityksissä kirjattiin tilikaudella arvonalentumisia 90 400 tuhatta euroa (2015: 182 590).

Tytäryhtiöosakkeiden käypä arvo on määritelty perustuen tuotoperusteiseen lähestymistapaan, jossa sijoitusten käypä arvo on laskettu käyttäen diskontatun rahavirran menetelmää tai osinkojen diskonttausmallia. Alaskirjaustarve on määritelty vertaamalla tytäryhtiöosakkeiden käypää arvoa osakkeiden kirjanpitoarvoon ja mahdollinen alaskirjaus on kirjattu tuloslaskelmaan.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

10. PITKÄAIKAISET SAAMISET

Pitkäaikaiset saamiset, 1000 euroa	2016	2015
Siirtosaamiset *	7 473	1 668
Yhteensä	7 473	1 668

* Siirtosaamiset muodostuvat pitkäaikaisten lainojen rahoituskulujaksotuksista. FAS:ssa joukkovelkakirjojen transaktiokulut sisältyvät siirtosaamisiin, IFRS:n mukaan laadittavassa konsernitilinpäätöksessä ne siirretään netottamaan lainasummaa.

11. LYHYTAIKAISET SAAMISET

Lyhytaikaiset saamiset, 1000 euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	9 658	20 692
Lainasaamiset	23 032	23 507
Muut saamiset	91	575
Siirtosaamiset *	57 374	29 114
Yhteensä	90 156	73 888
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	9 443	20 557
Lainasaamiset	23 454	23 506
Siirtosaamiset	53 263	27 191
Yhteensä	86 161	71 255

* Siirtosaamisten merkittävimmät erät muodostuvat maksamattomista konserniavustuksista sekä korkojaksotuksista.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

12. OMA PÄÄOMA

Oma pääoma, 1000 euroa	2016	2015
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	71 259	71 259
Osakepääoma 31.12.	71 259	71 259
Sidottu oma pääoma 31.12.	71 259	71 259
Vapaa oma pääoma		
Omat osakkeet 1.1.	-3 163	
Omien osakkeiden hankinta		-3 163
Omien osakkeiden luovutus	1 049	
Omat osakkeet 31.12.	-2 114	-3 163
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	203 324	203 324
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	203 324	203 324
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	410 858	544 015
Osingonjako	-16 281	-32 562
Omien osakkeiden luovutus	-1 049	
Muut muutokset	53	51
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	393 581	511 504
Tilikauden voitto	-57 624	-100 646
Vapaa oma pääoma 31.12.	537 167	611 019
Yhteensä	608 426	682 278

Tarkemmat tiedot osakepääomasta esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 22.

Jakokelpoiset varat, 1000 euroa	2016	2015
Omat osakkeet	-2 114	-3 163
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	203 324	203 324
Edellisten tilikausien voitto	393 581	511 504
Tilikauden voitto	-57 624	-100 646
Yhteensä	537 167	611 019

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

13. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Tilinpäätössiirrot, 1000 euroa	2016	2015
Kertyneet poistoerot	1 268	990
Yhteensä	1 268	990

Tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin sisältyy konserniavustukset ja poistoeron muutos.

14. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen vieras pääoma, 1000 euroa	2016	2015
Joukkovelkakirjalainat	200 000	400 000
Lainat rahoituslaitoksilta	0	120 000
Siirtovelat	710	256
Yhteensä	200 710	520 256

15. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen vieras pääoma, 1000 euroa	2016	2015
Joukkovelkakirjalainat	200 000	
Lainat rahoituslaitoksilta	366	15 961
Yritystodistukset	366 430	352 370
Ostovelat	21 467	13 082
Siirtovelat *	20 420	28 043
Muut velat	505 308	380 372
Yhteensä	1 113 990	789 829
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	14 522	7 957
Siirtovelat	852	71
Muut velat	504 260	378 785
Yhteensä	519 633	386 812

* Siirtovelkojen olennaisimmat erät muodostuvat jaksotetuista korkokuluista ja henkilöstökuluista.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

16. VASTUUSITOUMUKSET

Vastuusitoumukset, 1000 euroa	2016	2015
Omasta puolesta annetut vastuusitoumukset		
Muut	24 750	24 750
Yhteensä	24 750	24 750
Konserniyritysten puolesta annetut vastuusitoumukset		
Takaukset *	308 840	328 533
Yhteensä	308 840	328 533
Muut vastuut	15 671	11 945
Yhteensä	15 671	11 945
Yhteensä	349 261	365 228

Johdannaissopimusten nimellisarvot, 1000 euroa	2016	2015
Korkojohdannaiset		
Koronvaihtosopimukset	100 000	200 000
Yhteensä	100 000	200 000
Valuuttajohdannaiset		
Termiinisopimukset, ulkoiset	82 148	100 224
Termiinisopimukset, sisäiset	-61 116	-77 626
Yhteensä	21 032	22 599
Yhteensä	121 032	222 599

* Sisältää vuokratokauksen tammikuussa 2014 myydyistä Sanomalan kiinteistöistä.

Johdannaissopimusten markkina-arvot, 1000 euroa	2016	2015
Korkojohdannaiset		
Koronvaihtosopimukset	-409	-1 535
Yhteensä	-409	-1 535
Valuuttajohdannaiset		
Termiinisopimukset, ulkoiset	6 263	8 029
Termiinisopimukset, sisäiset	-6 138	-8 139
Yhteensä	125	-109
Yhteensä	-284	-1 645

Hallituksen voitonjakoehdotus

Sanoma Oyj:n jakokelpoiset varat 31.12.2016 ovat 333 842 470,50 euroa, josta tilikauden tappio on 57 624 066,07 euroa. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 203 324 188,83 euroa mukaan lukien jakokelpoiset varat ovat 537 166 659,33 euroa 31.12.2016.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että

- osinkoa jaetaan 0,20 euroa osakkeelta 32 466 719,20 euroa*)
- lahjoitusvaraukseen hallituksen päätettäväksi siirretään 350 000,00 euroa
- omaan pääomaan jätetään 504 349 940,13 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen käsityksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

*) Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka täsmäytyspäivänä on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään omistajaluetteloon. Hallituksen päätöksen mukaan osingonjaon täsmäytyspäivä on torstaina 23.3.2017. Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan torstaina 30.3.2017.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 6. päivänä helmikuuta 2017

Pekka Ala-Pietilä
puheenjohtaja

Antti Herlin
varapuheenjohtaja

Anne Brunila

Mika Ihamuotila

Nils Ittonen

Denise Koopmans

Robin Langenskiöld

Rafaela Seppälä

Kai Öistämö

Susan Duinhoven
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 6. päivänä helmikuuta 2017

KPMG Oy Ab

Virpi Halonen

KHT

SANOMA OYJ

Yksityiskohtaisempi kuvaus tilinpäätöksen perustana olevista kirjanpitoKirjoista sekä tositteiden ja muiden kirjanpitoaineistojen lajeista sisältäen niiden keskinäiset yhteydet on sisällytetty yhtiön laatimaan erilliseen asiakirjaan.

Luettelo käytetyistä kirjanpitoKirjoista ja tositelajeista sekä tieto niiden säilytystavoista

KIRJANPITOKIRJAT

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tase-erittelyt sähköisessä muodossa

Liitetietositteet sähköisessä muodossa

Pääkirja / DA-arkistointijärjestelmä ja CD-Rom

Päiväkirja / DA-arkistointijärjestelmä ja CD-Rom

Ostoreskontra / DA-arkistointijärjestelmä ja CD-Rom

Myyntireskontra / DA-arkistointijärjestelmä ja CD-Rom

Kassakirjanpito / DA-arkistointijärjestelmä ja CD-Rom

Palkkakirjanpito e-Mobius arkistointijärjestelmä

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kirjanpito atk-tulosteina

TOSITELAJIT

Tositteet säilytetään sähköisessä muodossa

Tositelaji	Nimitys ERP:ssä	Käyttötarkoitus
KIRJANPITO		
EM	Pääkirjatiliosite	Kirjanpidon muistio, eMemo
EP	Jaksotustosite	Jaksotustositteet, kirjaus ja purku eMemo
SA	Pääkirjatiliosite	Kirjanpidon muistio
SU	Jaksotustosite	Jaksotustositteet, kirjaus ja purku
SB	Fuusiotosite	Fuusiotosite
AB	Kirjanpitosite	Hyvitysten ja velotusten kuittaus, (osto, myynti ja pääkirja)
PK	Pääkirjatos. peruutus	Pääkirjatositteen peruutus
SR	ALV-velan kirjaus	ALV-velan kirjaus
S1	Kirjanpidon liittymä 1	Vuokrareskontra Infomaster
S2	Kirjanpidon liittymä 2	Säännölliset vuokramaksut
S3	Kirjanpidon liittymä 3	Travel matkalaskut
S4	Kirjanpidon liittymä	CPU Sale 1 KS/HS
S9	Kirjanpidon liittymä	M2 matkalaskut
ZB	Palkat	Palkat ja palkkiot
ZE	Tiliote Opus Capita	Tiliote Opus Capitasta
KS	Konversio kirjanpito	Kirjanpidon saldojen konversio
KÄYTTÖMAISUUS		
AF	Poistokirjaukset	Poistot
AA	Käyttöön.kirjaus	Myyntit, romutukset, korjaukset yms kirjaukset
OSTORES KONTRA		
KR	E-flow, Alusta	IP:ssä kirjatut laskut, Alusta 1.4.2016 alkaen
ZJ	E-flow, Alusta konsernin sisäiset	IP:ssä kirjatut laskut, Alusta 1.4.2016 alkaen
KG	E-flow, Alusta, hyvitykset	IP:ssä kirjatut laskut, Alusta 1.4.2016 alkaen
PO	Ostoresk peruutus	Peruustositteet
ZP	Maksukirjaus	Kotimaan/ulkomaan maksut
Y1	IHC-maksu	Maksutositteet
Y2	IHC-tiliotekirjaus	Maksutositteet
KZ	Toimittajat maksu	Manuaaliset maksut
MYYNTIRES KONTRA		
RV	Laskun siirto	Normaalilaskutus SD:stä
RS	Sopimuslaskut	Kuukausilaskutus SD:stä
RK	Erillislaskutus	Erillislaskutus
Z0	Myyntilask	ATEX
Z1	Myyntilask	
Z2	Korkolaskut reskontra	Korkolaskut
Z3	Myyntilask	APIS/SANOMAPRINT/IPROFIT
Z4	Myyntilask	ATEX
Z9	Myyntilask	
DA	Asiakastosite	Myyntireskontran muistio, korjaukset
ND	Viitesuoritukset	Viitesuoritukset
DZ	Asiakkaat - maksu	Manuaaliset suoritukset
DX	Luottotappiot	Luottotappiokirjaus reskontrassa
DY	Maksu perintätoim	Intrumin suoritukset
PM	Myyntiresk peruutus	Peruustositteet
KM	Myyntiresk konversio	Myyntireskontran konversio